

ЗАТВЕРДЖЕНО

**Рішенням Київської обласної ради
від 21.12.2023 № 806-23-VIII**

**Програма
соціально-економічного та культурного розвитку
Київської області на 2024 рік**

**м. Київ
2023 рік**

Зміст

ПАСПОРТ	3	
1. Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2023 році	8	
2. Мета, завдання та заходи економічного та соціального розвитку Київської області у 2024 році.....	74	
2.1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист	75	
2.2. Відновлення інфраструктури та житлове будівництво	77	
2.3. Розвиток дорожнього господарства	78	
2.4. Якісна освіта для всіх	79	
2.5. Розвиток медичної галузі.....	81	
2.6. Соціальний захист населення.....	82	
2.7. Підтримка дітей та сім'ї.....	84	
2.8. Розвиток фізичної культури та спорту	85	
2.9. Розвиток культурного та духовного середовища, туристичного потенціалу ...	86	
2.10. Розвиток молодіжної інфраструктури, підтримка соціальних проєктів з розвитку молоді, її національно-патріотичного виховання	87	
2.11. Забезпечення населення якісними комунальними послугами та підвищення рівня енергоефективності	89	
2.12. Надання якісних послуг з перевезення пасажирів	91	
2.13. Цифрова трансформація	91	
2.14. Удосконалення системи надання адміністративних послуг.....	92	
2.15. Розвиток ринку праці для підвищення рівня зайнятості населення.....	94	
2.16. Розвиток промислового потенціалу та інноваційно-орієнтованих галузей економіки	95	
2.17. Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва.....	96	
2.18. Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва та збільшення інвестицій в економіку області	98	
2.19. Надходження до бюджетів усіх рівнів.....	100	
2.20. Розвиток міжнародного співробітництва.....	101	
2.21. Містобудівна діяльність	102	
2.22. Екологічна безпека, удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами	103	
3. Джерела фінансування заходів з економічного та соціального розвитку області на 2024 рік	105	
Додаток 1	Основні показники економічного і соціального розвитку Київської області на 2024 рік.....	106
Додаток 2	Прогнозні показники економічного і соціального розвитку Київської області на 2024-2026 роки.....	110
Додаток 3	Перелік обласних цільових програм Київської області, які передбачається фінансувати у 2024 році.....	112
Додаток 4	Перелік інвестиційних проєктів (об'єктів будівництва), які планується реалізувати у 2024 році	116

ПАСПОРТ
(загальна характеристика обласної програми)
Програми соціально-економічного та культурного розвитку
Київської області на 2024 рік

1.	Ініціатор розроблення Програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація)
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення Програми	-
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту Програми/змін до Програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 18 грудня 2023 року № 1422
4.	Розробник Програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) Департамент економіки Київської обласної державної адміністрації
5.	Співрозробники Програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), органи місцевого самоврядування, обласні організації та територіальні органи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в області
6.	Головний розпорядник коштів	-
7.	Відповідальний виконавець Програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) Департамент економіки Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники Програми	Київська обласна державна

	(співвиконавець)	адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) Структурні підрозділи Київської обласної державної адміністрації, районні державні адміністрації (районні військові адміністрації), органи місцевого самоврядування, обласні організації та територіальні органи міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в області
9.	Термін реалізації Програми	2024 рік
9.1.	Етапи виконання Програми (для довгострокових програм)	-
10.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми (для комплексних програм)	-
11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього	Виконання заходів Програми буде здійснюватися шляхом фінансування обласних комплексних і цільових програм за кошти державного бюджету у вигляді цільових капітальних субвенцій, обласного та інших місцевих бюджетів, інших джерел, незаборонених чинним законодавством
	у тому числі:	
11.1	коштів державного бюджету	-
	коштів обласного бюджету	-
	коштів місцевих бюджетів	-
	коштів небюджетних джерел	-

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2024 рік (далі – Програма) розроблена Департаментом економіки Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) спільно з її структурними підрозділами та за участю органів місцевого самоврядування, територіальних підрозділів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади в області в умовах продовження дії правового режиму воєнного стану в Україні, введеного з 24 лютого 2022 року через військову агресію російської федерації.

Передбачається, що основна робота органів влади регіону, урахувавши виклики сьогодення, буде і надалі спрямовуватися на максимальну мобілізацію ресурсів з метою забезпечення стабільної роботи економіки в умовах воєнного (післявоєнного) періоду, у тому числі за рахунок реалізації комплексу заходів зі створення нових робочих місць через підтримку бізнесу, стимулювання залучення інвестицій; оборони регіону від можливої ескалації воєнних дій та безпеки для жителів області і внутрішньо переміщених осіб; продовження робіт з відновлення пошкодженої соціальної інфраструктури; підвищення рівня соціального захисту населення, у тому числі осіб, постраждалих внаслідок військової агресії російської федерації; надання якісних освітніх, медичних, житлово-комунальних послуг; підвищення доходів населення.

Враховуючи відсутність більшості статистичних показників внаслідок призупинення оприлюднення статистичної інформації через дію Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», Програма базується на аналізі певного кола наявних показників соціально-економічного розвитку області за 2022-2023 роки та поточної ситуації у 2023 році з урахуванням наслідків впливу збройної агресії російської федерації, визначенні основних зовнішніх і внутрішніх чинників, які стримують розвиток регіону, а також передбачає забезпечення узгоджених спільних дій місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування задля втілення єдиної державної політики розвитку України на рівні області.

Основні завдання Програми та пріоритетні напрями діяльності в області трансформовані в перелік конкретних завдань та заходів з її реалізації та згруповані у розділи, які відповідають стратегічним та оперативним цілям розвитку Київщини, або є актуальними за обставин, викликаних воєнним станом. Виконання заходів Програми дозволить створити умови для безпечного життя мешканців регіону та задоволення їх нагальних потреб, а також забезпечення стабільного та збалансованого функціонування економіки, продовження підтримки галузей економіки (сфер діяльності), які найбільше постраждали від бойових дій.

Законодавчою основою для розроблення Програми є стаття 143 Конституції України, закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про правовий режим воєнного стану», «Про засади

державної регіональної політики», «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про стратегічну екологічну оцінку», постанова Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету».

При підготовці Програми враховані завдання інших документів державного планування, а саме:

- Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722;

- Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;

- Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України 21 квітня 2021 року № 443-р;

- Плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 06 грудня 2017 року № 932-р;

- Національного плану дій щодо боротьби з деградацією земель та опустелюванням, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 березня 2016 року № 271-р;

- Стратегії розвитку Київської області на 2021-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 19 грудня 2019 року № 789-32-VII.

Програма містить такі додатки: «Основні показники економічного і соціального розвитку Київської області на 2024 рік» (додаток 1), «Прогнозні показники економічного і соціального розвитку Київської області у 2024-2026 роках» (додаток 2), «Перелік обласних цільових програм, які передбачається фінансувати у 2024 році» (додаток 3), «Перелік інвестиційних проектів (об'єктів будівництва), які планується реалізувати у 2024 році» (додаток 4).

Основним інструментом реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних комплексних та цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводитиметься виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів, а також відповідно до Порядку розроблення, прийняття Київських обласних комплексних та цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання, затвердженого рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2016 року № 214-11-VII.

Фінансування пріоритетних напрямів, у тому числі через місцеві цільові програми, здійснюватиметься з урахуванням необхідності проведення робіт з відновлення зруйнованої та пошкодженої інфраструктури, виконання заходів із підготовки і ведення національного спротиву, створення безпечних умов для життєдіяльності мешканців області, реальних можливостей відповідних місцевих бюджетів, а також виділених фінансових ресурсів державного

бюджету, приватних інвестицій, кредитних ресурсів та технічної допомоги міжнародних організацій.

Забезпечення виконання завдань та заходів Програми передбачається здійснювати шляхом мобілізації зусиль та проведення спільної роботи Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) і Київської обласної ради разом з іншими органами виконавчої влади області, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування у співпраці з громадянами, юридичними особами та їх об'єднаннями, що забезпечить ефективне використання всіх наявних і залучених в область ресурсів.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Зміни і доповнення до Програми затверджуються Київською обласною радою за поданням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації).

Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) здійснює поточне управління та оперативний контроль ходу реалізації програмних заходів і щоквартально звітує перед обласною радою про її виконання.

Моніторинг реалізації завдань та досягнення показників Програми проводитиметься Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) шляхом аналізу вжитих заходів, оцінки ефективності результатів роботи у відповідній галузі (сфері діяльності) та подання щоквартальної інформації Київській обласній раді, а за підсумком року – річного звіту для розгляду його на сесії Київської обласної ради в установленому порядку.

1. Аналіз економічного і соціального розвитку області у 2023 році

Безпека життєдіяльності та цивільний захист

У 2023 році в області вживалися заходи щодо ефективної реалізації державної політики у сфері безпеки і правопорядку, створення належних умов для ефективної реалізації завдань цивільного захисту.

За інформацією Головного управління Національної поліції в Київській області, за 9 місяців 2023 року зареєстровано 20 904 кримінальних правопорушення, з яких на теперішній час розкрито 9 793 злочини. Скеровано до суду 10 230 кримінальних проваджень (з урахуванням злочинів минулих років), що на 92,8 % більше, ніж за відповідний період минулого року.

Обліковано 4 506 осіб, яким повідомлено про підозру за вчинення злочинів на території Київської області. Застосовано запобіжні заходи відносно 976 осіб, з них щодо 297 осіб – тримання під ватрою, 315 осіб – домашній арешт, 335 осіб – особисте зобов'язання, 25 осіб – застава.

Внаслідок введення на території держави правового режиму воєнного стану та у зв'язку з цим жорстких обмежень для громадян та активного проведення антидиверсійної діяльності вдалося знизити кількість окремих видів злочинів: умисних вбивств – на 20,3 %, тяжких тілесних ушкоджень – на 12,7 %, розбійних нападів – на 26,1 %.

За 9 місяців 2023 року установлена сума завданих матеріальних збитків у закінчених кримінальних провадженнях становить 272 796,0 тис. грн, відшкодовано збитків на суму 37 710,0 тис. грн, накладено арешт на суму 104 270,0 тис. грн, сума позову становила 113 259,0 тис. грн.

Протягом 2023 року в Київській області продовжувалася реалізація **Обласної комплексної програми забезпечення правопорядку та публічної безпеки у Київській області на 2022-2024 роки «Безпечна Київщина»**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 12 травня 2022 року № 254-10-VIII. У рамках її виконання проведено обслуговування та поточний ремонт інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики Київської області; модернізацію Інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики Київської області (придбання, монтаж, налагодження додаткових вузлів відеоспостереження, відновлення складових системи, нарощення її потужностей тощо); підключення до мережі інтернет робочого місця користувача (розпорядника) інформації в інтегрованій системі відеоспостереження та відеоаналітики Київської області, надання послуг із некомутованого доступу до мережі інтернет з оплатою щомісячної абонентської плати.

Також в Київській області діє **Програма організації територіальної оборони у Київській області на 2021-2023 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 10 червня 2021 року № 066-04-VIII.

Вона включає заходи щодо підготовки особового складу підрозділів територіальної оборони до охорони важливих стратегічних об'єктів і

комунікацій, органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів військового управління, охорони та оборони державного кордону; боротьби з диверсійними та іншими незаконно створеними збройними формуваннями; матеріально-технічного забезпечення потреб особового складу та підрозділів територіальної оборони при проведенні занять, тренувань та навчань; сприяння у забезпеченні та нарощенні засобів для виконання завдань національного спротиву.

З метою дотримання принципу всеохоплюючої оборони, стійкого опору та відсічі агресії на території України, зокрема в Київській області, розроблено **Обласну цільову програму оперативного та сталого забезпечення формувань, що забезпечують обороноздатність держави на території Київської області на 2023-2025 роки**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 25 серпня 2023 року № 619-20-VIII. Заходи вищезазначеної Програми спрямовані на сприяння обороноздатності, територіальній обороні Київської області, підготовці територіальних громад та відповідної території до національного спротиву, забезпеченню громадської безпеки та комплексне вирішення завдань військового і антитерористичного характеру, а саме, мінімізацію ризиків скоєння терористичних актів на території та наслідків воєнної загрози.

Значна увага в області приділялась поліпшенню діяльності у сфері цивільного захисту, зокрема, підвищенню рівня безпеки населення під час бойових дій та ракетних обстрілів, а також від наслідків виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Проведено 29 засідань Київської обласної комісії з питань техніко-економічної безпеки та надзвичайних ситуацій, на яких розглянуто питання у сфері цивільного захисту щодо планування діяльності органів управління та сил цивільного захисту територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту і її ланок та організації роботи з виконання вимог законів та інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту Київської області.

У Київській області забезпечено цілодобовий та безперешкодний доступ до наявного фонду захисних споруд цивільного захисту придатного до використання за призначенням. Постійно здійснюється контроль робочими групами при районних державних адміністраціях області, які оглядають фонд захисних споруд територіальних громад. На території Київської області розташовано 146 сховищ, 439 протирадіаційних укриттів, 6 споруд подвійного призначення із відповідними захисними властивостями та 1 422 найпростіших укриття. Загальна кількість фонду захисних споруд цивільного захисту області складає 2 014 споруд. Сховища та протирадіаційні споруди в фонді захисних споруд цивільного захисту області розподіляються наступним чином:

- приватної форми власності – 301, з них: готових – 166, обмежено готових – 48, не готових – 87 та тих, що пройшли в установленому порядку технічну інвентаризацію – 110;

- комунальної форми власності – 1502, з них: готових – 1174, обмежено готових – 149, не готових – 179 та тих, що пройшли в установленому порядку технічну інвентаризацію – 271;

- державної форми власності – 211, з них: готових – 72, обмежено готових – 66, не готових – 73 та тих, що пройшли в установленому порядку технічну інвентаризацію – 94.

У звітному періоді проводились комплексні перевірки та щоденне технічне обслуговування обласної системи оповіщення (Сигнал ВО).

Населенню надано онлайн-доступ до оновленої інформації про наявні захисні споруди цивільного захисту Київської області за посиланням: <https://koda.gov.ua/gromadskosti/vidkryti-dani/ukryttya/>. Утворено кол-центри при районних державних адміністраціях (районних військових адміністраціях) та відповідні центри для прийому, обробки та оперативного реагування на звернення громадян щодо наявних захисних споруд цивільного захисту при виконавчих комітетах сільських, селищних та міських рад Київської області.

На виконання плану комплектування Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Київської області з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів цивільного захисту на 2023 рік, за 9 місяців 2023 року пройшли навчання 1 068 осіб, з них державних службовців – 540, на договірних умовах – 528.

У 2023 році продовжувалася реалізація **Обласної цільової програми захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2018-2023 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 401-21-VII.

У рамках виконання Програми здійснено фінансування реконструкції (модернізації) регіональної системи централізованого оповіщення в Київській області та забезпечення функціонування діючої системи оповіщення; продовження заходів із створення матеріального резерву для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків всіх рівнів; модернізація системи рухомого радіозв'язку DMR (придбання, монтаж, налагодження додаткових вузлів тощо); координація, супровід та забезпечення заходів захисту об'єктів критичної інфраструктури, зокрема створення, налагодження та підготовка функціонування ефективної системи інженерної, фізичної безпеки об'єктів критичної інфраструктури.

На території Київської області розгорнуті та функціонують 452 пункти незламності, з них підготовлені органами місцевого самоврядування – 297 пунктів незламності, підрозділами ДСНС – 72 пункти незламності, відповідальним бізнесом – 80 пунктів незламності та 3 пункти незламності АТ «Укрзалізниця». Знаходяться у режимі готовності до відкриття у разі необхідності 178 пунктів незламності.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2022 року № 1401 «Питання організації та функціонування пунктів незламності» укомплектовані 369 діючих пунктів незламності.

Будівельна діяльність

У 2023 році в області продовжувалася реалізація заходів, спрямованих на відновлення пошкодженої інфраструктури. Відповідно до порядку використання коштів з рахунка «Фонд відновлення зруйнованого майна та інфраструктури» (далі – кошти Фонду), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2022 року № 879 (United 24), погоджено фінансування за рахунок коштів Фонду 18 пошкоджених багатоквартирних житлових будинків Київської області.

Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 січня 2023 року № 20 «Про розподіл коштів з рахунка «Фонд відновлення зруйнованого майна та інфраструктури» для відновлення у 2023 році пошкоджених багатоквартирних житлових будинків у Київській області» здійснено передачу коштів з рахунка Фонду, відкритого в Національному банку, у сумі майже 638 935,4 тис. грн Київській обласній державній адміністрації (для Київської обласної військової адміністрації) на нову бюджетну програму (видатки розвитку) для відновлення у 2023-2024 роках пошкоджених багатоквартирних житлових будинків у Київській області. Установлено, що головним розпорядником коштів державного бюджету та відповідальним виконавцем бюджетної програми, на яку передаються кошти, є Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація), а розпорядником бюджетних коштів нижчого рівня - Департамент регіонального розвитку Київської обласної державної адміністрації. Уточнено обсяги фінансування та перелік об'єктів, які підлягають відновленню за рахунок коштів Фонду, по 18 об'єктам укладені договори на виконання робіт. Станом на 01 жовтня 2023 року профінансовано відновлювальних робіт на суму 184 009,2 тис. грн.

З метою відновлення приватних будинків громадян у населених пунктах Київщини, що постраждали від ворожих обстрілів та бомбардувань, продовжується виконання заходів **Програми відновлення приватних будинків, зруйнованих внаслідок бойових дій на території Київської області на 2022-2023 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 258-11-VIII. У рамках виконання цієї Програми профінансовано погашення кредиторської заборгованості та відновлювальні роботи.

Комісією з питань надання та відновлення житла, зруйнованого внаслідок бойових дій на території Київської області Протоколом від 24 травня 2023 року № 5 було затверджено перелік 93 об'єктів, які увійшли до вказаної Програми. На даний час укладені договори по 91 об'єкту, щодо яких вже визначено виконавців та частково розпочато роботи з відновлення об'єктів у рамках цієї Програми.

Відповідно до Порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 лютого 2023 року № 118, Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) у травні та червні 2023 року

подано до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України сформовані переліки пріоритетних об'єктів, що потребують відновлення та можуть фінансуватись у 2023 році за рахунок Фонду ліквідації наслідків збройної агресії.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 червня 2023 року № 534-р «Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії» в рамках відповідної субвенції на безповоротній основі передбачено надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію проєктів (об'єктів, заходів), спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії до обласного бюджету Київської області в розмірі 2 275 363,5 тис. грн на 56 об'єктів Київської області, з яких 30 житлового та 26 громадського призначення. Головним розпорядником коштів по даним об'єктам визначено Київську обласну державну адміністрацію (Київську обласну військову адміністрацію). Заключено 35 договорів та профінансовано підрядним організаціям кошти у сумі 344 281,6 тис. грн. за виконання відновлювальних робіт.

Крім цього, до фінансування за рахунок Програми з відновлення України (кошти Європейського інвестиційного банку – ЄІБ) від Київської області відібрано 31 проєкт, з них: 22 заклади освіти, 3 адміністративні будівлі, 1 центр реабілітації дітей, 1 лікарня, 4 об'єкти критичної інфраструктури. Із зазначених проєктів Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) подано 14 об'єктів (10 закладів освіти, 2 адміністративні будівлі, 1 центр реабілітації дітей, 1 лікарня) та органами місцевого самоврядування – 17 об'єктів (12 закладів освіти, 1 адміністративна будівля, 4 об'єкти критичної інфраструктури).

По 11 об'єктам виготовлена проєктно-кошторисна документація на загальну суму 1 042 163,3 тис. грн та плануються заходи щодо подальшої реалізації після доведення відповідного фінансування, по 3 об'єктам проєктно-кошторисна документація знаходиться на стадії виготовлення.

Обласному бюджету Київської області виділено кошти у сумі 577 816,9 тис. грн на реалізацію проєктів у рамках Програми з відновлення України (наказ про розподіл пооб'єктно знаходиться на стадії погодження).

Розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 29 червня 2023 року № 565 внесено зміни до Переліку об'єктів соціального призначення, на спорудження (будівництво) яких спрямовуються кошти в обсязі 10 відсотків загальної кошторисної вартості будівництва Централізованого сховища для зберігання відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій, затвердженого розпорядженням Київської обласної державної адміністрації від 22 березня 2018 року № 169, до якого включено 61 об'єкт, що планується до реалізації. Це надасть можливість спрямовувати кошти в обсязі 10 відсотків загальної кошторисної вартості будівництва централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних

атомних електростанцій на спорудження об'єктів соціального призначення у місті Славутичі, Іванківському та Поліському районах Київської області.

З метою забезпечення виконання пріоритетних завдань економічного й соціального розвитку Київської області шляхом будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів соціальної інфраструктури реалізується **Програма будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2023 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 038-01-VIII. Вказаною Програмою на 2023 рік заплановано виконання заходів, спрямованих на будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт закладів освіти, охорони здоров'я, соціального захисту, культури та об'єктів житлово-комунального господарства. У рамках її реалізації розроблено проектно-кошторисну документацію (7 закладів освіти) за рахунок коштів обласного бюджету.

Для забезпечення населення житлом у сільській місцевості на території Київської області діє Київська обласна програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2023 року, затверджена рішенням Київської обласної ради від 28 липня 2005 року № 269-25-IV. Станом на 01 жовтня 2023 року отримано фінансування з державного бюджету в сумі 1 200,0 тис. грн. За рахунок зазначених коштів профінансовано 7 кредитних договорів, з них 6 договорів – на будівництво, добудову та реконструкцію житла, 1 договір – на купівлю житла.

Крім цього, для забезпечення житлом осіб, житло яких знищено внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією російської федерації, та відновлення якого є неможливим шляхом поточного або капітального ремонту чи реконструкції або є економічно недоцільним, продовжується реалізація **Програми «Нова оселя» на 2022-2025 роки**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 259-11-VIII. У рамках її виконання за кошти обласного бюджету придбано 11 квартир для сімей, житло яких було знищено (II черга), з 4 громад Київської області. Загальна вартість придбаних квартир становить майже 22 462,8 тис. грн. На засіданні Комісії з розгляду питання щодо надання та відновлення житла, зруйнованого внаслідок бойових дій на території Київської області, протоколом від 22 серпня 2023 року № 8 затверджено III чергу сімей. Між громадянами та забудовником укладені договори купівлі-продажу квартир.

Рішенням Київської обласної ради від 21 березня 2023 року № 536-16-VIII затверджена **Програма відбудови багатоквартирних житлових будинків в Київській області на 2023-2025 роки**, метою якої є фінансування проектування, будівництва, реконструкції та капітального ремонту багатоповерхових житлових будинків, пошкоджених та зруйнованих внаслідок військової агресії російської федерації проти України, що постраждали від ворожих обстрілів та бомбардувань починаючи з 24 лютого 2022 року.

У рамках виконання цієї Програми створено реєстр багатоквартирних житлових будинків, пошкоджених, або знищених (II, III категорія пошкоджень), з визначенням загальної площі та інших техніко-економічних показників,

проведено відбір об'єктів для подальшої відбудови. Розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 28 вересня 2023 року № 1004 «Про внесення змін до розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 27 червня 2023 року № 545» внесено зміни до переліку об'єктів, на які планується розроблення проектно-кошторисної документації». Наразі підписані 12 договорів, на які розробляється проектно-кошторисна документація.

Програма будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2019-2023 роки, затверджена рішенням Київської обласної ради від 30 травня 2019 року № 562-28-VII, у 2023 році не реалізувалася через відсутність фінансування.

Відповідно до Закону України «Про компенсацію за пошкодження та знищення окремих категорій об'єктів нерухомого майна внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України, та Державний реєстр майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації проти України» та Порядку надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією Російської Федерації, з використанням електронної публічної послуги «ЄВідновлення», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2023 року № 381, а також Порядку надання компенсації за знищене майно, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2023 року № 600, проводиться надання компенсації для відновлення окремих категорій об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації, з використанням електронної публічної послуги «ЄВідновлення».

З метою здійснення моніторингу ситуації щодо надання компенсації забезпечено щоденний моніторинг інформації щодо створення та роботи відповідних комісій у територіальних громадах Київської області та постійне організаційно-методичне забезпечення їх роботи. Також забезпечено надання технічної допомоги в проведенні обстеження пошкоджених об'єктів територіальними громадами.

За останніми статистичними даними, підприємствами будівельного комплексу області у січні-червні 2023 року виконано будівельних робіт на суму 2 953,8 млн грн. Індекс будівельної продукції у порівнянні з 6 місяцями 2022 року становив 142,5 %. Обсяг робіт з будівництва будівель збільшився на 25,4 %, у тому числі житлових – на 16,4 %, нежитлових – на 35,0 %. Обсяг будівництва інженерних споруд збільшився в 1,9 раза.

За видами будівельної продукції найбільше виконано робіт на будівництві будівель на суму 1 877,5 млн грн (63,6 % від загального обсягу), з них обсяги будівництва житлових будівель склали 916,9 млн грн та нежитлових – 960,6 млн грн (відповідно 31,0 % та 32,5 % від загального обсягу). На

будівництві інженерних споруд виконано робіт на суму 1 076,3 млн грн, їх частка склала 36,4 % від загального обсягу по області.

Нове будівництво становило 32,6 % від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 29,2 %, реконструкція та технічне переоснащення – 38,2 %.

За останніми статистичними даними, за рахунок усіх джерел фінансування за січень-вересень 2023 року прийнято в експлуатацію 1 007,7 тис.кв.м загальної площі житла (по Україні – 1 місце), що на 10,1 % більше у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року. Загальна площа введеного в експлуатацію житла у міських поселеннях становила 388,2 тис.кв.м (на 9,0 % менше порівняно з січнем-вереснем 2022 року), у сільській місцевості – 619,5 тис.кв.м (на 26,9 % більше).

Дорожнє господарство

Протягом 9 місяців 2023 року в Київській області вживались заходи, спрямовані на підвищення рівня безпеки дорожнього руху та утримання мережі автодоріг загального користування місцевого значення. Зазначені заходи реалізовувались в межах **Програми розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2024 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 15 жовтня 2020 року № 908-36-VII.

Фінансування заходів зазначеної Програми здійснювалось за рахунок коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за бюджетною програмою 3131090 на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

Відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах Київської області у 2023 році передбачено кошти з державного бюджету у сумі 774 048,7 тис. грн. Розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 14 липня 2023 року № 651 затверджено Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного ремонту автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах за рахунок субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за бюджетною програмою 3131090 у 2023 році.

Розподіл вказаної субвенції на 2023 рік за напрямками є наступним:

- на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення та штучних споруд передбачені кошти на загальну суму майже 496 149,5 тис. грн;

- на поточний середній ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення – на загальну суму 4 169,1 тис. грн;

- будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – на загальну суму 123 089,5 тис. грн;
- експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення (6 326,5 км) – на загальну суму майже 150 640,6 тис. грн.

Залишок коштів за минулі роки субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за бюджетною програмою 3131090 складає 291 179,2 тис. грн, з них планується використати на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення та штучних споруд кошти на загальну суму 71 727,0 тис. грн, на будівництво, реконструкцію, капітальний ремонт вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах – на загальну суму 58 000,0 тис. грн, на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення на загальну суму майже 161 452,2 тис. грн.

Крім цього, на експлуатаційне утримання доріг було виділено фінансування з обласного бюджету у сумі 100 000,0 тис. грн.

За 9 місяців 2023 року, в межах експлуатаційного утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення Київської області, проведено ряд заходів з експлуатаційного утримання, а саме: ліквідовано 267 147 кв. м вибоїн асфальтобетонного покриття, сплановано 2 173 км узбіч, проведено кронування 16 473 дерев, вирізано порослі – 652 635 кв. м, встановлено та замінено 1 528 дорожніх знаків.

Станом на 01 жовтня 2023 року касові видатки на виконання заходів Програми розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2024 роки склали 579 443,4 тис. грн.

З метою забезпечення перебіжнього та комфортного проїзду по дорогам загального користування державного значення Службою відновлення та розвитку інфраструктури у Київській області забезпечується виконання комплексу дорожніх робіт. За рахунок коштів державного бюджету на поточний дрібний ремонт та експлуатаційне утримання автодоріг у 2023 році були заплановані кошти у сумі 761,9 млн грн. Фактично за січень-вересень 2023 року виконано та профінансовано дорожні роботи у сумі 624,6 млн грн.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2023 року № 255 затверджено Перелік об'єктів будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних доріг загального користування державного значення у 2023 році та обсяги бюджетних коштів для їх фінансування за рахунок спеціального фонду державного бюджету на загальну суму 859,1 млн грн, з яких капітальні видатки – 394,3 млн грн, поточні видатки – 464,8 млн грн. Фактично у січні-вересні 2023 року профінансовано 642,8 млн грн.

Крім цього, постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2023 року № 619 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для розвитку та відновлення інфраструктури» затверджено Перелік об'єктів нового будівництва, реконструкції, капітального та поточного середнього ремонту автомобільних

доріг загального користування державного значення у 2023 році та обсяги бюджетних коштів для їх фінансування за рахунок залишків спеціального фонду державного бюджету на загальну суму 2 350,7 млн грн, з яких капітальні видатки – 2 283,7 млн. грн, реставрація – 67,0 млн грн. Фактично станом на 01 жовтня 2023 року виконано робіт і профінансовано на загальну суму 703,6 млн грн.

Враховуючи значний обсяг робіт з відновлення пошкоджених під час бойових дій автомобільних доріг загального користування державного значення у Київській області, постановою Кабінету Міністрів України від 25 липня 2023 року № 770 «Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії» затверджено Перелік проєктів (об'єктів, заходів), які фінансуються за рахунок коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, та обсяги бюджетних коштів для їх фінансового забезпечення», які становлять 860,1 млн грн. Крім цього, постановою Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2023 року № 823 «Про виділення коштів з фонду ліквідації наслідків збройної агресії на реалізацію експериментального проєкту щодо відновлення населених пунктів, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації» затверджено Перелік проєктів для відновлення населених пунктів на загальну суму 1 775,8 млн грн.

З метою покращення безпеки дорожнього руху та зниження аварійності на автомобільних дорогах загального користування державного значення у Київській області протягом 9 місяців 2023 року підрядними організаціями виконано робіт на загальну суму майже 44,1 млн грн. За рахунок вказаних коштів встановлено та замінено 4 184 дорожніх знаки, 564 напрямних стовпчиків, відремонтовано 11 078 пог. м бар'єрного огороження, поновлено 527 км дорожньої розмітки та розмітку 916 пішохідних переходів, видалено порослі, сухостійних дерев впродовж доріг протяжністю 169,6 км, відремонтовано 1 світлофорний об'єкт. Проведено роботи з ліквідації ямковості загальною площею 190,9 тис. кв м, вартість яких становила 137,9 млн грн.

Освіта

Протягом січня-вересня 2023 року продовжувалася реалізація стратегічних завдань функціонування системи освіти Київщини, найважливішими серед яких є створення єдиного інформаційного простору, продовження шкільної реформи, забезпечення дітей з особливими потребами якісними освітніми послугами, розширення мережі закладів дошкільної освіти і створення додаткових місць для дітей дошкільного віку, запровадження якісних змін у професійний розвиток учителів, реформування системи шкільного харчування.

Станом на 01 жовтня 2023 року в області функціонувало 784 заклади дошкільної освіти (далі – ЗДО) (у січні-вересні 2022 року – 808 ЗДО), де навчалася і виховувалося 58,8 тис. дітей (в аналогічному періоді 2022 року – 67,8 тис. дітей). Кількість ЗДО зменшилася у зв'язку із закриттям приватних закладів дошкільної освіти.

Протягом звітної періоду створено 1 690 додаткових місць для дітей дошкільного віку за рахунок відкриття модульного садочка у с. Загальці

Бородянської селищної територіальної громади (55 місць), завершення відновлювальних робіт та відкриття ЗДО «Каштан» Бишівської сільської територіальної громади (100 місць), відновлення ЗДО «Рута» Ірпінської міської територіальної громади (120 місць), передачі в комунальну власність ЗДО «Левенятко» Борщагівської сільської територіальної громади (120 місць), створення дошкільного відділення у Лосятинській гімназії Гребінківської селищної територіальної громади (70 місць), видачі ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнем дошкільної освіти 12 приватним ЗДО (925 місць) та 4 ФОП (300 місць).

Мережа закладів загальної середньої освіти області (далі – ЗЗСО) станом на 01 жовтня 2023 року складається з 627 шкіл, що на 25 од. більше, ніж станом на відповідну дату 2022 року. У ЗЗСО у 2023/2024 навчальному році навчається понад 237,0 тис. учнів, що на 1,2 тис. учнів більше в порівнянні з їх кількістю у 2022/2023 навчальному році.

У Київській області функціонує 90 опорних закладів освіти, де навчається понад 47,0 тис. учнів, що на 4,6 тис. осіб більше, ніж у 2022/2023 навчальному році.

На Київщині поза межами пішохідної доступності до закладів освіти проживають і потребують підвезення понад 33,0 тис. школярів. Організованим підвезенням забезпечено 100 % дітей, з них: 69,9 % дітей підвозяться шкільними автобусами, 9,9 % учнів – найманими або орендованими транспортними засобами, 20,2 % дітей – маршрутним транспортом.

На початок цього року загальна потреба у додаткових шкільних автобусах становила 85 одиниць. У 2023 році парк шкільних автобусів поповнився 69 шкільними автобусами. Територіальними громадами закуплено 5 шкільних автобусів, ще 19 автобусів передано громадам області від іноземних партнерів. У співфінансуванні з державного та місцевих бюджетів в області закуплено 45 автобусів. Для організації підвезення учнів сільської місцевості до закладів освіти задіяно 383 шкільних автобуси, з них 45 територіальні громади отримали протягом серпня-вересня 2023 року.

У Київській області триває робота з розбудови мережі інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ). Так, у 2023 році створено 4 ІРЦ: у Калинівській селищній територіальній громаді Фастівського району, Дмитрівській сільській, Гребінківській та Димерській селищних територіальних громадах. Таким чином, станом на 01 жовтня 2023 року функціонує 55 ІРЦ та 2 їх філії (станом на аналогічну дату 2022 році – 51 ІРЦ і 2 філії).

Для підвищення фахової кваліфікації педагогічних працівників ЗЗСО, ЗДО та ІРЦ фахівцями центру підтримки інклюзивної освіти КНЗ КОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів» (далі – КНЗ КОР «КОПОПК») проведено 18 курсів з актуальних тем (у січні-вересні 2022 року – 16 курсів), навчання пройшли 540 педагогічних працівників Київської області. У ході навчання було презентовано досвід роботи закладів освіти з інклюзивним навчанням, авторські методичні системи.

Директори ІРЦ та працівники відділів освіти, відповідальні за діяльність психологічної служби в закладах освіти області, взяли участь у сесії «Безпека та ментальне здоров'я в освітньому процесі». Під час проведення презентаційних тренінгів 193 учасники ознайомились з міжнародними проєктами, що фокусуються на розбудові безпечного освітнього середовища, здатності учнів, учителів, батьків впоратись із складними життєвими ситуаціями, збереженні ментального здоров'я.

У серпні-вересні 2023 року в рамках реалізації обласного проєкту «Безпека та ментальне здоров'я населення громади», що впроваджується у межах ініціативи Першої Леді Олени Зеленської із побудови Національної програми психічного здоров'я, проведено 9 занять для педагогічних працівників (регіональних тренерів), на яких розглянуто питання створення мобільних груп психосоціальної підтримки населення безпосередньо в кожній територіальній громаді.

Станом на 01 жовтня 2023 року у гуртках і творчих об'єднаннях 86 закладів позашкільної освіти, що функціонують в області, за різними напрямками навчаються понад 68,0 тис. дітей. Протягом звітного періоду проведено 104 заходи за участі дітей та учнівської молоді, 44 – з педагогами закладів освіти області. Загалом вихованці освітніх закладів взяли участь у 92 заходах всеукраїнського рівня.

Освітні послуги в сфері професійної (професійно-технічної) освіти надають 27 закладів, серед них: 24 заклади професійної (професійно-технічної) та 3 заклади фахової передвищої освіти (Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну, Білоцерківський механіко-енергетичний фаховий коледж, Ржищівський індустріально-педагогічний фаховий коледж).

Контингент здобувачів освіти у вказаних застановить 8,5 тис. осіб, що відповідає показникам аналогічного періоду 2022 року. Упродовж 9 місяців 2023 року підготовлено понад 4,3 тис. кваліфікованих робітників, з них: 2,8 тис. – за кошти обласного бюджету, 1,5 тис. – за кошти юридичних та фізичних осіб. На базі Бориспільського та Білоцерківського професійних ліцеїв професійне навчання за професією «кухар» пройшли 806 працівників харчоблоків закладів середньої освіти.

Проведено моніторинг потреб регіонального ринку праці у трудових ресурсах. Прогнозні показники регіонального замовлення на підготовку фахівців за освітньо-професійним ступенем «фаховий молодший бакалавр» та робітничих кадрів за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» у 2023 році сформовано на підставі договорів, укладених між закладами ЗП(ПТ)О та роботодавцями і затверджено розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 01 червня 2023 року № 399 в обсязі 3 639 осіб. На навчання до закладів ЗП(ПТ)О за регіональним замовленням прийнято 3 318 осіб, що становить 91 % від затвердженого обсягу.

Для підготовки робітничих кадрів у ЗП(ПТ)О обладнано 486 кабінетів, 150 навчальних лабораторій та 151 навчально-виробнича майстерня. У всіх

ЗП(ПТ)О облаштовані укриття. У 19 ЗП(ПТ)О є гуртожитки для проживання іногородніх здобувачів освіти.

У Київській області підготовку фахівців з вищою освітою здійснюють 6 закладів вищої освіти, серед яких 3 університети, 1 академія, 2 інститути, та 23 заклади фахової передвищої освіти. Підготовка фахівців за освітніми ступенями «молодший спеціаліст», «фаховий молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр» здійснюється за 20 галузями знань.

У 2023 році в закладах вищої та фахової передвищої освіти навчається 27 697 студентів (у 2022 році – 27 349 осіб), з них за державним (регіональним) замовленням здобувають фахову освіту 14 236 осіб (у 2022 році – 14 107 особи), за кошти фізичних та юридичних осіб – 13 461 особа (у 2022 році – 13 242 особи).

Одним з важливих напрямів роботи у сфері освіти у 2023 році було формування безпечного й комфортного освітнього середовища завдяки відновленню (побудові) об'єктів цивільного захисту у закладах освіти, а також оснащення таких укриттів засобами життєзабезпечення.

З метою збереження життя і здоров'я учасників освітнього процесу в закладах освіти усіх типів та форм власності облаштовано 1 262 об'єкти цивільного захисту, більшість з яких – найпростіші укриття. З метою приведення об'єктів фонду захисних споруд до використання за призначенням комісіями районних військових адміністрацій обстежено усі заклади освіти (100 %). Продовжується робота зі створення класів безпеки у закладах освіти Київської області.

На Київщині реалізується **Програма розвитку системи освіти Київської області на 2022-2026 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 260-11-VIII. У 2023 році на фінансування Програми було передбачено 86 573,2 тис. грн з обласного бюджету. Фактично було затверджено кошти з обласного бюджету в сумі 35 573,2 тис. грн, касові видатки станом на 01 жовтня 2023 року склали 25 431,9 тис. грн, які спрямовано на погашення кредиторської заборгованості, що утворилася станом на 01 січня 2023 року, та на виплату стипендій учням – переможцям олімпіад та конкурсів.

На Київщині активно впроваджується реформа шкільного харчування, ініційована Першою Леді Оленою Зеленською. В області вибудовуються нові моделі організації харчування та активно вивчається питання створення опорних кухонь. У Бучанській міській територіальній громаді будується фабрика-кухня, яка забезпечуватиме заклади трьох навколишніх громад гарячим харчуванням (Буча, Немішаєво та Бородянка) – понад 2,5 тис. учнів та вихованців освітніх закладів.

Київська область – перша серед областей в Україні, в якій з січня 2023 року в 58 опорних закладах загальної середньої освіти розпочато пілотування Програми шкільного харчування, ініційованою Всесвітньою продуктовою програмою ООН (далі – Програма). Основною метою Програми є покращення

харчування учнів шкіл за рахунок додаткового донорського фінансування харчування.

Крім цього, з метою підвищення професійної майстерності персоналу харчоблоків у рамках реалізації напряму «Освіта дорослих» створено Кулінарні хаби (навчально-практичні центри) у закладах професійно-технічної освіти ДПТНЗ «Бориспільський професійний ліцеї» та ДПТНЗ «Білоцерківське вище професійне училище будівництва та сервісу». Тренери розпочали навчання шкільних команд, до яких входять керівники, працівники харчоблоків, дієтсестри. Розроблено програми, які мають різну тривалість (1-3 дні). Протягом 9 місяців цього року пройшли навчання 1150 осіб: кухарі, медичні сестри з дієтичного харчування, відповідальні за організацію харчування в школах.

Охорона здоров'я

У 2023 році в Київській області продовжувалася робота, спрямована на реалізацію державної політики щодо реформування системи охорони здоров'я для збереження та зміцнення здоров'я населення області, а також щодо оптимізації організації та фінансування системи охорони здоров'я.

Під час бойових дій у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України зазнало значних пошкоджень 153 будівлі закладів охорони здоров'я Київської області. Серед них на сьогодні повністю відновлені 122 будівлі, частково відновлені 27, не відремонтованими залишились 4.

Станом на 30 вересня 2023 року структура медичної галузі Київщини складається з 128 медичних закладів. У структурі закладів сімейної медицини працює 336 амбулаторій загальної практики сімейної медицини та 456 фельдшерських і фельдшерсько-акушерських пунктів. У вказаних закладах медичні послуги населенню надавали 5 259 лікарів та 9 256 працівників середнього медичного персоналу.

На виконання Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» в Київській області на сьогодні з лікарями укладено 1,7 млн декларацій на медичне обслуговування, що становить 97,9 % від зареєстрованого населення області. За кількістю зареєстрованих декларацій і за відсотком укладених декларацій до зареєстрованого населення Київська область посідає 1 місце серед регіонів України.

У Київській області реалізовується **Київська обласна програма «Здоров'я Київщини» на 2021-2023 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 044-01-VIII. У рамках цієї Програми протягом 9 місяців 2023 року надано фінансову підтримку закладам охорони здоров'я області, проведено їх реконструкцію і капітальні ремонти, закуплено лікарські засоби та вироби медичного призначення.

Крім цього, проведено закупівлю продуктів лікувального харчування для дітей хворих на орфанні захворювання (фенілкетонурія, лейциноз, гомоцистинурія) та лікарських засобів для хворих на орфанні захворювання, розсіяний склероз, для лікування дихальних розладів у передчасно народжених

дітей, для лікування онкологічних хворих. Проведено закупівлю медичних виробів для задоволення потреб осіб з інвалідністю, які потребують забезпечення в стаціонарних умовах, штучними суглобами (ендопротези кульшового та колінного суглобу), та забезпечення осіб з інвалідністю засобами догляду та реабілітації, які потребують використання в амбулаторних умовах.

На базі Комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради «Київська обласна дитяча лікарня» в 2023 році було створено Центр орфанних захворювань для впровадження в практику нових методів діагностики та лікування рідкісних (орфанних) захворювань, а також фізичну та медико-соціальну реабілітацію пацієнтів. Впроваджений розширений неонатальний скринінг в Київській області. Формується реєстр пацієнтів з рідкісними (орфаними) захворюваннями.

У 2023 році отримано 4 автомобілі в якості гуманітарної допомоги в рамках проєкту ЮНІСЕФ для 4 закладів первинної медичної допомоги. За кошти Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні закуплено 2 системи моніторингу фізіологічних показників (ЕКГ, ЧД, ЧСС, пульсометрія), 7 рентгенівських діагностичних мобільних систем МАС, 8 аналізаторів газів крові та електролітів (Blood Gas and Chemistry Analyzer), 14 неінвазивних вентиляторів для серцево-легеневої реанімації (Hospital BiPAP Noninvasive ventilator with HFNC Solution).

В якості гуманітарної допомоги закуплено та передано до Комунального некомерційного підприємства «Бориспільська багатопрофільна лікарня інтенсивного лікування» один апарат штучної вентиляції легенів (Bellavista 1000 intensive care ventilators). За кошти спеціального фонду Державного бюджету України закуплено 11 дрелей для внутрішньокісткових інфузій (EZ-IO Tactical Power Driver). Від Міністерства охорони здоров'я України отримано 43 бензинові електрогенераторні установки Rolf TOP-9500, одну бензинову електрогенераторну установку Edon PT 15000 та один апарат безперебійного живлення. Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) для закладів охорони здоров'я області було розподілено 181 генератор.

На сьогодні 16 закладів охорони здоров'я Київської області розпочали впроваджувати цифровізовану електронну систему охорони здоров'я відповідно до сучасних вимог.

З метою протидії поширенню інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, постійно вживаються заходи реагування для охоплення населення Київської області профілактичними щепленнями. За звітний період охоплення рутинними щепленнями дитячого населення Київської області є наступним: проти туберкульозу (БЦЖ) віком до 1 року – 60 %, проти поліомієліту віком до 1 року – 70,7 % та вакциною АКДП – 69,9 %, діти старше 1 року охоплені АКДП на 66,4% та проти поліомієліту – на 64,4 %. Охоплення щепленнями проти кору, паротиту, краснухи (КПК) дітей віком до 1 року – 72,2%, ревакциновано КПК дітей у 6 років – 71,6%.

Для покращення охоплення населення Київської області профілактичними щепленнями головою Київської обласної державної адміністрації затверджено план проведення catch-up (наздоганяючої) кампанії з вакцинації проти кору, епідемічного паротиту та краснухи серед дитячого населення Київської області у 2023 році. У рамках catch-up (наздоганяючої) кампанії щеплення проти кору, паротиту, краснухи складає 81,6 % від запланованих по області (по Україні – 87,7 %). На сьогодні заклади охорони здоров'я області забезпечені необхідними імунобіологічними препаратами.

Станом на 30 вересня 2023 року в області від початку вакцинальної кампанії проти COVID-19 щеплено 1 925 048 осіб (один з найкращих показників по Україні).

Закладами охорони здоров'я Київської області законтрактовано 290 пакетів з Національною службою здоров'я України (надалі – НСЗУ). Договори з НСЗУ уклав 151 заклад охорони здоров'я Київської області, з яких 102 – комунальні заклади охорони здоров'я, 35 – фізичні особи-підприємці, 13 – приватні підприємці.

Реабілітація у закладах охорони здоров'я Київської області згідно з укладеними договорами та пакетами з Національною службою здоров'я України на 2023 рік надаватиметься за наступними напрямками: медична допомога при гострому мозковому інсульті – 11 закладів охорони здоров'я, медична допомога при гострому інфаркті міокарда – 2 заклади, пакет «Профілактика, діагностика, спостереження лікування в амбулаторних умовах» – 46 закладів, пакет «Стационарна психіатрична допомога» – 5 закладів.

Крім цього, пакет «Медична реабілітація немовлят, які народилися передчасно та/або хворими, протягом перших трьох років життя» підписали 2 заклади охорони здоров'я, пакет «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям у стаціонарних умовах» – 6 закладів, пакет «Реабілітаційна допомога дорослим та дітям в амбулаторних умовах» – 11 закладів.

На базі комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради «Київська обласна лікарня» у травні 2023 року розпочав роботу інноваційний реабілітаційний центр національної мережі RECOVERY, в якому функціонує 12 інклюзивних палат на 30 ліжок, центр облаштований з урахуванням принципу інклюзивності. Комплексна стационарна реабілітація військових надається за Програмою медичних гарантій Національної служби здоров'я України. З моменту відкриття центру реабілітаційні процедури отримали 58 військових. Заплановано розширення центру та збільшення числа ліжок до 50.

Створена комісія щодо аналізу відповідності лікарень до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 року № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я». За результатами роботи комісії відібрані заклади охорони здоров'я, які відповідають вимогам вказаної постанови для включення до Спроможної мережі. Аналіз проведений за підтримки проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». У складі спроможної мережі Київської області визначено:

- 1) Надкластерні заклади охорони здоров'я (8 закладів);
- 2) Кластерні заклади охорони здоров'я (7 закладів);
- 3) Загальні заклади охорони здоров'я (14 закладів);
- 4) Надавачі медичних послуг, які надають первинну медичну допомогу (51 заклад);
- 5) Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (1 заклад).

Після погодження з Міністерством охорони здоров'я України спроможна мережа буде подана для затвердження в установленому порядку.

Київщина продовжує надавати всебічну допомогу внутрішньо переміщеним особам щодо розміщення і забезпечення їх послугами медичної допомоги. Також у закладах охорони здоров'я сформований необхідний резерв ліжок для забезпечення потреб у госпіталізації евакуйованих. Станом на кінець вересня 2023 року за період з початку військових дій закладами охорони здоров'я Київської області внутрішньо переміщеним особам надано 177 821 медичну послугу, зокрема, на первинному рівні надано 84 778 медичних послуг, на вторинному рівні – 93 043 медичні послуги.

Соціальний захист населення

За умов повномасштабної військової агресії російської федерації проти України, яка завдає та продовжує завдавати непоправної шкоди соціальній безпеці України, на особливу увагу з боку органів державної влади заслуговує питання надання підтримки соціально вразливим верствам населення та удосконалення наявного переліку соціальних послуг.

У сфері соціального захисту населення Київської області функціонує 11 будинків-інтернатів (3 будинки-інтернати загального профілю, 7 будинків-інтернатів психоневрологічного профілю та 1 дитячий будинок-інтернат), в яких станом на 01 жовтня 2023 року на повному державному утриманні перебувало 1 719 осіб. В установах психоневрологічного профілю проживало 1 377 осіб, геріатричного профілю – 262 особи, дитячого профілю – 80 осіб.

Крім цього, в Київській області функціонують 22 територіальних центри соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та 22 центри надання соціальних послуг, які надають послуги денного перебування, адресної натуральної допомоги, соціальної допомоги бездомним особам, особам, звільненим з місць позбавлення волі, тощо. Загальна кількість обслуговуваних громадян становить 47 518 осіб, зокрема 25 292 особи похилого віку.

У зв'язку з продовженням активних бойових дій у низці регіонів України загалом на Київщині станом на 01 жовтня 2023 року обліковано понад 334,0 тис. внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО), з них: 12,3 тис. осіб з інвалідністю, 63,4 тис. пенсіонерів, 80,5 тис. дітей. Найбільша кількість зареєстрованих ВПО перемістилась з міста Київ (понад 90 тис. осіб), внутрішні переселенці в межах Київської області (60 тис. осіб), Донецької області (70 тис. осіб), Луганської області (33 тис. осіб), Харківської області (14 тис. осіб), Херсонської області (12 тис. осіб).

З метою підвищення якості життя ВПО шляхом посилення їх спроможності та соціальної стійкості, стимулювання економічної активності, забезпечення реалізації їх прав та основоположних свобод в області розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 09 червня 2023 року № 553-18-VIII **Київську обласну цільову програму «Підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2023-2025 роки».**

Нагальною проблемою забезпечення прав ВПО є забезпечення людей житлом. У рамках запровадженої на державному рівні Урядової соціальної програми «Прихисток», яка передбачає виплату компенсацій на сплату комунальних послуг власникам помешкань, які безкоштовно прихистили у себе ВПО, компенсації отримують власники 4 969 помешкань з Київщини, в яких проживає 11 168 осіб з числа ВПО.

Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) створено реєстр місць тимчасового розміщення ВПО, що потребують розселення, який нараховує 94 місця компактного проживання (облаштовані в установах соціального захисту населення, школах, дитячих садочках, базах відпочинку та дитячих оздоровчих таборах, як комунальної так і приватної форми власності). У місцях компактного проживання мешкають 3 467 ВПО, кількість вільних місць – 2 838.

Також на території Київської області розгорнуто 17 модульних містечок, основну частину мешканців яких складають громадяни з відповідних громад, житло яких було зруйноване або пошкоджено внаслідок збройної агресії.

За 9 місяців 2023 року за рахунок коштів з державного бюджету забезпечено виплату державних соціальних допомог таким категоріям населення:

- виплати сім'ям з дітьми – 53,9 тис. осіб на суму майже 958,8 млн грн;
- допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю – 24,5 тис. осіб на суму 604,2 млн грн;
- виплати малозабезпеченим сім'ям – 13,5 тис. сімей на суму 180,3 млн грн;
- допомога по догляду за особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу – 1 668 осіб на суму 35,0 млн грн.

У рамках Меморандуму про взаєморозуміння між Урядом України та Управлінням Організації Об'єднаних Націй з обслуговування проєктів і Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй у січні-вересні 2023 року отримано 4 403 «пакунки малюка», які видано матерям новонароджених дітей через пологові будинки та управління соціального захисту органів місцевого самоврядування. Грошову компенсацію вартості одноразової натуральної допомоги «пакунок малюка» на дітей, які не були забезпечені вказаним пакунком, виплачено 8 313 особам на суму 57,0 млн грн.

Ще одним видом соціальної допомоги для батьків є відшкодування вартості послуги «муніципальна няня» – щомісячна адресна компенсаційна виплата одному з батьків (усиновлювачів) або опікуну дитини до трьох років. З початку 2023 року вказаним видом допомоги скористалися 48 осіб на загальну суму 3,9 млн грн.

Станом на 01 жовтня 2023 року відповідно до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення реабілітації дітей з інвалідністю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 березня 2019 року № 309, за бюджетною програмою КПКВК 2507110 затверджено помісячний розпис обсягу видатків, а саме, забезпечення реабілітаційними послугами у сумі 17,3 млн грн на 2023 рік. Укладено 327 договорів на суму 6,2 млн грн, касові видатки за отримані реабілітаційні заходи склали 5,0 млн грн.

На реалізацію заходів **Київської обласної цільової Програми «Турбота» на 2021-2025 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 040-01-VIII. Відповідно до цієї Програми здійснено заходи із реабілітації 64 дітей з інвалідністю за рахунок коштів обласного бюджету у сумі 1,4 млн грн, здійснено виплату 117 особам з інвалідністю на суму майже 1,5 млн грн. Крім цього, протягом 9 місяців 2023 року в межах виконання зазначеної Програми відбулося 3 засідання комісії Київської обласної військової адміністрації з питань надання грошової допомоги учасникам антитерористичної операції, операції Об'єднаних сил, заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, а також членам сімей загиблих (померлих) учасників та членам сімей Героїв Небесної Сотні у 2023 році (далі – Комісія).

За результатами розгляду заяв Комісією прийнято рішення щодо виплати грошової допомоги 922 особам зазначених категорій на загальну суму 39,7 млн грн, серед них:

- 165 ветеранів війни, які належать до осіб з інвалідністю I-III групи відповідно до статті 7 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», на суму 5,9 млн грн;

- 380 дітей, один з батьків яких загинув (помер) під час участі в захисті Батьківщини чи в бойових діях, смерть якого пов'язана із захистом Батьківщини, на суму майже 21,5 млн грн;

- 366 членів сімей осіб, які загинули (померли) під час участі в АТО/ООС, смерть яких пов'язана із захистом Батьківщини, та сім'ям Героїв Небесної Сотні, на суму майже 11,3 млн грн;

- 11 дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування, один з батьків яких загинув (помер) під час участі в захисті Батьківщини чи в бойових діях, смерть якого пов'язана із захистом Батьківщини, на суму майже 1,1 млн грн.

Одним з важливих завдань на сьогодні залишається допомога учасникам бойових дій з числа учасників АТО/ООС, Революції Гідності, а також членам сімей загиблих військовослужбовців. Так, обласному бюджету Київській області доведено на 2023 рік 3 субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення.

Головним розпорядником коштів (Міністерством у справах ветеранів України) Київській області розподілено 566,9 млн грн, що становить 42,7% від

загальної потреби у коштах та є достатнім для виплати грошової компенсації 252 ветеранам війни та членам сімей загиблих (померлих) учасників бойових дій.

Відповідними наказами Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 09 червня 2023 року № 128, від 07 липня 2023 року № 189, від 24 серпня 2023 року № 232 та від 05 вересня 2023 року № 238 шляхом внесення змін до обласного бюджету Київської області здійснено розподіл вищезазначених обсягів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам Київської області.

Укладено 46 договорів на професійну адаптацію учасників бойових дій, членів їх сімей та прирівняних до них осіб на суму 194,7 тис. грн, касові видатки за отримані послуги склали 28,6 тис. грн. Оздоровлення учасників бойових дій у січні-вересні 2023 року не відбувалося у зв'язку з відсутністю затвердженого Паспорта бюджетної програми.

Станом на 01 жовтня 2023 року на обліку перебуває 4 138 осіб з інвалідністю загального захворювання та спинального профілю. Проте, через відсутність наказу Мінсоцполітики про граничну вартість ліжко-дня на 2023 рік санаторно-курортне оздоровлення даної категорії осіб не розпочате.

За останніми наявними даними, на території Київської області станом на 01 січня 2023 року проживає 550,7 тис. осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, у тому числі 26,0 тис. осіб – інваліди-чорнобильці першої категорії, захворювання яких пов'язано з наслідками Чорнобильської катастрофи; 19,5 тис. учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС; 495,5 тис. потерпілих від Чорнобильської катастрофи, з них майже 65,8 тис. дітей (у тому числі 74 дитини з інвалідністю).

Протягом 9 місяців 2023 року проведено 13 засідань комісії Київської обласної державної адміністрації з визначення статусу осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та інших категорій громадян, на яких розглянуто 2 650 особових справ. Також проведено 3 засідання комісії Київської обласної державної адміністрації по вирішенню спірних питань щодо визначення статусу осіб, які брали участь у проведенні робіт з евакуації людей і майна із зони відчуження, а також евакуйованих із зони відчуження в 1986 році та щодо встановлення факту участі громадян у ліквідації ядерних аварій, у ядерних випробуваннях, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї, на яких розглянуто 5 особових справ.

Підтримка дітей та сім'ї

Збройна агресія російської федерації проти України спричинила стрімке загострення у соціальній сфері, зокрема, розпад сімей, загибель рідних, появу великої кількості біженців та переселенців, системне порушення їх фундаментальних законних прав (на життя, на гідність, на вільний доступ до освіти, на вільний національний розвиток, на здоров'я, на відпочинок тощо).

Станом на 01 жовтня 2023 року на обліку дітей, залишених без батьківського піклування, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, служб у справах дітей та сім'ї області перебувало 3 320 дітей-сиріт і

дітей, позбавлених батьківського піклування (станом на відповідну дату 2022 року – 3 355 дітей).

Протягом 9 місяців 2023 року статус дитини-сироти, дитини позбавленої батьківського піклування, надано 348 дітям (за 9 місяців 2022 року – 396 дітям).

Пріоритетною формою влаштування дітей вказаних категорій є усиновлення, проте, внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації частину закладів, в яких виховуються діти, що можуть бути усиновлені, переміщено з Київської області на більш безпечні території, переважно за межі України, що унеможливило направлення кандидатів на усиновлення на знайомство з дітьми. За 9 місяців 2023 року усиновлено 40 дітей (за аналогічний період 2022 року – 41 дитину).

Станом на 01 жовтня 2023 року на Київщині функціонує 61 дитячий будинок сімейного типу, в яких виховується 430 вихованців (станом на відповідну дату 2022 року – 62 дитячих будинки сімейного типу, в яких виховувалося 438 вихованців), а також 86 прийомних сімей, в яких виховується 170 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (станом на 01 жовтня 2022 року – 86 прийомних сімей, в яких виховувалося 179 дітей зазначеної категорії).

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації та обмеженими можливостями обласного бюджету заходи **Обласної комплексної програми підтримки сім'ї та забезпечення прав дітей «Щаслива родина – успішна країна» до 2023 року**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 27 квітня 2018 року № 402-21-VII. У рамках цієї Програми вжиті заходи щодо забезпечення транспортними послугами дітей, які направлялися на оздоровлення та відпочинок за кордон, придбання та розміщення інформаційної продукції з питань протидії торгівлі людьми, спрямованої на поширення серед населення інформації щодо ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми, а також проведення святкових заходів до святкування Дня захисту дітей.

Для надання дітям віком від 3 до 18 років, які опинились у складних життєвих обставинах, комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги на території Київської області функціонує 5 Київських обласних центрів соціально-психологічної реабілітації дітей. Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) було забезпечено тимчасове переміщення (евакуацію) за межі України 191 вихованця вказаних центрів.

Станом на 01 жовтня 2023 року у вказаних Центрах за межами України перебувають 138 дітей. Протягом 2023 року відраховано 37 дітей, з них до сімейних форм виховання влаштовано 22 дитини (13 – повернення до біологічної сім'ї, 4 – влаштовані під опіку, 5 – влаштовані до дитячих будинків сімейного типу), 12 – влаштовані на повне державне утримання до професійно-технічних навчальних закладів, 3 дитини досягнули повноліття.

Для дотримання прав дітей-громадян України, які внаслідок військової агресії вимушено переміщені (евакуйовані) за межі України, в рамках проєкту «Моніторинг потреб та підтримка дітей в умовах війни», що реалізується

Міжнародною благодійною організацією «Партнерство кожній дитині» за підтримки Представництва Дитячого фонду ООН ЮНІСЕФ в Україні, проводиться постійно діючий семінар для керівників та супроводжуючих організованих груп дітей закладів інституційного догляду і виховання, які перебувають за кордоном.

З метою забезпечення дітей, які потребують особливої соціальної уваги та підтримки (постраждалі внаслідок військової агресії, діти, що залишилися без батьківського піклування, діти захисників України та внутрішньо переміщених осіб), послугами з оздоровлення, відпочинку і реабілітації у липні 2023 року забезпечено 91 дитину. На запрошення Федерального міністерства у справах сім'ї, людей похилого віку, жінок та молоді Федеративної Республіки Німеччина організовано поїздку до відпочинкового табору поблизу міста Берлін.

При Київській обласній державній адміністрації (Київській обласній військовій адміністрації) функціонує Київський обласний центр соціально-психологічної допомоги (далі – Центр), який надає соціальні послуги особам, які внаслідок стихійного лиха, збройних конфліктів, домашнього насильства та насильства за ознакою статі або реальної загрози їх вчинення тощо перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати. Проведено 64 психологічні консультації із клієнтами, що перебувають на цілодобовому утриманні, надано 9 юридичних консультацій, 32 психологічні консультації в режимі онлайн, опрацьовано 35 звернень на «гарячу лінію» Центру, надано направлення на цілодобове перебування у притулку 21 особі (10 жінкам та 11 дітям).

На офіційному вебсайті Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації), а також на сторінках в соціальних мережах Служби у справах дітей та сім'ї Київської обласної державної адміністрації розміщено інформацію щодо можливості безоплатного отримання належних послуг для осіб, які були використані у збройному конфлікті або перебували в полоні (куди звертатися жертвам у разі настання злочину торгівлі людьми, як отримати довідку про встановлення статусу жертви торгівлі людьми, які послуги можна отримати, телефони гарячих ліній для осіб, які були використані у збройному конфлікті або перебували в полоні тощо), постраждали від домашнього насильства та гендерно зумовленого насильства.

На сторінках соціальних мереж служб у справах дітей та сім'ї районних державних (військових) адміністрацій, селищних, сільських, міських рад розміщено просвітницьку кампанію щодо протидії торгівлі людьми та домашньому насильству та/або насильству за ознакою статі. При наданні дозволу на виїзд за кордон сім'ям опікунів та особам, які супроводжують дитину за кордон, надається інформаційний буклет «Як не стати жертвою торгівлі людьми», який містить відомості про найпоширеніші шахрайські схеми експлуатації дорослої та дитячої праці, можливі наслідки та заходи безпеки у повсякденному житті.

Фахівцями Київської обласної та районних державних (військових) адміністрацій, селищних, сільських, міських рад, що здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, пройдено навчальний курс, розроблений Національною соціальною сервісною службою України у рамках співпраці з Міжнародною організацією з питань міграції. Також проведено інформаційно-просвітницькі заходи до Європейського дня боротьби з торгівлею людьми.

У вересні 2023 року за сприяння громадських організацій «Фундація «Гармонізоване суспільство» та «А-21» проведено тренінг «Аудит безпеки для місць компактного проживання, притулків» з метою підвищення рівня компетентності фахівців територіальних громад Київщини, а також покращення співпраці між правоохоронними органами, службами у справах дітей та сім'ї, центрами соціальних служб.

Крім цього, для вищевказаних фахівців у рамках Програми з протидії та запобігання гендерно зумовленому насильству, що реалізується Фондом ООН у галузі народонаселення за сприяння Східноєвропейського інституту репродуктивного здоров'я, проведено низку тренінгів з питань запобігання домашньому насильству, а також наради з представниками Головного Управління Національної поліції у Київській області для активізації співпраці та звірки даних по кількості постраждалих від домашнього насильства.

Відповідальними спеціалістами пройдено навчання на тему: «Сексуальне насильство над дітьми в інтернеті: для фахівців із психічного здоров'я», а також взято участь у публічній дискусії на тему: «Партнерство для змін: перенесення тягаря доказування у справах про сексуальне насильство».

Щомісячно проводяться засідання робочої групи з питань протидії домашнього насильства та гендерно зумовленого насильства, утвореної в Київській обласній державній адміністрації (Київській обласній військовій адміністрації).

Фізична культура і спорт

З метою поліпшення матеріально-технічної бази галузі фізичної культури та спорту, забезпечення розвитку спорту вищих досягнень та резервного спорту, створення умов для фізичного виховання та залучення широких верств населення до занять спортом у звітному періоді на Київщині реалізовувалися заходи **Київської обласної програми розвитку фізичної культури та спорту «Київщина спортивна» на 2022-2025 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 211-09-VIII). У рамках виконання заходів цієї Програми здійснювалося фінансування утримання спортивних комунальних закладів Київської обласної ради.

Станом на 01 жовтня 2023 року в Київській області функціонує 52 дитячо-юнацькі спортивні школи (далі – ДЮСШ), в яких вдосконалюють свою спортивну майстерність понад 19 390 дітей та підлітків. У ДЮСШ за 9 місяців 2023 року заняття проводилися у 320 відділеннях з 68 видів спорту, з них 11 відділень у ДЮСШ для спортсменів з особливими потребами. Навчально-

тренувальну роботу проводять 812 тренерів-викладачів, з них 500 штатних тренерів.

Пілотним обласним фізкультурно-оздоровчим проектом «Учнівська ліга «Здорова Україна» було охоплено 25 тис. дітей серед учнів п'ятих класів і проведено 7 обласних спортивних ігор.

Протягом січня-вересня 2023 року на чемпіонати та Кубки України було відряджено 110 спортивних делегації з олімпійських та 11 – з неолімпійських видів спорту, а також організовано проведення 21 офіційного чемпіонату та Кубку Київської області з олімпійських видів спорту, 14 з неолімпійських видів спорту і 2 чемпіоната Київської області з видів спорту осіб з інвалідністю з ураженнями опорно-рухового апарату, порушеннями зору, слуху та розумового і фізичного розвитку.

Київська область продовжує займати серед інших областей України 5 місце у рейтингу серед олімпійських та неолімпійських видів спорту. За січень-вересень 2023 року спортсменами Київщини здобуто всього 2069 медалей у змаганнях всеукраїнського та світового рівня з олімпійських, неолімпійських та паролімпійських (дефлімпійських) видів спорту.

До складу збірних команд України в 2023 році входять 311 осіб з олімпійських видів спорту та 215 спортсменів з неолімпійських.

За результатами участі у змаганнях та виконання класифікаційних норм і вимог Єдиної спортивної класифікації було присвоєно почесних спортивних звань: заслужених тренерів України – 9 особам, майстрів спорту України міжнародного класу – 20 особам, майстрів спорту України – 41 спортсмену, спортивних розрядів – кандидатів в майстри спорту – 440 та I спортивних розрядів – 217 спортсменам.

Комунальним закладом Київської обласної ради «Київський регіональний центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» забезпечувалися розвиток фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю на регіональному рівні та проведення відповідних заходів з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю та їх фізкультурно-спортивної реабілітації.

Культура та туризм

Внаслідок агресії російської федерації проти України та окупації Київської області зазнали руйнувань та пошкоджень 183 об'єкти культури, з яких 35 закладів культури вже відновлено, проводяться капітальні ремонти Бородянського Палацу культури ім. Т. Шевченка, Макарівського селищного Будинку культури. Проведені відновлювальні роботи в Культурно-оздоровчому комплексі та будинку культури «4 Леви» смт Гостомель, а також клубу с. Мощун.

Незважаючи на негативні наслідки війни та воєнного стану, культурна спільнота області власною діяльністю забезпечує сталість розвитку культури. Більшість закладів культури реалізують у доступній на даний час формі культурно-мистецькі ініціативи, мистецькі акції, спрямовані на підтримку українського народу, його патріотичного духу в боротьбі проти російської

агресії. Багато закладів культури стали волонтерськими центрами, які організують гуманітарну допомогу переселенцям та воїнам Збройних сил України. У багатьох клубних та бібліотечних закладах територіальних громад створено центри із психологічного розвантаження та відновлення ментального здоров'я мобілізованих військових, членів сімей військових, внутрішньо переміщених осіб. У зазначених центрах проводяться психологічні тренінги, зустрічі з воїнами та їх родинами; організуються майстер-класи з виробів декоративно-ужиткового мистецтва; зазначені групи спонукають до участі у аматорських формуваннях – любительських об'єднаннях, клубах за інтересами, гуртках.

Структурними підрозділами у сфері культури сільських, селищних, міських рад організовано проведення відповідних державних заходів – День Конституції України, День Української Державності, День незалежності України.

Від дня народження народної художниці Марії Примаченко 12 січня 2023 року виповнилося 114 року. Спільно з партнерами створено каталог «Врятоване мистецтво», в якому зібрано роботи та описи картин, що стали не під силу російським ракетам і вогню.

У с. Мощун Бучанського району наприкінці лютого 2023 року проведено роботу зі створення меморіального місця пам'яті «Янголи Перемоги».

Наприкінці березня 2023 року у м. Бориспіль відбувся XXXI Обласний огляд-конкурс читців імені Т.Г. Шевченка та Обласна виставка образотворчих та вишитих робіт, пов'язаних з творчістю Тараса Шевченка. У червні 2023 року в смт Бородянка Бучанського району відбувся обласний урочистий захід «З Україною в серці», присвячений Дню Конституції України, та у с. Старі Петрівці Петрівської територіальної громади Вишгородського району – I Обласний фестиваль сучасної української пісні «Співочі діаманти».

У с. Старі Петрівці Петрівської територіальної громади Вишгородського району відбувся I Обласний фестиваль сучасної української пісні «Співочі діаманти» як свідчення, що культура бореться з ворожою пропагандою, фейками, зневірою та геноцидом, українська пісня набуває нового змісту та особливого значення, яка відвойовує своє заслужене місце в нашому інформаційному просторі, підтримує морально і матеріально Збройні Сили та непохитно тримає свій культурний фронт.

У серпні 2023 року у м. Ірпінь пройшов VII Відкритий художній пленер «Намальований Ірпінь» імені Володимира Сидорука за темою «Ірпінь: Мистецтво відродження». У подальшому частина робіт учасників пленеру буде виставлена на продаж на світових майданчиках з метою залучення коштів на відбудову соціальної та житлової інфраструктури міста. Крім цього, у м. Ірпінь Київський Кобзарський Цех зібрав кобзарів з усієї України, які провели майстер-класи з виготовлення кобзи, бандури та колісної ліри.

У смт Бородянка відбулася церемонія вручення Національної премії України імені Тараса Шевченка лауреатам 2022 та 2023 років за участю заступника керівника Офісу Президента України, голови Комітету з

Національної премії України імені Тараса Шевченка, виконуючого обов'язки міністра культури та інформаційної політики України.

У вересні 2023 року у Білоцерківському краєзнавчому музеї стартувала тематична виставка з нагоди дня міста Біла Церква «Біла Церква крізь століття», у Ржищівському археолого-краєзнавчому музеї відбулася Всеукраїнська конференція «Трипільський код нації» до 130-річчя відкриття Трипільської культури, а в Музеї давньоруського гончарства Вишгородського історико-культурного заповідника спільно з Туристичним кластером Вишгородщини було презентувано Культурологічний проєкт «Свято українського борщу: незламність смаку».

У м. Фастів відбулося засідання круглого столу «Фастів – місто незламних: стійкість та ментальне здоров'я». Захід провели в рамках реалізації проєкту «Ментальне здоров'я – нейромережа Київщини» як невід'ємної частини Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською.

У січні-вересні 2023 року в області забезпечено умови для функціонування основної мережі закладів культури, що складається з 784 клубних закладів, 817 бібліотек, 63 шкіл естетичного виховання, 37 музеїв, 2 парків культури та відпочинку, 2 кінотеатрів, Академії мистецтв ім. Павла Чубинського. Професійне мистецтво представлене Київським академічним обласним музично-драматичним театром імені П. К. Саксаганського, Будинком органної та камерної музики, симфонічним оркестром «Академія». З 1 719 закладів культури та мистецтв 14 закладів культури мають обласне підпорядкування.

Видатки на утримання закладів культури обласного підпорядкування за 9 місяців 2023 року при плані 83 972,7 тис. грн профінансовані на суму 83 964,4 тис. грн, що становить 99,9% до плану.

З метою розвитку галузі культури на Київщині продовжувалась реалізація заходів **Програми підтримки і розвитку театрального та музичного мистецтва Київської області на 2022-2024 роки**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 208-09-VIII. У рамках виконання заходів Програми здійснювалося фінансування КП КОР «Київський академічний обласний музично-драматичний театр ім. П.К. Саксаганського (далі – Театр). Протягом січня-вересня 2023 року Театром збережено діючий репертуар, зокрема, 165 вистав і 16 музичних творів, здійснено випуск 9 вистав. Крім цього, здійснювалася реалізація **Комплексної програми розвитку культури Київської області на 2021-2023 роки**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 042-01-VIII.

З метою створення умов для всебічного розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Київської області, посилення її консолідуючої ролі в українському суспільстві як засобу зміцнення державної єдності, підвищення її ролі в забезпеченні територіальної цілісності та національної безпеки України рішенням Київської обласної ради від 21 березня 2023 року № 533-16-VIII затверджено **Програму**

розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023-2025 роки.

Мистецькою освітою в Академії мистецтв імені Павла Чубинського охоплено 581 студента, у т. ч. 447 – на денному відділенні та 134 – заочно. У школах естетичного виховання навчаються 16 684 учні, у сільській місцевості – 4 008 учнів. Працюють 1 619 викладачів, з них у сільських школах – 440. У школах функціонують 389 художніх колективів, 22 з них мають почесне звання «зразковий» та 10 колективів викладачів – звання «народний». Творчі колективи та окремі виконавці із шкіл мистецтв та Академії брали участь у найпрестижніших мистецьких проєктах національного і міжнародного рівнів та отримали найвищі оцінки та нагороди.

Мережа музейних закладів Київської області складається з 45 музеїв, з яких 6 музеїв обласного підпорядкування. Музеї Київської області протягом 9 місяців 2023 року відвідали понад 34,7 тис. осіб, кількість предметів основного фонду зросла на 200 од. і становить 400,0 тис. од. обліку.

У виконанні просвітницьких та інформаційних функцій провідну роль відіграють 817 публічних бібліотек області, користувачами яких вже стали понад 550 тис. осіб. Парк комп'ютерної техніки в бібліотеках становить 1 026 комплектів. Доступ до мережі Інтернет мають 2 обласні бібліотеки та 275 бібліотек області, створено 756 Інтернет-місць для користувачів, з них 195 – у сільських бібліотеках.

В області вживалися заходи щодо ефективного використання туристичного потенціалу, основою якого є майже 4,0 тис. об'єктів історико-культурної спадщини, з них: 2067 пам'яток археології (25 національного значення), 1353 пам'яток історії (6 національного значення), 169 пам'яток архітектури та містобудування місцевого значення (53 національного значення), 165 пам'яток монументального мистецтва, 15 пам'яток садово-паркового мистецтва, 90 пам'яток науки та техніки.

В області діє **Програма розвитку туризму Київської області на 2021-2023 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 043-01-VIII. У рамках вказаної Програми продовжується реалізація наступних проєктів:

- «Маршрути пам'яті». Встановлено інформаційні стенди в місцях пам'яті наслідків війни (10 од.), розроблено концепцію та візуалізацію;

- «Світ Бенксі в Україні». Проведено заходи щодо консервації та меморіалізації робіт Бенксі в Київській області (4 роботи обладнані броньованим склом та захищені сигналізацією, проведено дослідження стану збереженості робіт реставраторами). Створено та розміщено на порталі «Мандруй Київщиною» 3D моделі об'єктів та тематичні туристичні маршрути;

- «Область Героїв». Створено інформаційний контент для однойменного порталу. Проведена інформаційна кампанія з розміщенням фото-історій військових на біг-бордах та сіті-лайтах (37 од.). Проведено захід до річниці визволення Київщини 04 квітня 2023 року в Українському Домі (понад 200 учасників);

- «Дороги вина та смаку Київщини». Продовжується координація проєкту, підтримка та промоція членів еногастрономічної мережі Київської області;
- проводяться зустрічі з представниками закладів розміщення Київщини (заклади готові розмістити щонайменше 300 осіб у разі потреби, під час перших хвиль евакуації прихистили більше, ніж 2 000 людей);
- консолідація зусиль кіноспільноти на території Київщини з метою популяризації області як туристичної дестинації. Забезпечено супровід знімальних процесів на території області (45 зйомок);
- реалізуються культурно-мистецькі та інші проєкти у співпраці з Державним підприємством «Національний центр ділового та культурного співробітництва «Український Дім» (виставки, публічні обговорення щодо збереження культурної спадщини тощо);
- створено розділ на туристичному порталі «Мандруй Київщиною», де розміщено оцифровані об'єкти культурної спадщини, 3D-тури та аудіо-гіди;
- реалізується проєкт «Місця пам'яті» – маршрут пам'яті складений з локацій, які приурочені подвигу українського народу в боротьбі з агресором; здійснюється розробка концепції пілотного проєкту меморіалізації місць пам'яті російсько-української війни на Київщини; реалізується проєкт «Київщина. Міста героїв».

Молодіжна політика та національно-патріотичне виховання

У 2023 році забезпечено реалізацію заходів у сфері державної молодіжної політики, спрямованих на створення умов для повноцінної самореалізації молоді, формування громадянської позиції, розвитку неформальної освіти, забезпечення системної взаємодії державних органів з громадськістю у питаннях молодіжної політики, підтримки волонтерської діяльності.

З цією метою було проведено 79 заходів офлайн і онлайн в сфері молодіжної політики, серед яких реалізовано онлайн-проєкт «Дайджест можливостей для молоді», який дає можливість молоді одержати інформацію про грантові програми фінансування розроблених нею проєктів, а також інформаційно-просвітницький проєкт «Щоденник історій молоді Київщини, яка вражає» на сторінках у соцмережах Facebook, Instagram, проєкт «Молодь в безпеці», Ідеятон Активної Молоді.

Для проведення нетворкінгів щодо запитів та потреб молоді громад, активізації їх участі у прийнятті рішень, адвокації молодіжних ініціатив у територіальних громадах Київської області проведено презентації цифрової платформи ЮНІСЕФ – U-Report. У рамках вказаних презентацій проведені семінари-навчання на тему «Токсичні стосунки – не про мене», на яких молодь мала можливість обговорити проблемні питання щодо запобігання та протидії проявам насильства та булінгу в особистих стосунках.

На базі Комунального закладу Київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр» та Університету Григорія Сковороди в м. Переяслав відкрито регіональне представництво U-point Київської області

Проведено 3 базові тренінги за програмою «Молодіжний працівник», тренінг на тему підтримки ментального здоров'я молоді, два Молодіжних форуми (до Дня молоді та Форум молодіжних центрів регіону). Також проведено 4 молодіжні всеукраїнські обміни за програмою Віднова UA.

Розпочато діяльність 7 нових молодіжних просторів у Баришівській, Боярській, Бучанській, Васильківській, Петрівській, Ржищівській та Тетіївській територіальних громадах. На базі закладів молодіжної інфраструктури спільно з Патрульною поліцією Київської області реалізовано програму «Кібезбезпека та медіаграмотність в молодіжному середовищі», проведено відзначення Дня захисту дітей.

Загальне охоплення участю в заходах молоді у січні-вересні 2023 року становить 122,9 тис осіб (за відповідний період 2022 року – 38,0 тис. осіб).

Переважна більшість вказаних заходів виконана в рамках реалізації **Програми підтримки та розвитку молоді Київської області на 2022-2025 роки «Молодь Київщини», затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 209-09-VIII, за рахунок фінансування якої забезпечено утримання КЗ КОР «Київський обласний молодіжний центр».**

Для створення умов для формування у населення області, насамперед молоді, високої національно-патріотичної свідомості, почуття відданості своїй державі, протягом січня-вересня 2023 року у рамках виконання основних завдань **Програми національно-патріотичного виховання в Київській області на 2022-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 210-09-VIII, було проведено 74 заходи регіонального рівня спільно з партнерами та стейкхолдерами (у січні-вересні 2022 року – 25 заходів). За рахунок коштів, виділених на реалізацію цієї Програми, здійснювалось утримання комунального закладу Київської обласної ради «Пластовий вишкільний центр» (м. Буча).**

Серед ключових заходів сфери можна відзначити захід, спрямований на підтримку та утвердження української національної ідентичності та сприяння розвитку національно-патріотичного виховання молоді в Київській області, співпрацю та взаємодію в зазначеній сфері «PRO НПВ», Молодіжний інформаційно-просвітницький захід «Національна ідентичність», зустрічі з молоддю Київщини на тему: «Мова, ідентичність, історія, як зброя українців», Шевченкіада для пластунів, семінар «Знайомство з Пластом», україномовна військово-патріотична командна інтелектуально-психологічна рольова гра «Диверсант».

Крім зазначених заходів проведено серію навчально-тренінгових занять «Українська ідентичність», обласний семінар-тренінги для виховників Всеукраїнської гри «Сокіл» (Джура), 2 заходи «Школа виховників Джура», Пластова таборівка «Свято Весни 2023», наметова таборівка «Школа виживання», а також пластові сходи, тренінги дійсного членства виховників Пласту та Пластові гутірки.

Під час реалізації заходів було охоплено безпосередньою участю, а також через сторінки в соцмережах та через розповсюдження інформаційних матеріалів майже 62,7 тис. осіб (у січні-вересні 2022 року – 60 тис. осіб).

Житлово-комунальне господарство та енергоефективність

Протягом 9 місяців 2023 року послуги споживачам з централізованого тепло-, водопостачання і водовідведення надавали 212 підприємств різних форм власності у сфері питного водопостачання та водовідведення та 295 підприємств різних форм власності у сфері теплопостачання.

До централізованого теплопостачання підключено 2 739 житлових будинків, 434 дошкільні заклади, 587 закладів освіти та 1037 закладів охорони здоров'я. Централізованим водопостачанням забезпечено усі 26 міст (100 % від загальної кількості), 29 селищ міського типу (97 %) та 834 села (74 %). Централізованим водовідведенням забезпечені 26 міст (100 %), 25 селищ міського типу (83,3 %) та 58 сіл (5,2 %).

З метою державного нагляду за дотримання санітарного законодавства в області, Головним управлінням Держпродспоживслужби в Київській області спільно з ДУ «Київський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ» постійно здійснюється контроль якості питної води джерел централізованого та децентралізованого водопостачання населених пунктів на відповідність вимогам Державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною». На якість питної води, що подається населенню, негативно впливає стан джерел водозабору, технічний стан водопровідних споруд і мереж.

Відповідно до розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 12 травня 2023 року № 352, в населених пунктах Київської області завершено підготовку об'єктів житлово-комунального господарства та соціально-культурного призначення до роботи в осінньо-зимовий період 2023/2024 року. Зокрема, проведено наступну роботу:

- у житловому фонді: комплексно підготовлено 2 739 житлових будинків, відремонтовано 627 покрівель, 1 017 опалювальних систем, 1 067 од. систем холодного водопостачання;

- у водопровідно-каналізаційному господарстві: відремонтовано 253 км водопровідних мереж, 167 км каналізаційних мереж, підготовлено 253 водопровідні насосні станції, 243 каналізаційні насосні станції, 48 водопровідних очисних споруд, 46 каналізаційних очисних споруд, 831 свердловину;

- у тепловому господарстві: підготовлено 1 377 котелень, капітально відремонтовано 74 котелень, замінено 97 котлів, підготовлено 778,6 км теплових мереж, замінено 12,65 км теплових мереж;

- у дорожньо-мостовому господарстві: відремонтовано 431,4 тис. кв. м вулиць і доріг комунальної власності, підготовлено 321 од. спеціалізованої прибиральної техніки, заготовлено 46,9 тис. т посипкового матеріалу та реагентів.

Кількість деревного палива по Київській області, необхідного для потреб об'єктів житлово-комунального господарства та бюджетної сфери в опалювальний період 2023/2024 року, становить 220 405 куб. м. Органами місцевого самоврядування заготовлено 132 971 куб. м деревного палива, необхідного для потреб об'єктів житлово-комунального господарства та бюджетної сфери у період з 01 жовтня 2023 року по 01 січня 2024 року.

По області налічується 6 158 од. генераторів, які були закуплені самостійно за кошти місцевих бюджетів, отримані в рамках міжнародної допомоги, а також окремих благодійних організацій та фізичних осіб-підприємців. Зокрема, на об'єктах житлово-комунального господарства – 1 828 од., медицини – 751 од., освіти – 2 607 од., в укриттях – 182 од.

Найбільшим боржником з оплати отриманих послуг є населення, борг якого, з урахуванням минулих років, становить 1 270,2 млн грн (без урахування заборгованості за електричну енергію і природний газ), що на 143,6 млн грн менше у порівнянні з початком 2023 року.

Станом на 01 жовтня 2023 року борг теплопостачальних підприємств за спожитий природний газ, з урахуванням боргів минулих років, становив 2 640,9 млн грн, у тому числі перед НАК «Нафтогаз України» – 516,5 млн грн та ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг» – 2 124,4 млн грн. У структурі боргу перед ТОВ «ГК «Нафтогаз Трейдинг» 1 055,0 млн грн (49,7 %) складає борг ПрАТ «Білоцерківська ТЕЦ».

Загальний борг підприємств комунальної теплоенергетики за послуги розподілу природного газу перед АТ «Київоблгаз» та ТОВ «Газорозподільчі мережі України» становить 134,3 млн грн.

За інформацією ТОВ «Київська обласна ЕК», протягом січня-вересня 2023 року абонентами області спожито 2 001,5 млн кВт год. електричної енергії на суму 3 892,1 млн грн, сплачено – 3 763,5 млн грн.

Заборгованість усіх споживачів перед ТОВ «Київська обласна ЕК» станом на 01 жовтня 2023 року складає 906,6 млн грн, зокрема, підприємств житлово-комунального господарства – 43,4 млн грн, державного бюджету – 10,3 млн грн, місцевого бюджету – 4,1 млн грн, населення – 848,8 млн грн. Рівень розрахунків усіх споживачів за спожиту електричну енергію у 2023 році складає 96,7 %, у тому числі підприємств житлово-комунального господарства – 97,5 %.

Наявний багатоквартирний житловий фонд різних форм власності в області складає 7897 будинків. Для реалізації положень Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку» у 1 123 житлових будинках утворені 942 об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ), які здійснюють утримання та управління своїм будинком та прибудинковою територією. Кількість багатоквартирних житлових будинків, співвласниками яких визначено управителя, становить 5 996 одиниць або 75,9 % від їх загальної кількості. Стримує створення ОСББ, перш за все, це військова агресія російської федерації в Україні та брак вільних

і ініціативних людей, які зможуть взяти на себе організаційні питання роботи ОСББ як самостійної юридичної особи.

З метою поліпшення стану благоустрою в області ліквідовано 955 несанкціонованих сміттєзвалищ (48,3 тис.куб.м сміття), приведено в належний санітарний стан майже 4,8 млн кв.м прибудинкових територій, 427 парків і скверів площею майже 8,7 млн кв.м, впорядковано 980,7 кв.м доріг і вулиць населених пунктів, висаджено близько 57,5 тис. дерев та 32,5 тис. кущів, упорядковано 31,1 тис.кв.м газонів та квітників.

Рішенням Київської обласної ради від 09 червня 2023 року № 548-18-VIII внесено зміни до **Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та інших житлових багатоквартирних будинків, пошкоджених внаслідок бойових дій в Київській області з впровадженням енергоефективних заходів на 2023-2024 роки**, яка була затверджена рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 469-15-VIII.

У рамках Програми передбачено проведення заходів з енергоефективності у пошкоджених багатоквартирних житлових будинках та ОСББ, які були пошкоджені, внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, розташовані в деокупованих населених пунктах та на територіях, де велися бойові дії. Станом на 01 жовтня 2023 року відповідно до заходів цієї Програми капітально відремонтовано 8 багатопверхових будинків в селищі Ворзель Бучанського району.

З метою комплексного вирішення проблеми підвищення ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів в побутовій та бюджетній сферах, розширення обсягів використання і сфери застосування НВДЕ, використання інноваційних технічних, технологічних, організаційних рішень, створення економічно привабливих умов для реалізації інвестиційних проектів у сфері енергозбереження, розвитку та технічного переоснащення систем енерго-, тепло-, водопостачання та водовідведення для забезпечення населення якісними послугами, передбачені відповідні заходи у **Регіональній програмі розвитку житлово-комунального господарства, енергоефективної трансформації та енергобезпеки Київської області на 2023-2027 роки**, затвердженій рішенням Київської обласної ради від 09 червня 2023 року № 554-18-VII.

За рахунок фінансування вказаної Програми проведено сервісне обслуговування, оновлення та публікацію баз даних автоматизованої системи «Київщина енергоефективна». Вказана система дозволяє вести чіткий, оперативний та достовірний облік використання енергоресурсів, обробляє дані щодо споживання всіх ресурсів з великої кількості будівель та допомагає визначити будівлі або споруди, де можливо оптимізувати споживання. За роботою системи можливо вільно спостерігати онлайн на сайті Департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації (ogku.kiev.ua).

Протягом останніх років в Київській області спостерігається тенденція до зниження обсягу використання природного газу основними категоріями споживачів. Станом на 01 жовтня 2023 року в Київській області обліковується 1377 котелень загальною потужністю 2025,7 Гкал/год. Із загальної кількості котелень 919 – працюють на газі, 45 – на вугіллі, 34 – на електриці, 379 – працюють на альтернативних видах палива (345 – на деревному паливі, 17 – на паливі з відходів сільського господарства, 13 – на вторинних енергетичних ресурсах, 4 – на інших альтернативних видах палива).

Частка сумарної потужності котелень, що працюють на альтернативних видах палива до загальної кількості котелень, становить 17 %. Кількість котелень, які виробляють теплову енергію з установок, переведених на альтернативне паливо, складає 27,7 %. Робота у даному напрямку триває.

В області щомісячно здійснюється моніторинг оснащеності приладами комерційного обліку теплової енергії та гарячої води житлового фонду та об'єктів соціальної сфери. Станом на 01 жовтня 2023 року рівень оснащення вузлами комерційного обліку теплової енергії в будівлях, приєднаних до зовнішніх інженерних мереж, у тому числі в житлових будівлях (з урахуванням приватного сектору), становить 82,7 % та нежитлових будівлях – 81,9 %; оснащення вузлами комерційного обліку гарячої води в будівлях, приєднаних до зовнішніх інженерних мереж, у тому числі в житлових будівлях (з урахуванням приватного сектору), – 87,3%, нежитлових будівлях – 100 %; оснащення вузлами комерційного обліку питної води в будівлях, приєднаних до зовнішніх інженерних мереж, у тому числі в житлових будинках (з урахуванням приватного сектору), – 79,7% та нежитлових – 98,0 %.

На території Української міської територіальної громади Обухівського району реалізовано інвестиційний проєкт співфінансування Грантового контракту в рамках реалізації Проєкту Європейської Комісії «Встановлення системи автоматизованого моніторингу енергоресурсів в бюджетних установах міста та термомодернізація будівель ПК «Енергетик» та СК «Енергетик» з використанням джерел відновлювальної енергії».

Пасажирські перевезення

У 2023 році тривала робота, спрямована на забезпечення належної якості та безпеки пасажирських перевезень у Київській області.

На виконання вимог постанови Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» продовжено строк дії 87 договорів щодо організації перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

Відповідно до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 року № 176, та Порядку формування, затвердження та ведення реєстру міжнародних, міжміських та приміських автобусних маршрутів загального користування, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури

України від 20 травня 2013 року № 305, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09 липня 2013 року за № 1144/23676, у рамках вдосконалення Реєстру міжміських та приміських (внутрішньообласних) автобусних маршрутів загального користування, організатором яких є Київська обласна державна адміністрація, протягом звітного періоду затверджено нові розклади руху автобусів на 132 автобусних маршрутах загального користування та внесені зміни постійного характеру до 34 автобусних маршрутів загального користування, в частині змін трас слідувань автобусів.

На даний час Реєстр налічує 202 приміських, 195 міжміських та 162 внутрішньорайонних маршрутів, на яких працює 80 перевізників та курсує 1 849 автобусів.

Згідно з Законом України «Про автомобільний транспорт», постановою Кабінету Міністрів України від 03 грудня 2008 року № 1081 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування» 18 травня 2023 року проведено конкурс з перевезення пасажирів на 55 автобусних маршрутах загального користування, віднесених до компетенції Київської обласної державної адміністрації. За результатами конкурсу укладено 27 договорів про організацію перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування.

За 9 місяців 2023 року проведено 24 позачергових виїзних перевірки щодо виконання перевізниками умов договорів про організацію перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, під час яких перевірено 46 автобусних маршрути. За результатами перевірок було складено 45 актів про порушення перевізниками умов договорів про організацію перевезень пасажирів на автобусних маршрутах загального користування. Окремо, було проведено 27 планових перевірок щодо наявності матеріально-технічних баз, у рамках яких перевірено 21 підприємство та складено 21 акт.

На виконання вимог статті 34 Закону України «Про внутрішній водний транспорт», пункту 2 доручення Прем'єр-міністра України від 19 січня 2021 року № 77/1/1-21, пункту 2 наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 07 липня 2022 року № 493 «Про затвердження Типової форми місцевих правил плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 серпня 2022 року № 913/38249, розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 20 лютого 2023 року № 111 затверджено та оприлюднено Правила плавання для малих, спортивних суден і водних мотоциклів та використання засобів для розваг на воді в Київській області. Зазначені Правила зареєстровано Центральним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції (м. Київ) від 06 березня 2023 року за № 31/889.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03 січня 2023 року № 27 «Про внесення змін до Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування»

відбулася державна реєстрація у Центральному міжрегіональному управлінні Міністерства юстиції (м. Київ) розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) «Про внесення змін до розпорядження голови Київської обласної державної адміністрації від 03 жовтня 2018 року № 555», яке зареєстроване 01 вересня 2023 року за № 173/1031.

У 2023 році заходи **Обласної цільової програми «Смарт транспорт Київщини (Інтелектуальна транспортна система) на 2021-2023 роки»**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 047-01-VIII, не фінансувалися і не виконувалися.

Цифрова трансформація

Одним з пріоритетів розвитку Київської області у 2023 році визначено цифрову трансформацію. У звітному періоді проведено онлайн-нараду з цифровими лідерами територіальних громад Київської області, після якої був проведений аналіз офіційних сайтів або порталів районних державних (військових) адміністрацій та міських, сільських, селищних рад Київської області відповідно до Вимог до дизайну офіційних веб-сайтів (веб-порталів) органів виконавчої влади та офіційних веб-ресурсів, що пов'язані з діяльністю органів виконавчої влади, та Єдиного веб-порталу Кабінету Міністрів України, затверджених наказом Міністерства цифрової трансформації України від 23 червня 2022 року № 57. У ході аналізу офіційних веб-сайтів було виявлено, що 15 офіційних веб-сайтів відповідають Вимогам, 37 офіційних веб-сайтів потребують невеликого доопрацювання, 21 офіційний веб-сайт взагалі не відповідають Вимогам. Було створено ряд рекомендацій, на які варто звернути увагу при модернізації офіційного веб-сайту для районних державних (військових) адміністрацій та міських, сільських, селищних рад Київської області.

У рамках проекту «Громада 4.0», який реалізується міжнародною організацією SocialBoost у партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України та за підтримки Програми «U-LEAD з Європою», обрано 8 територіальних громад Київської області (Володарська, Гірська, Зазимська, Миронівська, Славутицька, Таращанська, Тетіївська і Феодосіївська територіальні громади), що візьмуть участь у його реалізації. Серед проектів, які хочуть реалізувати громади, є створення єдиної системи комунальних установ, цифровізація земельних реєстрів, туристичний чат-бот громади, веб-портал для надання е-послуг та інші.

Завдяки співпраці з Урядом Японії та Програми розвитку ООН (ПРООН) у межах проекту «Сприяння безпеці громадян України у відповідь на кризу спричинену війною» отримано та передано 38 портативних джерел живлення малої потужності Goal Zero Yeti 500X Білоцерківській, Бучанській, Ірпінській, Славутицькій, Тетіївській, Українській, Фастівській міським радам та Баришівській і Поліській селищним радам.

Крім цього, від Міністерства цифрової трансформації України отримано та передано пунктам незламності 55 систем Starlink, які забезпечать доступ пунктів незламності до широкопasmового інтернету у разі відсутності стаціонарного інтернет зв'язку.

Стимулювання впровадження Дія QR в освітню сферу здійснюється шляхом проведення онлайн-нарад з закладами загальної середньої освіти та інклюзивно-ресурсними центрами Київської області. Завдяки проведеній роботі було досягнуто створення закладами загальної середньої освіти та інклюзивно-ресурсними центрами Київської області власного Дія QR для передачі електронних копій цифрових документів.

За результатами опитування стосовно цифрових інструментів в освітньому процесі 44,4% закладів загальної середньої освіти не використовують електронні щоденники та журнали, 68% закладів загальної середньої освіти використовують електронні платформи. У зв'язку з цим проводиться робота щодо запровадження системи електронної освіти в усіх закладах загальної середньої та вищої освіти Київської області. Проведено моніторинг наявності wi-fi покриття в укриттях закладів загальної середньої освіти Київської області.

Проведена верифікація територіальних громад Київської області, відповідно до заповнених ними Паспортів індексу цифрової трансформації, які були надані Міністерством цифрової трансформації України. Відбулася нарада з E-DEM щодо використання їхньої платформи для впровадження елементів е-демократії у роботу територіальних громад Київської області. Станом на 01 жовтня 2023 року 61% територіальних громад Київської області використовують е-петицію, 72% – е-звернення, 6% – е-консультацію, 29% – бюджет участі.

Вживаються заходи щодо популяризації оновленої освітньої платформи «Дія. Цифрова освіта» на офіційних веб-сайтах районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) та територіальних громад Київської області. За проходження курсів «Основи кібергігієни», «Кіберняні» та «Обрережно! Кібершахраї» отримано 87 сертифікатів від працівників Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) та 260 сертифікатів від цифрових лідерів територіальних громад Київської області.

З метою визначення пріоритетних напрямів сфери інформатизації, а також належності бюджетних програм суб'єктів, які беруть участь у формуванні та виконанні Національної програми інформатизації, за участю Міністерства цифрової трансформації проведена нарада з цифровими лідерами громад Київської області.

Вжиті заходи щодо надання інформаційної підтримки для протидії кіберзлочинам шляхом популяризації онлайн-платформи «МРІЯ» серед районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) та органів місцевого самоврядування Київської області.

У тісній співпраці з Департаментом контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки Служби безпеки України було

виявлено 495 підозрілих потенційних кіберінцидентів, з яких при додатковому аналізі аналітиками безпеки SIEM СЦЗК ідентифіковано 10 кіберзагроз на мережеву інфраструктуру Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) (10 кібератак), які відповідно до Переліку категорій кіберінцидентів поділились на: C2-8, Malicious connection – 2. Виявлені кіберзагрози були вчасно локалізовані, що забезпечило стаке та безперебійне функціонування інформаційної інфраструктури.

З метою продовження виконання заходів з цифровізації в області реалізується **Київська обласна цільова програма інформатизації «Цифрова Київщина» на 2022-2024 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 15 листопада 2022 року № 419-14-VIII. У рамках реалізації вказаної Програми забезпечено безперебійну роботу існуючої системи е-документообігу «Megapolis.DocNet» в Київській обласній державній адміністрації. Проведена модернізація серверного обладнання, переналаштування стореджів для оптимізації використання наявних серверних потужностей та стореджів (дискових сховищ для збереження даних).

Проводиться робота щодо створення єдиної бази даних платформ та офіційних сайтів або порталів, сервісів та систем, а також реєстрів структурних підрозділів Київської обласної державної адміністрації.

Надання адміністративних послуг

Станом на 01 жовтня 2023 року у Київській області працює 66 центрів надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), 3 територіальні підрозділи, 150 віддалених робочих місць та 2 старости, що виконують функції адміністратора. Загалом у Київській області функціонує 221 точка доступу до адміністративних послуг.

Для забезпечення адміністративними послугами мешканців Бородянської громади, ЦНАП якої було зруйновано внаслідок повномасштабного вторгнення російської федерації на територію України, в смт Бородянка 15 березня 2023 року відбулось урочисте відкриття оновленого центру надання адміністративних послуг. Модульна конструкція для розміщення ЦНАП отримана за сприяння Міністерства цифрової трансформації України у співпраці з Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН).

Крім цього, за підтримки Міністерства цифрової трансформації України, ПРООН, ЄС та Уряду Канади 15 червня 2023 року в Іванківській територіальній громаді відкрився новий сучасний модульний ЦНАП (приміщення, в якому розміщувався ЦНАП Іванківської територіальної громади до початку повномасштабного вторгнення рф, було повністю зруйновано внаслідок влучання ракети). У липні цього року за підтримки шведсько-українського проекту PROSTO «Підтримка доступності послуг в Україні» ЦНАП Іванківської селищної ради отримав автомобіль та комплект обладнання для «мобільного ЦНАП».

Також ЦНАПи зазначених громад отримали відповідне обладнання для оформлення та видачі паспортних документів.

У серпні 2023 року від проєкту PROSTO для оснащення ЦНАП отримала комп'ютерну та оргтехніку Макарівська селищна територіальна громада.

Десять ЦНАПів Київщини отримали 121 зчитувач безконтактних ідентифікаційних карток, які були придбані та передані UNDP Ukraine/ ПРООН в Україні в межах проєкту «EU4Recovery – розширення прав і можливостей громад в Україні» (EU4Recovery) за фінансової підтримки Європейського Союзу та в партнерстві з Міністерством цифрової трансформації України.

За 9 місяців 2023 року ЦНАПами надано понад 750 тис. адміністративних послуг. Наразі у ЦНАП можна отримати 572 види послуг. Найбільш затребуваними послугами є:

- реєстрація місця проживання – надано понад 270 тис. послуг;
- державна реєстрація нерухомого майна – надано понад 131 тис. послуг;
- соціального характеру – надано понад 94 тис. послуг.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням російської федерації збільшилась кількість внутрішньо переміщених осіб. Довідку ВПО можна отримати у 54 ЦНАПах. Станом на 01 жовтня 2023 року ЦНАПи Київщини видали понад 22,0 тис. довідок ВПО, подано 9 696 повідомлень про пошкоджене нерухоме майно громадян.

Послуги для ветеранів війни, учасників бойових дій та членів їх сімей, визначених розпорядженням Кабінету Міністрів України № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг» запроваджено вже у 47 ЦНАПах, що становить понад 70 % від загальної кількості функціонуючих центрів. Надання відповідних послуг також запроваджено на 111 віддалених робочих місцях ЦНАПів. Кількість наданих послуг складає понад 3 300.

Отримати послуги з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань можна у 50 ЦНАПах, державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – у 58 ЦНАПах.

На території Київської області послуги Державної міграційної служби України з оформлення та видачі паспорта громадянина України у формі ID-картки та паспорта громадянина України для виїзду за кордон у повному обсязі надаються через 25 ЦНАПів. Протягом звітного періоду 10 органів місцевого самоврядування закупили відповідне обладнання для видачі паспортних документів. Наразі для організації надання відповідних послуг вживаються заходи для створення комплексної системи захисту інформації автоматизованої системи взаємодії робочих місць з відповідною підсистемою через мережу Національної системи конфіденційного зв'язку та підписання регламентів технічної взаємодії.

Послуги з видачі посвідчення водія та реєстрації транспортних засобів можна отримати у 5 ЦНАПах, які завершили процедуру заміни принтерів Torrap CP500 на принтери для двостороннього ретрансферного друку Swiftpro K60 з безконтактним енкодером та подвійним модулем ламінування. Комплексну послугу «єМалятко» можна отримати у 45 ЦНАПах.

З метою підвищення рівня доступності надання адміністративних послуг 37 ЦНАПів забезпечують онлайн консультування суб'єктів звернення, 26 ЦНАПів надають можливість дізнатись про хід розгляду справи онлайн, 63 ЦНАПи забезпечують доступ відвідувачів до вільного WI-FI, у 35 ЦНАПах наявні місця для самообслуговування відвідувачів.

Протягом 9 місяців 2023 року організовано участь представників органів місцевого самоврядування, органів влади, центрів надання адміністративних послуг у 10 тренінгах та онлайн-нарадах з питань організації надання адміністративних послуг під час дії воєнного стану. Також для підвищення кваліфікації адміністратори ЦНАП активно використовують навчальний модуль Платформи Дія Центрів, а також беруть участь у вебінарах, що проводяться українсько-шведським проєктом PROSTO «Підтримка доступності послуг в Україні».

У травні 2023 року проведено засідання круглого столу на тему «Проблеми органів місцевого самоврядування у сфері адміністративних послуг: створення та розвиток ЦНАП в умовах воєнного і повоєнного стану» за участі представників Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства у справах ветеранів України та ЦНАПів. У серпні 2023 року проведено семінар на тему: «Взаємодія та співпраця відділів державної реєстрації актів цивільного стану Київської області з центрами надання адміністративних послуг щодо надання послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану та органами місцевого самоврядування щодо здійснення делегованих повноважень у вказаній сфері» за участі представників Міністерства цифрової трансформації України, Центрального міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м.Київ), філії міста Києва та Київської області державного підприємства «Національні інформаційні системи».

У приміщеннях ЦНАПів розміщуються інформаційні буклети та плакати з питань розвитку системи надання адміністративних послуг, у тому числі з використання електронних сервісів.

ЦНАПи працюють над покращенням сервісу та якості надання адміністративних послуг, налагоджують співпрацю з партнерами, впроваджують різноманітні сервіси. У 18 ЦНАПах забезпечено організацію надання нотаріусами послуги «Безоплатна консультація нотаріуса». Також у приміщеннях 10 ЦНАПів працюють виїзні відділення Приват-банку.

Не зважаючи на обмеженість фінансових можливостей місцевих бюджетів, громади, за можливості, покращують матеріально-технічне облаштування ЦНАП. Так, за рахунок місцевого бюджету Вишгородської територіальної громади проведено поточний ремонт та придбано обладнання для ЦНАП Вишгородської міської ради. Рішенням сесії Згурівської селищної ради від 15 травня 2023 року № 2502-25-VIII передбачено виділення фінансування на суму 5,0 млн грн для проведення капітального ремонту адміністративної будівлі Згурівської селищної ради, де розміщується ЦНАП. Кожанською селищною радою проведено реконструкцію санітарної кімнати з урахуванням потреб осіб з інвалідністю, зокрема тих, що пересуваються на кріслах колісних,

та інших маломобільних груп населення, забезпечено розміщення інформаційних табличок (вивісок), які дублюються у тактильному вигляді шрифтом Брайля.

Крім цього, за рахунок місцевого бюджету в приміщенні ЦНАПу Ржищівської міської ради виконано заміну вікон, встановлено кондиціонери, облаштовано місце для самообслуговування громадян. Для ЦНАПа Ташанської сільської ради придбано 4 ноутбуки на суму 78,9 тис. грн та легковий автомобіль на суму 1 400,0 тис. грн. Феодосіївською сільською радою проведено ремонт приміщення для розміщення робочої станції з оформлення та видачі паспортних документів. З метою покращення умов обслуговування у ЦНАПах відвідувачів з інвалідністю Томашівською сільською радою замовлено та розміщено вивіску з дублюванням шрифтом Брайля.

Ринок праці

Через складну ситуацію, що склалась у сфері зайнятості та значний вплив працездатного населення з ринку праці, зокрема, до лав Збройних сил України, сил територіальної оборони, волонтерських організацій, а також внаслідок евакуації в іншу місцевість та за кордон, зростає потреба в максимально раціональному використанні робочої сили та забезпеченні сприятливого рівня адаптивності працездатного населення до змін на ринку праці.

Чисельність безробітних осіб, які скористалися послугами служби зайнятості Київщини, у січні-вересні 2023 року становила 31,9 тис. осіб (на 34,3 % менше, ніж в аналогічному періоді 2022 року). Станом на 01 жовтня 2023 року на обліку перебувало 4,4 тис. осіб, що мали статус безробітних громадян. Серед безробітних жінки становили 77 % (3,4 тис. осіб), молодь віком до 35 років – 26 % (1,1 тис. осіб), особи, які мають вищу освіту – 49 % (майже 2,2 тис. осіб).

Станом на 01 жовтня 2023 року з числа безробітних, які перебували на обліку у службі зайнятості, допомогу по безробіттю отримували 2,5 тис. осіб (28 % від показника станом на аналогічну дату 2022 року).

З метою підбору підходящої роботи та сприяння незайнятим громадянам у працевлаштуванні службою зайнятості проводиться активна робота щодо збору даних про наявні вакансії. Кількість актуальних вакансій станом на 01 жовтня 2023 року становила 3 тис. од., що у 2,1 рази більше порівняно з їх кількістю станом на початок жовтня минулого року.

Рівень укомплектування вакансій у січні-вересні 2023 року становив 56 %. Найвищий рівень укомплектування вакансій спостерігався у таких районних філіях обласного центру зайнятості: Вишгородська – 72 %, Білоцерківська – 63 %, Обухівська – 61 %.

Навантаження незайнятого населення на одне вільне робоче місце становило 2 особи (станом на 01 жовтня 2022 року – 8 осіб). Найбільша невідповідність попиту на робочу силу та її пропозиції у професійно-кваліфікаційному розрізі спостерігалася серед операторів лінії у виробництві

харчової продукції та керівників структурного підрозділу (для 100 безробітних пропонується 6 вакансій), мерчендайзерів і контролер-касирів (8 вакансій), керуючих магазином (11 вакансій), товарознавців (12 вакансій).

За сприяння служби зайнятості протягом 9 місяців 2023 року працевлаштовано 9,3 тис. осіб з числа незайнятого та безробітного населення, з них 6,4 тис. осіб – із числа зареєстрованих безробітних. Питома вага працевлаштованих безробітних у загальній чисельності працевлаштованих склала 68 %. Найвищою питома вага була у таких районних філіях обласного центру зайнятості: Бучанська – 85 %, Вишгородська – 80 %, Обухівська – 78 %.

З метою допомоги незайнятим громадянам у працевлаштуванні службою зайнятості проводиться профорієнтаційна робота. Профорієнтаційними послугами у звітному періоді були охоплені 39,3 тис. осіб, з них 19,1 тис. осіб мали статус безробітного, у тому числі безробітним особам з інвалідністю надано 1,4 тис. послуг, безробітній молоді у віці до 35 років – 5,4 тис. послуг, внутрішньо переміщеним особам – 1,9 тис. послуг, безробітним з числа учасників бойових дій – 163 послуги, особам, що навчаються у навчальних закладах різних типів – 4,7 тис. послуг.

Для повернення ветеранів війни до мирного життя, яким необхідно знайти застосування собі, набутому військовому досвіду і одночасно відповідати умовам та вимогам сучасного ринку праці, Служба зайнятості пропонує найширший спектр послуг з професійної адаптації, забезпечує супровід і надання практичної та методичної допомоги учасникам бойових дій.

Протягом січня-вересня 2023 року послугами Київської обласної служби зайнятості скористалась 170 безробітних осіб з числа учасників бойових дій, з них 42 особи з інвалідністю. Допомогу по безробіттю отримували 159 безробітних осіб з числа учасників бойових дій.

Значна увага приділяється питанню надання послуг внутрішньо переміщеним особам. Так, протягом 9 місяців 2023 року соціальні послуги служби зайнятості отримували 2,8 тис. осіб з числа громадян, які мають довідку про взяття на облік як таких, що перемістилися з тимчасово окупованої території України.

Статус безробітного мали 2,3 тис. внутрішньо переміщених осіб, з початку року загальна кількість працевлаштованих осіб вказаної категорії з числа зареєстрованих безробітних склала 669 осіб, з них 561 особа – за сприяння служби зайнятості та 632 особи згідно постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 331 «Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні».

Крім цього, 42 особи отримали мікрогрант на розвиток або створення власної справи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу».

Також продовжують вживатися заходи щодо сприяння активній інтеграції до суспільного і трудового життя людей з інвалідністю. Так, станом на

01 жовтня 2023 року на обліку перебувало 1,7 тис. осіб вказаної категорії, з яких працевлаштовано 305 осіб, професійним навчанням охоплено 29 громадян.

Постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 року № 753 врегульовано правові та організаційні засади залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного часу, що виконуються під час запровадження трудової повинності. Станом на 01 жовтня 2023 року до «Армії відновлення» у Київській області долучилося 5,4 тис. осіб з числа зареєстрованих безробітних. Відповідні договори про організацію та оплату суспільно корисних робіт укладені з 484 комунальними підприємствами.

Київський обласний центр зайнятості (далі – КОЦЗ) надає консультації, зокрема в центрах розвитку підприємництва, претендентам на отримання мікрогрантів щодо порядку формування та подачі документів, розробки і доопрацювання бізнес-планів. У Київській області працюють 4 сервісних майданчики – це Центри розвитку підприємництва у приміщеннях Бучанської, Бориспільської, Білоцерківської філій та Переяславського управління Бориспільської філії КОЦЗ. Послугами центрів скористалися 3 182 особи працездатного віку, а також 640 суб'єктів підприємництва та роботодавців.

Також роботодавцям компенсуються витрати на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 331. Станом на 01 жовтня 2023 року Київською обласною службою зайнятості прийнято відповідні рішення про надання вказаної компенсації за працевлаштування 632 внутрішньо переміщених осіб.

Питання стану погашення заборгованості із заробітної плати в області перебуває на постійному контролі органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. За останніми наявними статистичними даними, станом на 01 жовтня 2023 року заборгованість із заробітної плати на економічно активних підприємствах у порівнянні з початком 2023 року зросла в 1,6 рази та обліковувалася на 14 підприємствах у сумі 91,5 млн грн, у тому числі на 6 підприємствах державного сектору економіки у сумі 86,7 млн грн, 4 підприємствах комунального сектору економіки у сумі 2,3 млн грн, 4 підприємствах приватного сектору економіки у сумі 2,4 млн грн.

Найбільша заборгованість із заробітної плати обліковувалася на державних підприємствах «Завод порошкової металургії» (підпорядкування – Фонд державного майна України) – 26,9 млн грн, «Північна Пуща» (підпорядкування – Державне агентство України з управління зоною відчуження) – 22,7 млн грн, «Науково-дослідний виробничий агрокомбінат «Пуща-Водиця» (підпорядкування – Фонд державного майна України) – 21,4 млн грн, «Спеціалізоване лісогосподарське підприємство «Київоблагроліс» (підпорядкування – Фонд державного майна України) – 12,6 млн грн.

З метою забезпечення погашення заборгованості із заробітної плати на державних підприємствах протягом 9 місяців 2023 року направлено 9 звернень до центральних органів виконавчої влади, в сфері управління яких перебувають підприємства-боржники.

Також проведено 9 засідань тимчасової комісії Київської обласної державної адміністрації з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Для вжиття заходів, спрямованих на погашення заборгованості із виплати заробітної плати на підприємствах, в установах і організаціях області, щомісяця відповідна інформація направлялась Головному управлінню Державної податкової служби у Київській області, Центральному міжрегіональному управлінню Держпраці, Київській обласній раді профспілок та Київському обласному об'єднанню організацій роботодавців. Також відповідна інформація щомісячно направляється головам районних державних адміністрацій (районних військових адміністрацій) і сільським, селищним, міським головам для опрацювання та вжиття заходів, спрямованих на погашення заборгованості із заробітної плати.

Промисловість

На початку 2023 року промислові підприємства Київщини продовжували працювати в умовах складної логістики сировини та реалізації продукції, а також обмеження електропостачання внаслідок ракетних ударів російської федерації, що суттєво вплинуло на обсяги виробництва. Індекс промислової продукції Київської області у січні та лютому місяцях поточного року був нижчим рівня відповідних місяців 2022 року. Починаючи з весни 2023 року, ситуація з електропостачанням значно покращилася. Це дало можливість стабілізувати діяльність працюючих підприємств. Вже в березні індекс промислової продукції склав 256,2 % по відношенню до березня 2022 року, в червні – 116 % по відношенню до аналогічного місяця 2022 року.

За останніми статистичними даними, індекс промислової продукції за січень-червень 2023 року склав 125,6 % (по Україні – 2 місце) до відповідного періоду 2022 року. Обсяг реалізованої промислової продукції склав понад 85,6 млрд грн, що становить 5,5 % від загального обсягу реалізованої продукції по Україні (6 місце серед регіонів країни).

Протягом 2023 року промислові підприємства зосередилися на збереженні існуючих обсягів виробництва, пошуку ринків збуту, поповненні обігових коштів та можливостях грантової підтримки.

Використовуючи підтримку міжнародної спільноти, з метою налагодження економічної співпраці з польськими та європейськими компаніями, підприємства Боярської міської територіальної громади взяли участь в Міжнародному економічному форумі, який проходив 28-30 березня 2023 року в режимі онлайн/офлайн в м. Пулава (Польща).

Незважаючи на труднощі в роботі в умовах воєнного стану, підприємства області працюють над впровадженням нових технологічних процесів та інновацій, освоєнням випуску нових видів продукції, що відповідає міжнародним стандартам. Зокрема, в Броварській міській громаді ТОВ «Спецбудмаш» виготовило нові зразки техніки: сміттєвоз на базі шасі Яс N120 із завантаженням бокового типу та дорожню комбіновану машину на базі

шасі MAN TGM–18.250, облаштовану снігоприбиральним відвалом власного виробництва. ТОВ «Київгума» розширило лінію виробів для спорту FITNESSGUMA, встановило сонячну електростанцію загальною номінальною потужністю 671 кВт, придбало нове обладнання. Підприємство представило свою продукцію на виставці ТРАКО 2023 у Польщі та у складі Національного стенду України на виставці країн Балтії у Ризі - Medbaltica 2023.

В Яготинській територіальній громаді ТОВ «Укрстарч» продовжує будувати завод з переробки кукурудзи та виробництва крохмалю. У IV кварталі 2023 року заплановано пробний випуск продукції в тестовому режимі.

Попри наслідки окупації та активних бойових дій, Київщина стала одним із регіонів, де змогли розміститися релоковані підприємства з південних та східних регіонів України. За понад рік повномасштабного вторгнення до Київської області, в рамках урядової програми, було релоковано 77 підприємств. Наразі деякі виробництва лише релокувалися, інші – вже працюють і розвиваються.

Переробні підприємства області продовжують брати активну участь у державній грантовій програмі «єРобота». Зокрема, з початку 2023 року участь у цій програмі взяло 75 підприємств Київщини (у 2022 році – 32), з них 30 підприємств отримали позитивне рішення на отримання грантового фінансування від держави на загальну суму майже 155,7 млн грн (у 2022 році – 16 підприємств на суму майже 94,0 млн грн).

Надається активне сприяння реалізації партнерських проєктів, серед яких проєкт ГО «Вперед інновації» «Сприяння підвищенню спроможності регіональних органів влади у формуванні стратегії повоєнного відновлення та розвитку промисловості (на прикладі Київської області)», проєкти Громадської спілки «Українська Асоціація стартапів», зокрема «Incubation Boost. Розвиток підприємництва та інновацій» та «Підтримка інноваційності та конкурентоспроможності українських малих та середніх підприємств (МСП)».

Київщина залишається лідером серед регіонів України по кількості індустріальних парків. Водночас з 11 індустріальних парків, зареєстрованих в Київській області, господарська діяльність проваджується всього в кількох парках. У січні 2023 року представники керуючих компаній індустріальних парків Київської області провели Форсайт-сесію для обговорення перспектив розвитку індустріальних парків на Київщині та кластерної колоборації.

Проводиться організаційна робота з метою реєстрації в державному Реєстрі індустріальних (промислових) парків нових індустріальних парків в м. Біла Церква: «Пачворк: Біла Церква» та «БЦ північно-східний індустріальний парк», опрацьовуються передумови створення ще кількох парків. У липні 2023 року, за рішенням Мінекономіки, ТОВ «Компанія «Юнівест» набула статусу учасника індустріального парку «Фастіндастрі», вона планує реалізацію інвестиційного проєкту «Будівництво підприємства з виробництва гофрованого паперу та картону, паперової та картонної тари».

Керуючі компанії індустріальних парків багато роблять для просування своїх проєктів серед потенційних інвесторів. Так, представники індустріального

парку «Біла Церква» взяли участь у міжнародній виставці-конференції #ReBuildUkraine, яка відбулась 15-16 лютого 2023 року у Варшаві, де презентували учасникам конференції модель виробництва на базі індустріального парку в комплексі з побудованою дорожньо-транспортною інфраструктурою та облаштованими виробничо-складськими приміщеннями. Славутицька міська громада також взяла участь у зазначеній конференції у складі української делегації від ВГО «Клуб мерів». Було презентовано чотири ключові проєкти, серед яких «Створення північноукраїнського ядерного наукового хабу у м. Славутичі» та «Еко-індустріальна спеціальна зона «Славутич» – нова точка росту вільної економіки регіону».

Представники виконавчого комітету Фастівської міської ради беруть участь у навчальній програмі U-LEAD «Кроки для спеціалістів – Громада, дружна до бізнесу». У лютому 2023 року вони здійснили ознайомчий візит до індустріального парку Вроцлава, де досліджували теми розвитку та фінансування індустріально-технологічних парків, інкубаторів для стартапів, правове регулювання створення та управління індустріальними парками, а також залучення іноземних інвесторів. Вже у березні 2023 року виконавчим комітетом Фастівської міськради організовано конференцію «Відновлення виробничого потенціалу Київщини» за участі народних депутатів, представників УСПП, Агенції регіонального розвитку Київської області, учасників індустріальних парків, де обговорювалися питання підготовки Плану відновлення України, пошуку джерел його фінансування, зокрема для розбудови індустріальних парків.

Білоцерківська міська рада та її комунальне підприємство «Білоцерківський вантажний авіаційний комплекс» продовжують участь в пілотному проєкті Глобальної програми з екоіндустріальних парків (GEIPP), що реалізується Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO) і фінансується Урядом Швейцарії через Державний секретаріат з економічних питань (SECO). Представники Білоцерківської міської ради взяли участь у засіданнях Консультаційної та Наглядової ради зазначеного проєкту, де обговорювалися поточні потреби розвитку потенціалу українського бізнесу та індустріальних парків, зокрема під час воєнного стану в країні. У травні 2023 року делегація проєкту GEIPP Ukraine відвідала м. Біла Церква, провела зустріч на базі КП БМР «Агенція стратегічного розвитку» з подальшим візитом до КП БМР «БВАК».

На території індустріального парку «Біла Церква» розмістив свої потужності німецький виробник автокомпонентів, що є провідним постачальником технологій у розробленні, виробництві та маркетингу індуктивних компонентів, технології пасивних аналогових схем і мехатронних вузлів в автомобільній промисловості. Також харківська компанія, яка виробляє спеції, скористалася можливістю релокації виробництва та перевезла своє обладнання на територію парку і запустила виробництво.

Білоцерківська міська рада 30 березня 2023 року прийняла рішення № 3659-38-VIII «Про звільнення від сплати земельного податку, яким були

звільнені від сплати земельного податку за земельні ділянки, що входять до складу території індустріальних парків, включених до Реєстру індустріальних парків, нормативну грошову оцінку яких проведено, що використовуються ініціаторами створення індустріального парку, керуючою компанією індустріального парку та учасниками індустріальних парків, що сплачуються на території Білоцерківської міської територіальної громади».

На території індустріального парку «Місто скла» (м. Березань) продовжує будуватися завод з виробництва листового скла (методом флоат) потужністю 600т/добу. Реалізує проєкт девелоперська компанія City One Development. У рамках реалізації проєкту отримано дозвіл на початок будівельних робіт, пройдено оцінку впливу на довкілля (екологія), фінансову модель верифіковано PwC, пройдено державну будівельну експертизу, отримано рішення базового інжинірингу проєкту, розроблено Детальний інжиніринг проєкту, сплачено аванс за критично важливе обладнання.

На території Калинівської громади Фастівського району компанія «Кроноспан УА», яка є найбільшим виробником листових матеріалів на основі деревини – ламінованих і шліфованих ДСП, побудувала логістичний хаб, що дозволило створити близько 100 робочих місць. У липні 2023 року компанія Kronospan представила свій проєкт на конференції «FURNITURE CLUSTER», організованій UkraineInvest та Рівненською обласною державною адміністрацією.

Регіональна влада сприяє поширенню інформації про проєкти, які реалізують або планують до реалізації керуючі компанії індустріальних парків серед профільних міністерств, таких як Мінстратегпром, Мінінфраструктури, МЗС, Держенергоефективності. Зазначеним міністерствам надіслано інформацію про проєкти індустріальних парків «Фастіндастрі», «ПАТОН», «Місто скла», «Біла Церква», «Мироцьке», «Пачворк: Біла Церква» для представлення потенційним інвесторам та донорам.

Керівництвом Київської обласної державної адміністрації проведено зустрічі з корейською міжнародною агенцією KOICA щодо обговорення можливостей фінансування інвестиційних проєктів індустріальних парків «Біла Церква» та «Фастіндастрі». Крім цього, взято участь у формуванні консорціуму європейських країн для участі в проєкті «Regional Innovation Valley for Circular economy» та підготовці конкурсної заявки.

На виконання завдань державних та регіональних стратегічних документів щодо сприяння створенню кластерів та підтримки кластерних ініціатив здійснювались заходи щодо регіональних кластерних досліджень з метою визначення пріоритетних напрямів створення кластерів у сфері промисловості та підтримки найбільш перспективних проєктів. У лютому цього року відбулась презентація результатів такого аналізу кластерного середовища Білоцерківської міської територіальної громади, який був проведений зовнішніми експертами в рамках реалізації проєкту «EU4Business: конкурентоспроможність та інтернаціоналізація МСП» (GIZ). Учасники зустрічі обговорили перспективи створення в Білій Церкві меблевого та авіаційного кластеру, а також

інноваційного ХАБу. Білоцерківська міська рада за підтримки вищезазначеного проєкту GIZ у колі стейкхолдерів громади провела кілька круглих столів, обговорюючи концепцію Інноваційного хабу «Креативний простір».

З метою інтернаціоналізації кластерів учасники регіональних кластерних ініціатив взяли участь 29-30 березня 2023 року в європейському онлайн форумі EC KOSICE CLUSTERS MEET REGIONS. Також взято участь у серії вебінарів EU Clusters Talk, зокрема «30 years and counting: Clustering in the EU Single Market».

Для ознайомлення з досвідом створення інноваційних систем, зокрема у формі хабів, забезпечено участь в європейському проєкті «4InnoPipe», що підтримується Європейським інститутом інновацій і технологій у напрямі впровадження інновацій у харчовій та фармацевтичній галузях. Взято участь у першому онлайн засіданні Консультативної ради зазначеного проєкту.

У квітні 2023 року відбувся круглий стіл з обговорення сфери смарт-спеціалізації Київської області «Біоактивні речовини та фармацевтика для здоров'я та краси людини» з стейкхолдерами косметичної галузі, якими було представлено потенційні напрями інноваційного розвитку косметичної галузі Київщини. У заході взяли участь представники підприємств-виробників парфумерних та косметичних засобів, мила та миючих засобів, зубної пасти, гігієнічних товарів, а також науковці, експерти, представники територіальних громад, інші заінтересовані особи. Обговорено ідею створення кластеру в парфумерно-косметичній індустрії.

Промислові підприємства Київщини продовжують брати участь у профільних виставках та конференціях разом з галузевими асоціаціями. Так, вони взяли участь у галузевій виставці Kyiv Fashion-2023, виставці Word Food Ukraine, виставці «Косметика України», Міжнародній науково-практичній конференції «Промисловість та крафт для HoReCa в туризмі: досвід, проблеми, інновації» (організована Національним університетом харчових технологій за підтримки МОН).

З метою представлення Київської області у закордонних, міжнародних, національних та регіональних іміджевих заходах з 21 по 24 лютого 2023 року у місті Познань відбулась виставка «Meble Polska 2023», що створена для представлення меблів з різних куточків світу. На виставці були представлені зразки 6 підприємств Київської області. Спільна експозиція організована командою Furniture of Ukraine Business Expo від Української Асоціації Меблевіків. На виставці меблів у червні 2023 року Imm Cologne в Кельні (Німеччина) свою продукцію представляли ТОВ «Київський стандарт», ПП «Комфорт меблі», ТОВ «Дорос». Підтримка Київської обласної державної адміністрації відзначена подякою Української асоціації меблевіків.

У вересні 2023 року косметичні підприємства Київщини презентували свою продукцію на XXI Міжнародній виставці індустрії краси InterCharm-Україна 2023 та на Міжнародній виставці «BEAUTYISTAMBUL».

Наприкінці жовтня 2023 року на Київщині пройшов дводенний Форум «Інноваційні підходи в промисловому та крафтовому виробництві: виклики та

можливості», організований у співпраці Національного університету харчових технологій та Київської обласної державної адміністрації. Програма Форуму складалася з кількох заходів: конференції, виставки крафтової продукції, дискусійного обговорення підприємцями теми кризового управління, неформального нетворкінгу, а також виїзду групи учасників Форуму на виробниче підприємство у форматі industry visit.

Агропромисловий комплекс

Одним з пріоритетних напрямів роботи у 2023 році визначено забезпечення продовольчої безпеки регіону. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» за січень-вересень 2023 року надавалась державна підтримка агропромислового комплексу за такими грантовими програмами: гранти для тепличного господарства (5 підприємствам Київської області погоджено гранти в сумі 20 млн грн); гранти для садівництва, ягідництва та виноградарства (17 підприємствам Київщини погоджено гранти в сумі 67,7 млн грн, 2 місце по Україні). Загальна сума виплачених грантів становить понад 71,7 млн грн.

За 9 місяців 2023 року 817 аграріїв Київської області залучили кредитних коштів на суму 10 521,7 млн грн. Зокрема, у межах програми «Доступні кредити 5-7-9» аграрії залучають кредити в розмірі від 100 тис. грн до 90 млн грн, відсотки за якими становлять від 0% до 9% залежно від категорії кредиту та суб'єкта підприємництва. Таких кредитів залучено 666 аграріями області на суму 3 143,3 млн грн.

В області реалізується **Комплексна програма розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2021-2023 роки «Дієвий аграрій – успішна громада»**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 037-01VIII. Заходи цієї Програми спрямовані на надання підтримки розвитку галузі тваринництва та розвиток виставково-ярмаркової діяльності в області.

З метою збільшення обсягу виробництва продукції сільського господарства вживаються заходи щодо проведення в оптимальні строки необхідного комплексу польових робіт. Станом на 01 жовтня 2023 року усіма категоріями господарств зібрано всього сільськогосподарських культур (зернових, зернобобових, олійних та нішевих культур) на площі 769,4 тис. га, валовий збір становить 3 424,0 тис. т зерна нового врожаю.

Завдяки зусиллям аграріїв по всіх категоріях господарств Київської області зібрано зернових та зернобобових культур понад 2 144,9 тис. т врожаю (70 % до посіяного). Збір проведено на площі 378,4 тис. га з урожайністю 59,3 ц/га, у тому числі: пшениці (озимої та ярої) обмолочено 186,8 тис. га (100 % до посіяного), намолочено – 1 057,4 тис. т з урожайністю 56,7 ц/га (озимої пшениці) та 55,4 ц/га (ярої пшениці); ячменю (озимого та ярого) обмолочено 60,1 тис. га (100 % до прогнозу), намолочено – 227,8 тис. т з урожайністю 42 ц/га (озимого ячменю) та 37,4 ц/га (ярого ячменю); жита обмолочено 7,0 тис. га, намолочено 20,2 тис. т з урожайністю 28,9 ц/га (зібрано 100% площ жита);

вівса обмолочено 5,0 тис. га, намолочено 12,6 тис. т з урожайністю 25 ц/га; проса обмолочено 4,8 тис. га, намолочено 8,8 тис. т з урожайністю 18,3 ц/га (зібрано 100 % площ проса); гороху обмолочено 6,0 тис. га, намолочено 16,5 тис. т з урожайністю 27,6 ц/га (зібрано 149 % площ гороху); гречки обмолочено 10,3 тис. га, намолочено 13,8 тис. т, з урожайністю 13,4 ц/га (зібрано 100 % площ гречки); кукурудзи обмолочено 96,0 тис. га, намолочено 784,0 тис. т з урожайністю 81,1 ц/га (37 % до посіяного).

Крім цього, агровиробники області провели збір олійних та інших нішевих культур, зокрема ріпаку (озимого та ярого) на площі 61,3 тис. га (100 % до прогнозу), намолочено 184,0 тис. т з урожайністю 30 ц/га (озимого ріпаку) та 22 ц/га (ярого ріпаку), соняшника зібрано на площі 187,3 тис. га (97 % до прогнозу), намолочено 490,5 тис. т з урожайністю 26,2 ц/га, сої обмолочено 131,8 тис. га (97 % до прогнозу), намолочено 308,2 тис. т з урожайністю 23,4 ц/га.

Цукрових буряків викопано 6,7 тис. га (34 % до посіяного), накопано 291,3 тис. т солодких коренів з урожайністю 433,5 ц/га. Для переробки цукрових буряків задіяно 6 цукрових заводів.

Очікуваний валовий збір урожаю сільськогосподарських культур, становитиме близько 3 700,0 тис. т зерна. Для належного зберігання зерна на території області буде задіяно близько 60 елеваторів загальною потужністю 3 000,0 тис. т.

Разом з тим, аграрії області продовжують посів озимих зернових культур та ріпаку, яких посіяно всього на площі 185,1 тис. га, у тому числі озимої пшениці посіяно 120,0 тис. га (85,5 % до прогнозу), озимого ячменю – 9,5 тис. га (110 % до прогнозу), жита – 5,1 тис. га (77,7 % до прогнозу) та ріпаку – 50,5 тис. га (84,2 % до прогнозу).

Крім цього, 10,4 тис. га земель сільськогосподарського призначення потребувало обстеження на предмет розмінування, з яких обстежено з початку року – понад 2,7 тис. га, фактично розміновано – 0,9 тис. га.

Під посів кормових культур для потреб тваринництва задіяно 57,5 тис. га, що становить 105,9 % до площі минулого року. Сільськогосподарськими підприємствами області заготовлено грубих кормів: сіна – 63,5 тис. т, сінажу – 88,0 тис. т, соломи – 58,0 тис. т, а також силосу з кукурудзи – 165,4 тис. т.

Станом на 01 жовтня 2023 року в господарствах області усіх категорій чисельність великої рогатої худоби становила 110,3 тис. голів (на 2,9 % менше у порівнянні з відповідним показником на початок жовтня минулого року), у тому числі корів – 49,9 тис. голів (на 4,6 % менше у порівнянні з аналогічним показником на 01 жовтня попереднього року).

Поголів'я овець та кіз становило 46,9 тис. голів, що на 2,9 % більше, ніж на 01 жовтня 2022 року. Поголів'я свиней становило 635,0 тис. голів (на 1,3 % менше у порівнянні з відповідним показником на початок жовтня минулого року). Поголів'я птиці в області становило 23 384,2 тис. голів (на 7,0 % більше у порівнянні з 01 жовтнем 2022 року).

Реалізовано на забій сільськогосподарських тварин у живій масі по всіх категоріях господарств за січень-вересень 2023 року 153,5 тис. т (на 12,4 % більше

у порівнянні з січнем-вереснем 2022 року), виробництво молока становило 250,7 тис. т (на 4,9 % більше, ніж за аналогічний період попереднього року), виробництво яєць у січні-вересні 2023 року становило 1 850,2 млн шт. (на 8,5 % менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року).

Розвиток підприємництва та інвестиційна діяльність

Не зважаючи на всі труднощі, викликані повномасштабною війною протягом 2023 року поступово підвищується ділова активність суб'єктів малого та середнього бізнесу. Так, за результатами опитування суб'єктів підприємницької діяльності Київської області, проведеного у вересні 2023 року Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, встановлено, що на рівні понад 75 %-99 % працювали 65 % підприємств області (по Україні – 48 %), на рівні 50 %-74 % – 30 % підприємств (по Україні – 29 %) і лише 5 % підприємств регіону працювали на рівні 25 %-49 % порівняно з довоєнним рівнем виробництва (12 % – показник по країні). Також не зафіксовано опитуваних, які повідомили б про зупинку роботи підприємства (по Україні – 2 %).

Найбільшими проблемами для бізнесу Київської області залишаються зростання цін на сировину/матеріали/послуги, брак обігових коштів, палива, робочої сили, складнощі з перевезенням сировини чи готових товарів територією України, небезпека для роботи, зменшення попиту на продукцію або послуги підприємств.

За даними Головного управління Державної податкової служби у Київській області, кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності за 9 місяців 2023 року у порівнянні з їх кількістю за відповідний період 2022 року зросла на 10,3 тис. од. або на 5,9 % і склала 205,4 тис. суб'єктів господарювання. Кількість фізичних осіб-підприємців збільшилась на 9,6 тис. од. або на 8,5 % та становила 121,5 тис. осіб.

Суб'єктами мікро-, малого та середнього підприємництва за звітний період сплачено до бюджетів усіх рівнів 25,2 млрд грн податків і зборів, що на 28,5 % більше, ніж за січень-вересень 2022 року. Частка надходжень від суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва становила 70,5 % від загальної суми мобілізації коштів до бюджетів усіх рівнів.

Продовжувалася робота щодо пошуку шляхів розв'язання проблем, з якими зіткнувся бізнес в умовах війни, зокрема, питання щодо застосування дієвих фінансових інструментів підтримки бізнесу в Київській області. У приміщенні Київської обласної державної адміністрації організовано зустріч з бізнесом «Фінансові можливості для бізнесу Київщини» за участі державних банків України. За результатами було підписано Меморандум про співпрацю між Київською обласною державною адміністрацією та державними банками України, зокрема Ощадбанк, ПриватБанк, Укргазбанк та JSC Ukreximbank. Даний меморандум став першим в Україні, підписаним між обласною військовою адміністрацією та всіма державними банками країни.

Для підтримки та розвитку жіночого лідерства в економічній сфері Київською обласною державною адміністрацією (Київською обласною військовою адміністрацією) спільно з «Business Woman Club» за підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» було проведено перший жіночий бізнес форум на Київщині «Жіноче лідерство в часи викликів. Київщина», який зібрав впливових спікерок та експерток для обговорення ролі жінок у відновленні економіки країни та став важливою платформою для обміну думками, досвідом та ідеями.

За ініціативи начальника Київської обласної військової адміністрації утворено Раду жінок підприємниць при Київській обласній державній адміністрації та проведено 2 її засідання з метою обговорення пріоритетних напрямків для реалізації проєктів та ініціатив.

За участі представників Міністерства економіки України, Київського обласного центру зайнятості, Головного управління Державної податкової служби у Київській області, Регіонального відділення Фонду Державного майна України по Київській, Чернігівській та Черкаській областях для підприємців Київщини проведено тренінг щодо сприяння створенню можливостей для підтримки та розвитку бізнес середовища шляхом залучення до співпраці фахівців та експертів для підготовки заявок, бізнес планів та інших документів, необхідних для одержання грантів.

Для обміну досвідом, обговорення можливостей підтримки й зростання економіки області, налагодження фінансової підтримки національної безпеки та стимулювання створення взаємовигідної співпраці в реаліях сьогодення організовано та проведено форум бізнесу «Економіка, яку не зупинити», який відбувся у м. Біла Церква. У заході взяли участь Перша віце-прем'єр-міністер України – Міністер економіки України, представники комітетів Верховної Ради України, Міністерства економіки України, Міністерства цифрової трансформації України, Міністерства освіти і науки України, органів місцевої влади, а також українського бізнесу. Всього у Форумі взяли участь понад 400 учасників.

З метою інформування щодо можливих інструментів підтримки суб'єктів малого та середнього бізнесу підготовлено та розповсюджено щомісячні дайджести актуальних грантових програм. Спільно з Київським обласним центром зайнятості проведено вебінар щодо напрацювання механізмів інформування всіх бажаючих отримати грант на створення або розвиток власної справи та втілити в життя свою бізнес-мрію. Крім цього, організовано тренінг «Як отримати грант? Основні акценти при роботі з заповненням грантових заявок» для представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та представників бізнес середовища за участю фахівців міжнародної неурядової організації Mercy Corps.

Для створення умов для підвищення конкурентоспроможності та створення додаткових конкурентних переваг за рахунок ефективного використання інвестиційного потенціалу регіону, розвитку промисловості, стимулювання активізації інноваційної діяльності, сприяння підвищенню ділової активності

суб'єктів малого та середнього бізнесу, реалізується **Комплексна програма «Конкурентоспроможна Київщина» на 2022-2024 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 213-09-VIII. У рамках вказаної Програми забезпечено інституційну підтримку діяльності Агенції регіонального розвитку Київської області, проведення спеціалізованих тематичних публічних заходів, супроводження інтерактивного порталу інвестиційних можливостей Київської області.

З метою виконання заходів вищезазначеної Програми розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 21 березня 2023 року № 196 утворено експертну комісію використання коштів, передбачених в обласному бюджеті для забезпечення додаткового відшкодування (компенсації) частини відсотків шляхом зниження розміру компенсаційної процентної ставки до рівня 0 % річних за наданими уповноваженими банками кредитами суб'єктам мікро-, малого та середнього підприємництва в рамках Державної програми «Доступні кредити 5-7-9 %» (далі – експертна комісія). Підписано Договір з Фондом розвитку підприємництва (далі – Фонд) та між Фондом та 11 уповноваженими банками.

Проведено 3 засідання експертної комісії, за результатами яких затверджено 2 реєстри ММСП на додаткове відшкодування (компенсацію) частини відсотків за інвестиційними кредитами суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва Київської області, наданими уповноваженими банками в рамках Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%». Станом на 01 жовтня 2023 року кошти на вищезазначене додаткове відшкодування отримали 111 суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва Київської області на загальну суму близько 4,2 млн грн.

Всього станом на 01 жовтня 2023 року представниками бізнесу Київської області в рамках Державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» підписано кредитних договорів на загальну суму майже 16,1 млрд грн. Київська область залишається у першій п'ятірці лідерів з реалізації програми «Доступні кредити 5-7-9%».

Для надання можливості проведення оцінки визначення шкоди та збитків максимальною кількістю постраждалих суб'єктів підприємницької діяльності регіону відповідно до затвердженої Методики рішенням Київської обласної ради від 21 березня 2023 року № 526-16-VIII затверджені зміни до Комплексної програми «Конкурентоспроможна Київщина» на 2022-2024 роки, якими передбачено захід з часткового відшкодування витрат на оплату робіт з проведення незалежної оцінки шкоди та обсягу збитків з обласного бюджету та Порядок надання часткового відшкодування. Для реалізації цього заходу розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 06 квітня 2023 року № 249 створена відповідна комісія, оголошено про збір заявок від постраждалих суб'єктів господарювання області.

З метою підтримки бізнес ініціатив здійснюють діяльність на території області 4 агенції розвитку підприємництва, зокрема: Агенція регіонального

розвитку Київської області (далі – АРРКО), КП «Агенція стратегічного розвитку Білої Церкви», КУ Бучанської міської ради «Бучанська агенція регіонального розвитку», КП Славутицької міської ради «Агентство регіонального розвитку».

АРРКО стала першим партнером Української Федерації Банків Продовольства у Київській області шляхом підписання меморандуму про співпрацю, що сприятиме розвитку регіону на різних рівнях: інформаційному, економічному, інвестиційному.

Для розширення мережі міжнародних партнерів і консолідації дій задля розвитку Київщини, представники АРРКО взяли участь у робочій зустрічі в UN House з представниками Програми ООН з відновлення та розбудови миру від Європейського інвестиційного банку UNDP Ukraine / ПРООН в Україні. Під час зустрічі обговорено майбутню співпрацю, можливості відновлення та будівництва інфраструктурних об'єктів, які забезпечують повноцінне життя.

Підписано меморандум між АРРКО та компанією Global Development Holding. Метою співпраці є розроблення плану з розбудови мережі індустріальних парків Київської області, що є одним з ключових завдань до 2030 року.

Спільно з АРРКО за участі представників Міністерства аграрної політики та продовольства України, Ukrainian Institute for International Politics, Інституту луб'яних культур НААН, Концерну «Ярослав» проведено круглий стіл з обговорення ситуації на ринку та перспектив створення кластера луб'яних культур. За результатами заходу були визначені наміри виробників та дорожня карта створення кластеру.

АРРКО подано три грантові заявки: проєкт «План розвитку біогазової галузі Київської області» до ГО «Екоклуб» та ГО «Екодія», проєкт «Дім-робота» на Фонд Східна Європа, ідея Школи підприємців від Міністерства молоді України.

У травні 2023 року АРРКО отримала фінансування на реалізацію проєкту в сфері «зеленої» енергетики. Проєкт передбачає розробку комплексного плану розвитку біогазової сфери в Київській області. Саме вона стане основою для поступового та збалансованого розвитку «зеленої» енергетики у громадах. У рамках проєкту АРРКО проведе серію тренінгів для всіх районів Київської області та профінансує 1 детальний концепт біогазового проєкту.

На початку серпня 2023 року у м. Фастів у рамках проєкту «План розвитку біогазової галузі Київської області» відбувся біогазовий форум Фастівщини, під час якого презентовано концепт біогазового проєкту, що містить аналіз сировинного потенціалу, розробку попереднього технологічного концепту біогазової станції, баланси по сировині, дигістату, теплу, газу та електроенергії, економічну доцільність проєкту будівництва біогазової станції, потенційне місце розташування.

АРРКО стала партнером міжнародної компанії Egis Ertle Engineering та української Portalgroup. У рамках підписаного меморандуму заплановано працювати у напрямку підтримки та сприяння у проєктній діяльності.

Задля підтримки розвитку підприємництва області АРРКО впроваджено чат-бот в соціальній мережі telegram для територіальних громад Київщини для автоматизації комунікацій з мешканцями громади в сферах соціальних послуг, бізнесу, інфраструктури. З метою підтримки розвитку місцевих крафтових виробників та стимулювання розвитку аграрного та ремісничого сектору в Київській області триває робота над створенням електронного Каталогу крафтовиків Київщини.

У Київській області задля навчання, допомоги та підтримки локального бізнесу функціонує центр підтримки підприємців Дія.Бізнес у м. Буча, в якому відбулася зустріч з представниками бізнесу Київщини «Консолідуємо зусилля» за участю заступника Міністра економіки України. Презентовано можливості для українського бізнесу в межах тристороннього партнерства між Дія.Бізнес, Ukrsibbank BNP Paribas Group та Mastercard.

Для стимулювання розвитку підприємництва, підтримки малого та середнього бізнесу за участі Київського обласного центру зайнятості відбулось відкриття Центру розвитку підприємництва при Бориспільському міськрайонному центрі зайнятості.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» затверджено Порядок надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу. Наразі пройшла 17 хвиля розгляду бізнес-планів учасників програми «єРобота». Загалом, починаючи з 01 лютого 2023 року, враховуючі всі позитивні рішення щодо надання мікрогранту, 381 підприємець Київщини отримає кошти на створення або розвиток власної справи. Схвалені бізнес-проекти передбачають створення 878 нових робочих місць.

З 10 квітня 2023 року, в рамках реалізації урядового проєкту «єРобота», почала діяти нова програма: надання грантів для ветеранів та членів їх сімей на створення або розвиток власного бізнесу («Грант для ветеранів»). Зокрема, захисники і захисниці, які мають бажання займатися підприємництвом, або ж розвивати свій бізнес після повернення до цивільного життя, зможуть отримати грант від 250 тис грн до 1 млн грн. Крім цього, другий з подружжя захисника зможе отримати грант 500 тис. грн на розвиток сімейного бізнесу.

Через збройну агресію російської федерації на території області призупинено реалізацію більшості значних інвестиційних проєктів. Водночас у звітному періоді завершено реалізацію наступних проєктів:

- введено в експлуатацію виробничо-складську будівлю у м. Біла Церква, який забезпечує створення 28 нових робочих місць;

- завершено будівництво комплексу для відвантаження цементу (м. Вишневе) компанією SEMARK, яка входить до групи CRH – світового лідера у виробництві будівельних матеріалів. Щорічно комплекс зможе приймати, зберігати та відвантажувати автотранспортом 450 тис. т цементу. Передбачена також автоматизована лінія пакування та палетизації. Відкриття терміналу дозволить створити 80 нових робочих місць. Загальна сума інвестицій складає 34 млн євро;

- побудовано логістичний центр у с. Калинівка Фастівського району Групою Kronospan, завершено основний етап інвестицій (інвестовано понад 20 млн євро), наразі логістичний центр розміщується на 15 га площі, має у своєму розпорядженні об'єкти та потужності, які може надати партнерам;

- побудовано заклад громадського харчування підприємством з іноземними інвестиціями «МАКДОНАЛЬДЗ ЮКРЕЙН ЛТД», що запустив свою роботу в червні 2023 року в с.Крюківщина Бучанського району;

- проведено реконструкцію бійні під м'ясопереробний комплекс у с. Мала Антонівка Білоцерківського району за кошти ТОВ «Антонівський м'ясокомбінат», вартість проєкту склала 50 млн грн (планується збільшення кількості робочих місць та зростання обсягів виробництва);

- організовано нове харчове виробництво готової продукції та страв на базі колишнього підприємства ТОВ «Ідекс продакшн» (с. Супоївка) підприємством з Миколаївської області ТОВ «Елікатний смак», створено 10 нових робочих місць;

- проведено реконструкцію з розширенням частини майнового комплексу ТОВ «ВК «ПОЛПЛАСТ», завершено будівництво виробничо-офісної будівлі ПП «ЕНЕРГЕТИК» у м. Бровари.

Протягом 9 місяців 2023 року на стадії реалізації знаходилися наступні інвестиційні проєкти:

- будівництво фабрики з виготовлення засобів особистої гігієни, шампунів і гелів для душу під брендами Dove, Ахе, TRESemmé і Clear ТОВ «Юнілівер». Орієнтовна вартість проєкту становить 20 млн євро, передбачається створити близько 100 нових робочих місць;

- розширення виробничих та складських потужностей ТОВ «Епіцентр» на території Калинівської громади, загальна сума інвестицій оцінюється у 150 млн євро. При цьому буде створено щонайменше нових 1000 робочих місць;

- будівництво заводу з виробництва листового скла флоат методом у м. Березань Броварського району на території індустріального парку «Місто Скла» (орієнтовна вартість – 3 485 млн грн), підключення до зовнішніх мереж електро- та газопостачання індустріального парку «Місто Скла» (80 млн грн), будівництво енергогенеруючої станції потужністю 10 МВт на біоетанолі на території індустріального парку «Місто скла» (400 млн грн). Загальна орієнтовна вартість проєктів становить 3,9 млрд грн. Термін реалізації – 2022-2024 роки. Очікуваний результат реалізації – створення 500 нових робочих місць. До реалізації цього проєкту долучилася потужна девелоперська компанія City One Development. З початку впровадження проєкту обсяги інвестицій склали 7,3 млн грн;

- будівництво офісного комплексу компанії Kaercher в с. Гатне Фастівського району. Крім офісних приміщень у ньому будуть діяти найбільший в Україні Kaercher Центр, інноваційний навчальний центр Kaercher Академія та сервісний центр для обслуговування техніки відомого виробника. Сума орієнтовних інвестицій становить 171,3 млн грн, передбачається створення до 200 робочих місць;

- будівництво заводу з виготовлення обладнання для водопідготовки ТОВ «ДІФРАНО ЮНІОН», торговельна марка «ORGANIC» (Україна) у м. Буча, орієнтовний розмір інвестицій 120 млн грн, планується створення до 500 робочих місць;

- будівництво заводу з переробки будівельних матеріалів Beni & Zvika Group Ltd. (Ізраїль), торговельна марка GREENMIX, орієнтовний розмір інвестицій 150 млн грн, очікується створення 60 робочих місць (BTG, ІП «Мироцьке»);

- будівництво заводу з органічних рідин в смт Кожанка Фастівського району (виробництво біоетанолу, барди після спиртової сухи, сивушного масло);

- будівництво заводу ТОВ «Укрстарч» з переробки кукурудзи потужністю 100,0 тис. т на рік на базі потужностей цукрового заводу в м. Яготин продовжувалось. Будівельно-монтажні роботи виконані на 45,0 %. Введення в експлуатацію заплановано в IV кварталі 2023 року. Очікується створення близько 400 нових робочих місць. Крім цього, ТОВ «Укрстарч» здійснює будівництво електричної підстанції ПС 110/10 кВ з заходами КЛ-110 кВ у м. Яготин, проводиться встановлення обладнання, рівень готовності складає 70,0 %;

- будівництво зернопереробного заводу ТОВ «Лімері» на території с. Мала Каратуль Ташанської територіальної громади;

- будівництво автозаправочного комплексу ТОВ «БАГГІ» (Калинівська громада Броварського району), вартість проекту становить 110,0 млн грн;

- реконструкція комплексу з відгодівлі свиней СП «Петрівське» з проектною потужністю 1 800 голів.

За останніми статистичними даними, за січень-червень 2023 року підприємствами Київщини освоєно майже 12,2 млрд грн капітальних інвестицій. Найвагомішу частку капітальних інвестицій (95,6 % загального обсягу) освоєно у матеріальні активи, з яких найбільше у будівлі та споруди – 46,3 % усіх інвестицій, в машини, обладнання, інвентар і транспортні засоби – 38,5 %.

У структурі капітальних інвестицій за джерелами фінансування найбільшу частку становили власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у січні-червні 2023 року освоєно 64,0 % від загального обсягу капітальних інвестицій. Кошти населення на будівництво житла становили 13,4 %, бюджетні кошти – майже 4,0 %, банківські кредити – 0,8 %, кошти інвесторів-нерезидентів – 0,2 %, інші джерела фінансування – 17,5 %.

За видами економічної діяльності найбільшу частку інвестицій було спрямовано в розвиток промисловості (майже 32,6 % від загального обсягу капітальних інвестицій), будівництво (майже 30,0 %), сільське, лісове та рибне господарство (майже 18,6 %), а також в оптову торгівлю, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами (майже 10,5 %).

Фінанси

За 9 місяців 2023 року до зведеного бюджету області з урахуванням міжбюджетних трансфертів з державного бюджету (без внутрішніх міжбюджетних трансфертів) надійшло 32 780,5 млн грн доходів, у тому числі до загального фонду – 27 149,0 млн грн, спеціального – 5 631,5 млн грн. У порівнянні з відповідним періодом 2022 року загальна сума надходжень збільшилась на 11 707,6 млн грн або на 55,6 %.

До загального та спеціального фондів зведеного бюджету Київської області (без урахування офіційних трансфертів) надійшло 23 152,2 млн грн доходів, у тому числі до загального фонду – 21 401,8 млн грн (на 6 095,8 млн грн або на 39,8 % більше, ніж за 9 місяців 2022 року), спеціального – 1 750,5 млн грн (на 1 079,1 млн грн або на 60,7 % більше). У порівнянні з січнем-вереснем 2022 року надходження зросли на 7 174,8 млн грн або на 44,9 %.

До загального фонду бюджетів територіальних громад Київської області надійшло 21 401,8 млн грн, що на 6 095,8 млн грн або на 39,8 % більше порівняно з відповідним періодом 2022 року.

Основним бюджетоутворюючим податком у складі доходів загального фонду місцевих бюджетів є податок та збір на доходи фізичних осіб, питома вага якого становить 66,5 %. За 9 місяців 2023 року надходження податку становили 14 232,2 млн грн. Порівняно з аналогічним періодом 2022 року надходження цього податку збільшились на 3 728,3 млн грн або на 35,5 %.

Єдиного податку надійшло 2 907,9 млн грн, що на 657,0 млн грн або на 29,2 % більше у порівнянні з січнем-вереснем 2022 року. Надходження земельного податку та орендної плати за землю становили 1 376,6 млн грн, що на 467,6 млн грн або на 51,4 % більше, ніж за відповідний період 2022 року. Акцизного податку надійшло 1 339,5 млн грн. Порівняно з 9 місяцями 2022 року надходження цих платежів збільшились на 712,9 млн грн або на 113,8 %.

Надходження міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам області за звітний період становили 9 628,3 млн грн або 68,3 % до затверджених показників на рік, що на 4 532,8 млн грн або на 89,0 % більше, ніж у січні-вересні 2022 року, у тому числі:

- субвенцій з державного бюджету надійшло 8 362,6 млн грн або 66,5 % до затверджених показників на рік, що на 3 585,5 млн грн або на 75,1 % більше, ніж за 9 місяців 2022 року;

- дотацій з державного бюджету надійшло 1 265,7 млн грн або 82,4 % до затверджених показників на рік, що на 947,3 млн грн або у 4,0 раза більше, ніж у січні-вересні 2022 року.

За 9 місяців 2023 року видатки зведеного бюджету області, без урахування внутрішніх трансфертів та кредитування, становили 24 649,3 млн грн, у тому числі видатки загального фонду – 19 021,8 млн грн, що становить 64,2 % до уточнених річних планових показників, спеціального фонду – 5 627,5 млн грн, що становить 30,9 % до кошторисних призначень на рік з урахуванням внесених змін. У порівнянні з відповідним періодом 2022 року загальна сума видатків збільшилась на 8 006,5 млн грн або на 48,1 %.

Загальна сума податкового боргу до зведеного бюджету області за січень-вересень 2023 року зменшилась на 1 031,8 млн грн, або на 10,2 %, і станом на 01 жовтня 2023 року становила 9 079,8 млн грн, у тому числі до Державного бюджету зменшилася на 950,1 млн грн (або на 11,3 %) та становила 7 447,3 млн грн, до місцевих бюджетів Київської області сума податкового боргу зменшилася на 81,7 млн грн (або на 3,7 %) та становила 1 632,6 млн грн. Податковий борг без урахування боргу платників податків, що перебувають у процедурах банкрутства, становить 8 915,8 млн грн.

Міжнародне співробітництво та зовнішньоекономічна діяльність

В області продовжується робота щодо налагодження міжнародної співпраці. У січні-вересні 2023 року Київщину відвідала 121 іноземна делегація, до складу яких увійшли вищі посадові особи іноземних держав-партнерів, представники різних урядових та неурядових організацій, міжнародних ЗМІ, бізнесу, діячі культури та мистецтва, а також багато меценатів, волонтерських організацій і благодійних фондів, які прагнуть допомогти Київщині. Серед візитерів є багато тих, хто відвідує Київщину повторно. Найбільш значимі для області візити здійснили Президенти Австрії, Чехії, Словаччини, Естонії, Південної Кореї, Президентка парламентської делегації НАТО, Прем'єр-міністри Ісландії, Латвії, Ірландії, Міністр економіки Латвії, Міністр інфраструктури Молдови, Міністри закордонних справ Ізраїлю, Бахрейну, Естонії і Міністри оборони Македонії та Норвегії, Міністр оборони Естонії, першої леді Литви, Прем'єр-міністра Румунії, Міністра освіти Словаччини, Міністра закордонних справ Німеччини, першого джентельмена Словенії, Прем'єр-міністра Данії, першого джентельмена Данії, першої леді Литви.

Метою проведення візитів є висвітлення трагічних наслідків російської збройної агресії та військових злочинів на території Київської області. Візити було організовано у співпраці з Офісом Президента України, Міністерством закордонних справ України, Верховною Радою України, Міністерством оборони України, Посольствами іноземних держав, міжнародними організаціями і такими організаціями, як UNITED 24, Ялтинська Європейська Стратегія (YES), Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв тощо. Загальна кількість проведених зустрічей керівництва Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) з представниками іноземних держав та організацій, включаючи протокольний супровід іноземних делегацій в області, складає 195, зокрема в період з 01 січня по 30 вересня 2023 року в приміщенні Київської обласної державної адміністрації проведено 74 робочі зустрічі з представниками іноземних делегацій. Також було проведено 18 онлайн робочих нарад з представниками міжнародних організацій та муніципалітетів.

Надано сприяння в укладанні угод про побратимства наступним територіальним громадам: Бучанська, Ірпінська, Бородянська, Макарівська, Богуславська, Гребінківська, Боярська, Баришівська, Броварська, Білогородська,

Білоцерківська, Славутицька, Коцюбинська, Обухівська, Великодимерська, Димерська.

Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) веде активну співпрацю із міжнародними організаціями. На даний час кількість організацій, які надають гуманітарну допомогу, перевищує 70, серед важливих партнерів: УВКБ ООН, Дитячий фонд ООН (UNICEF), Міжнародний Комітет Червоного Хреста, Товариство Червоного Хреста України, ПРООН, Угорська екуменічна служба допомоги, Лікарі без кордонів, USAID, Міжнародний фонд «Партнерство за сильну Україну», Oxfam GB, Global Empowerment Mission (GEM), Project HOPE, Карітас, ТІКА.

Вказані гуманітарні організації здійснюють діяльність у 14 секторах, включаючи відбудову пошкодженої інфраструктури, продовольчу безпеку, охорону здоров'я, захист дітей і родин, діяльність з розмінування територій, освітню діяльність, координацію роботи гуманітарних хабів та управління ними, відновлення мереж та евакуаційну логістику в надзвичайних ситуаціях, передачу спеціальної техніки, автомобілів в комунальну власність громад.

Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація) спільно із іноземними посольствами координує процес допомоги територіальним громадам із розміщенням внутрішньо переміщених осіб та родин, які втратили власне житло внаслідок російської збройної агресії шляхом встановлення в містах та селах модульних будинків. Відповідні модульні містечка працюють в Бучанській, Ірпінській, Бородянській, Макарівській та інших територіальних громадах, що зазнали руйнувань. У співпраці із Посольством Фінляндії в Україні було встановлено 51 будинок на території Ірпінської, Дмитрівської та Бородянської громад. Також в координації з Посольством Литви в Україні відкрито нову секцію модульних будиночків в Бородянці.

У березні 2023 року було організовано та проведено загальнообласну міжнародну конференцію «Рік незламності. Разом до перемоги» із залученням представників іноземних посольств та міжнародних організацій. Учасникам заходу було продемонстровано відеофільм про рік повномасштабної війни росії проти України, презентовано проекти з відбудови області, що вже були реалізовані спільно з міжнародними партнерами, та пропозиції проектів із відбудови та підвищення енергоефективності закладів до спільної реалізації. Результатом проведення заходу стала активізація міжнародних партнерів, які вже працюють на території Київської області та підвищення їх зацікавленості до реалізації нових гуманітарних проектів спільно з Київською обласною державною адміністрацією і територіальними громадами області.

Наприкінці квітня 2023 року іноземним партнерам, серед яких представники Комітету регіонів ЄС, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи, які прибули в Україну в рамках першого Міжнародного саміту міст та регіонів, було презентовано Регіональний офіс міжнародного співробітництва (далі – РОМС). РОМС утворено як консультативно-дорадчий орган відповідно до розпорядження Київської обласної державної адміністрації

(Київської обласної військової адміністрації) від 05 травня 2023 року № 341, затверджено положення про нього та посадовий склад.

Головними напрямками його діяльності є гуманітарна і соціальна допомога, а також відновлення пошкодженої та знищеної інфраструктури, перезапуск економіки Київської області шляхом систематизації даних, супроводження проєктів та координації міжнародного співробітництва між усіма сторонами, які представлені в регіоні.

Відповідно до посадового складу РОМС Агенцію регіонального розвитку Київської області (далі – АРРКО) визначено його виконавчим органом. На початку липня 2023 року відбулася робоча нарада РОМС за участю представників структурних підрозділів Київської обласної військової адміністрації, органів місцевого самоврядування та АРРКО. Метою зустрічі було обговорення питання налагодження взаємодії місцевих та регіональної влади з міжнародними партнерами, які прагнуть співпрацювати на рівні області та територіальної громади, та подальше напрацювання переліку проєктів, що можуть бути представлені та запропоновані для реалізації за повним або частковим фінансуванням міжнародних партнерів.

АРРКО в липні 2023 року укладено меморандум про співпрацю з Ukrainian Marshall – інтернаціональною командою, яка працює над підтримкою відновлення країни. Компанія проводить масштабні дослідження, аналізуючи інвестиційні можливості у галузях виробництва, логістики, сільського господарства, нерухомості та будівництва, зеленої енергетики, роздрібної торгівлі. Також Ukrainian Marshall надає всебічний консалтинг та аналітичний супровід інвестиційним фондам, приватним інвесторам з ряду Європейських країн.

Представники АРРКО у серпні 2023 року долучились до загальної координаційної зустрічі представників Київської обласної державної адміністрації та агенцій ООН й інших міжнародних організацій, що надають допомогу Україні. Під час заходу учасники представили звітність щодо діяльності своїх відомств та організацій, розглянули нагальні виклики, які виникли у гуманітарній сфері, ознайомили кластери із актуальними проблемами і змогли створити спільну візію потреб у Київській області.

У вересні 2023 року управління міжнародного співробітництва Київської обласної державної адміністрації було залучено до організації проведення заходу щодо імплементації Формули миру Президента України Володимира Зеленського за участі представників іноземних посольств.

Продовжується реалізація **Програми розвитку міжнародного співробітництва Київської області на 2022-2025 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 470-15-VIII.

Через складну економічну ситуацію в країні внаслідок військової агресії російської федерації, втрату ринків збуту товарів загальний обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами у січні-вересні 2023 року порівняно з відповідним періодом 2022 року зменшився на 15,2 % і становив 1 325,0 млн дол. США (по Україні – 5 місце). Обсяг імпорту товарів збільшився на 31,9 % та становив 3 397,6 млн доларів США (по Україні – 3 місце).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 0,39 (у січні-вересні 2022 року – 0,61). Суб'єкти господарювання області здійснювали зовнішньоторговельні операції з партнерами з 174 країн світу.

У товарній структурі експорту домінуючою залишається частка продовольчих товарів (69,3 %), тоді як основу імпорту області становлять непродовольчі товари (83,7 %).

Основу товарної структури експорту області становили продукти рослинного походження (24,2 % від загального обсягу експорту товарів), продукти тваринного походження (19,3 %), жири та олії тваринного або рослинного походження (16,5 %), готові харчові продукти (9,3 %), машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання (6,7 %), вироби з недорогоцінних металів (4,9 %), продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (3,2 %), деревина і вироби з деревини (2,8 %).

У структурі імпорту області частка засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів становить 20,6 % від загального обсягу імпорту товарів, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання – 14,7 %, продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 14,4 %, мінеральних продуктів – 7,3 %, полімерних матеріалів, пластмас та виробів з них – 7,2 %, недорогоцінних металів та виробів з них – 7,0 %, продуктів тваринного походження – 5,5 %, продуктів рослинного походження – 5,3 %, готових харчових продуктів – 5,3 %.

Містобудівна діяльність

В області продовжувалася робота у напрямку забезпечення територій Київської області містобудівною документацією регіонального і місцевого рівня, складання та ведення містобудівного кадастру, здійснення містобудівного моніторингу для системної реалізації державної і регіональної політики.

За 9 місяців 2023 року організовано проведення 10 засідань архітектурно-містобудівної ради, на яких за зверненням місцевих рад і районних державних (військових) адміністрацій розглянуто 27 проєктів містобудівної документації (генеральні плани 7 населених пунктів, 2 плани зонування, 18 детальних планів окремих територій).

На виконання положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» та за зверненням місцевих рад і районних державних (військових) адміністрацій підготовлено 49 листів із зазначенням переліку державних інтересів, які необхідно врахувати під час розроблення містобудівної документації, в тому числі для Комплексних планів просторового розвитку територій 6 громад, а також програм комплексного відновлення території Фастівської міської територіальної громади та територій Іванківської селищної територіальної громади, Дмитрівської і Томашівської сільських територіальних громад.

Відповідно до розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 01 липня 2022 року № 368

розроблена Програма комплексного відновлення та розвитку території Київської області на 2023-2027 роки, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 17 жовтня 2023 року № 726-21-VIII. Програмою визначена технічна можливість, економічна доцільність відновлення населених пунктів (територій), їх інженерно-транспортної інфраструктури, що зазнали руйнувань, розроблено загальні підходи і пропозиції щодо комплексного відновлення, розвитку території області та заходи для їх реалізації.

Одночасно здійснюється супровід розроблення Програм комплексного відновлення деокупованих територій Бородянської і Макарівської селищної та Дмитрівської сільської територіальних громад.

В області діє **Програма проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель державної власності на 2022-2024 роки**, затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 212-09-VIII. Фінансування заходів Програми не здійснювалось у зв'язку з необхідністю отримання вихідних даних та інформації щодо несформованих земельних ділянок державної власності на території Київської області.

Продовжується співпраця з Державним спеціалізованим господарським підприємством «Ліси України» та його структурними підрозділами з питань щодо оформлення права постійного користування земельними ділянками лісгосподарського призначення на території Київської області. За результатами розгляду клопотань підготовлено проекти розпоряджень Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) щодо надання дозволів на розроблення проектів землеустрою щодо передачі земельних ділянок в постійне користування та щодо затвердження документації із землеустрою ДСГП «Ліси України».

Згідно з розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 27 лютого 2023 року № 122 «Про проведення інвентаризації земель» прийнято рішення про проведення інвентаризації земель державної власності на території Київської області орієнтовною загальною площею 7 234 га за участі Головного управління Держгеокадастру у м. Києві та Київській області в рамках проведення державної інвентаризації земель.

Безбар'єрність наразі є одним з пріоритетних напрямків у відбудові об'єктів Київської області. Реалізація вказаного пріоритетного завдання здійснюється згідно з Планом заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Київській області на 2023-2024 роки, затвердженим розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 01 травня 2023 року № 328.

Відповідно до зазначеного Плану органи місцевого самоврядування продовжують вживати заходи щодо пристосування громадських будівель, зокрема будівель і приміщень органів державної влади/місцевого самоврядування, для використання особами з інвалідністю та іншими маломобільними групами населення (облаштування пандусів, сходів з поручнями з обох боків, запровадження рішень для обслуговування осіб з

вадами слуху та зору). З цією метою налагоджено ефективну співпрацю між громадськими організаціями осіб з інвалідністю та органами місцевого самоврядування. У рамках цієї роботи проведено понад 30 семінарів, на яких розглядалися практичні шляхи подолання проблем, що гальмують створення безбар'єрного простору у територіальних громадах області.

У рамках діяльності Комітету забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури при Київській обласній державній адміністрації ініційовано попередній перегляд проектно-кошторисної документації об'єктів на предмет їх безбар'єрності. За результатами цієї роботи проєктувальними організаціями переглянуто 18 проєктів відбудови, до яких внесені корективи до моменту передачі проєктів для проходження експертизи. Одночасно за участю громадських організацій осіб з інвалідністю здійснюється моніторинг об'єктів реконструкції або будівництва. За результатами цієї роботи внесено зміни до проєктної документації на 25 об'єктів.

Охорона довкілля

Одним з пріоритетних напрямків роботи у сфері охорони навколишнього природного середовища у 2023 році залишається упорядкування та розвиток мережі природно-заповідного фонду Київської області. На загальнодержавному рівні область посідає 7 місце за площею природно-заповідного фонду. На території регіону налічується 297 територій та об'єктів природно-заповідного фонду фактичною площею 293,6 тис. га (10,4% від адміністративної площі області), з них 25 об'єктів загальнодержавного значення та 272 – місцевого значення.

Для забезпечення екологічної рівноваги та розвитку мережі природно-заповідного фонду Київської області протягом 9 місяців 2023 року відповідними рішеннями Київської обласної ради створена 21 нова територія та об'єкт природно-заповідного фонду місцевого значення загальною площею 532,6 га, а саме:

- у Білоцерківському районі: ботанічний заказник місцевого значення «Галайківський пагорб» (1,1 га), ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Гута» (12,2 га), «Богуславський» (28,5 га), заповідне урочище «Лісова балка» (22,8 га);
- у Бориспільському районі: ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Три кургани біля села Пологи-Вергуни» (0,8 га);
- у Вишгородському районі: парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Лебедівський» (224,6 га);
- в Обухівському районі: ботанічні пам'ятки природи місцевого значення «Сосни гори Афона» (0,1 га), «Дуб Межовий» (0,01 га), «Дуб Чумацький» (0,01 га), «Біла балка» (6,8 га), «Боднарів ліс» (27,2 га), ландшафтні заказники місцевого значення «Зелена балка» (3,2 га) та «Казковий яр» (169,6 га);

- у Фастівському районі: ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Сонячна галявина» (0,1 га), парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк ім. Т. Шевченка» (12,55 га) та «Парк Перемоги» (5,15 га).

У січні-вересні 2023 року також змінено межі ландшафтного заказника місцевого значення «Бурковиця» у Бучанському районі, ботанічного заказника місцевого значення «Сухоліський», скасовано статус ботанічних заказників місцевого значення «Лісовичі», «Глибокий ліс» та ботанічної пам'ятки природи місцевого значення «Високопродуктивні соснові насадження». Незважаючи на зміну меж та скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду, загальна площа природоохоронних територій області збільшилась на 474,4 га.

У III кварталі 2023 року на розгляд Київській обласній раді подано проекти створення ландшафтного заказника «Орхідейні луки» та двох регіональних ландшафтних парків «Приірпіння» та «Студениківський» загальною площею 2 449,1 га.

На території Київської області здійснюється комплекс робіт і заходів, пов'язаних з розчищенням територій від відходів руйнувань на місці їх утворення в результаті збройної агресії російської федерації. На території Баришівської, Великодимерської, Бородянської, Бучанської, Дмитрівської, Ірпінської, Макарівської, Іванківської, Поліської, Глевахівської територіальних громад розміщено понад 233 тис. т відходів від руйнувань, які зберігаються на 28 місцях тимчасового зберігання даних відходів.

З метою відновлення територій, які зазнали руйнувань від збройної агресії російської федерації, здійснюється впровадження проекту міжнародної технічної допомоги «Проект екстреного відновлення та реконструкції», що фінансується Урядом Японії через Японське агентство міжнародного співробітництва (JICA) та реалізується на території Ірпінської міської територіальної громади. Завдяки його реалізації вже отримано 19 одиниць спецтехніки із 30 одиниць, поставка яких передбачається в рамках вказаного Проекту.

З метою формування екомережі розроблено та затверджено рішенням Київської обласної ради від 21 березня 2023 року № 524-16-VIII оновлену Регіональну схему екологічної мережі в Київській області.

В області продовжується реалізація **Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки** (затверджена рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 472-15-VIII). У січні-вересні 2023 року фінансування заходів Програми не здійснювалося, проте, у рамках виконання заходу «Розроблення проектів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення на території області» за результатами процедури держзакупівель укладено договір з переможцем та проводяться роботи з встановлення меж 7 територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення.

Проведено заходи з підвищення обізнаності з управління відходами населення області. Так, шкільним та дошкільним навчальним закладам територіальних громад передано настільні ігри «Вчимося сортувати сміття» та проведено позакласні заходи щодо належного поводження з побутовими відходами.

Слухачам курсів підвищення кваліфікації викладаються спецкурси на теми: «Реалізація наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Здоров'я і безпека», «Формування ціннісних екологічних орієнтацій як ключової компетентності учнів», «Формування екологічної компетентності учнів на уроках географії та природознавства», «Формування екологічної компетентності школярів» тощо.

За рахунок місцевих бюджетів (місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища) проведено заходи з озеленення населених пунктів Броварської, Вишневої, Переяславської Тетіївської та Яготинської міських територіальних громад. На впровадження заходів з озеленення освоєно 978,5 тис. грн. За рахунок коштів місцевого фонду охорони навколишнього природного середовища Калинівської селищної ради Броварського району проведено прибирання стихійних сміттєзвалищ на суму 253,1 тис. грн.

З метою придбання контейнерів з роздільного збору побутових відходів для населених пунктів Київської області з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища виділено 3 000 тис. грн, проводяться підготовчі роботи по впровадженню даного заходу.

Проведено процедуру державних закупівель та укладено договір на придбання машин для збору та транспортування відходів для Іванківської, Макарівської та Зазимської територіальних громад.

На території Фастівської та Бориспільської міських територіальних громад планується будівництво двох сміттєпереробних комплексів у складі механічної частини (сортувальні лінії) та біологічної частини, що складається із групи аеробних тунелів, з можливістю розширення потужностей для облаштування зони виготовлення твердого відновлювального палива (RDF). Будівництво комплексу дозволить приймати та сортувати до 100 тис. т відходів на рік.

Проведено наради щодо підписання Меморандуму про співпрацю та партнерство між Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, Київською обласною державною (військовою) адміністрацією місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, Броварського, Бориспільського, Фастівського районів.

З метою реалізації **Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки**, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 214-09-VIII, проводилися підготовчі роботи щодо проведення процедури держзакупівель для впровадження заходів «Обслуговування стаціонарних постів автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря у Київській області» та «Обслуговування мобільної лабораторії проведення моніторингу довкілля Київської області».

Продовжується реалізація заходів, спрямованих на захист території і населених пунктів від шкідливої дії вод, будівництво та реконструкцію гідротехнічних та берегоукріплювальних споруд, збереження і відтворення водних ресурсів, у рамках **Обласної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022-2029 роки**, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 22 вересня 2022 року № 324-13-VIII. За рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища проводилися роботи по відновленню працездатності руслового шлюза-регулятора РШ № 4 на р. Ірпінь поблизу с. Мощун Гостомельської територіальної громади Бучанського району.

За рахунок позабюджетних джерел фінансування у січні-вересні 2023 року розчищено 14,9 км каналів, 5,3 км русел річок та 3 водойми, очищено 12,9 км прибережних смуг, відремонтовано 11 гідротехнічних споруд і 2 гідропости. Також проведено залуження на площі 6,7 га, заліснення на площі 4,3 га, облаштовано 1 джерело та проведено ремонт 1 дощувальної техніки.

З метою підвищення водності річок та охорони водних ресурсів на водних об'єктах за 9 місяців 2023 року було розроблено та встановлено 826 режимів роботи водосховищ та ставів, у тому числі на водоймах, які перебувають в користуванні на умовах оренди, забезпечено наповнення водою Київського водосховища на 99 %, Канівського – на 100 %, водосховища на малих та середніх річках – на 83 %, що дало можливість повністю задовольнити потреби у воді галузей економіки та населення.

Експлуатаційні водогосподарські організації спрямували зусилля на збереження і утримання державної меліоративної мережі і споруд у технічно справному стані. На міжгосподарській мережі виконано земляних робіт в обсязі 68,7 тис. куб. м, очищено від мулу 22,5 км каналів, відремонтовано 1024 гідротехнічних споруди, 32 од. насосно-силового обладнання, 22 гідропости, встановлено 15 водомірних рейок, вирублено чагарнику 294,3 км/240,6 га, проведено обкошування на каналах і дамбах – 1 937,6 км/1 874,8 га.

Згідно з плановими показниками укладено договорів на подачу води на полив сільгоспкультур на площі 9,7 тис. га (11 договорів), на регулювання водно-повітряного режиму на площі 15,0 тис. га (28 договорів). Фактично надано послуг з регулювання водно-повітряного режиму на площі 16,4 тис. га на загальну суму 780,2 тис. грн, на зрошенні надано послуг на площі 10,5 тис. га на суму 4 000,0 тис. грн.

З метою з підготовки до роботи в осінньо-зимовий період 2023-2024 років проведено ремонт та утеплення об'єктів виробничого призначення, здійснена підготовка побутових приміщень для обігріву працюючих, накопичуються запаси паливно-мастильних матеріалів та інше.

На території Київської області постійними лісокористувачами, що належать до сфери управління Держлісагентства, забезпечено проведення робіт, спрямованих на відтворення лісів на площі 1109 га та висаджено 11,4 млн сіянців.

2. Мета, завдання та заходи економічного та соціального розвитку Київської області у 2024 році

Метою Програми є забезпечення сталого людського розвитку та створення умов для збереження життя мешканців регіону в умовах воєнного стану шляхом завершення відновлення зруйнованої та пошкодженої виробничої, соціальної, інфраструктури та екосистем, створення безпечних умов для життєдіяльності населення області, подальший розвиток системи надання якісних та доступних освітніх, медичних, соціальних послуг, у тому числі внутрішньо переміщеним особам, сприяння соціальній адаптації захисників та захисниць України, що повертаються з війни, подальшої модернізації об'єктів житлово-комунального господарства та соціальної сфери для підвищення їх енергоефективності, забезпечення належного функціонування інженерно-транспортної і комунальної інфраструктури, подальшого оновлення економічного потенціалу регіону за рахунок підтримки бізнесу та стимулювання інвестиційної діяльності, що передбачає збереження існуючих та створення нових робочих місць, впровадження нових форм діджиталізації комунікації з громадськістю.

Досягнення зазначеної мети дасть змогу створити гідні соціально-економічні умови для повернення жителів Київщини у територіальні громади, з яких вони виїхали під час бойових дій, сприятиме відтворенню та розвитку людського капіталу. Отже, *пріоритетними напрямками розвитку* у 2024 році визначено:

- вжиття заходів цивільного захисту населення, забезпечення оборони та громадської безпеки;
- продовження відновлення та розвитку виробничої, соціальної та дорожньої інфраструктури, забезпечення мешканців області житлом;
- забезпечення комфортного життя населення області шляхом поліпшення умов функціонування закладів освіти, охорони здоров'я, культури та спорту з урахуванням вимог безбар'єрності, підвищення якості надання комунальних послуг, стимулювання впровадження в області новітніх енергоефективних технологій та енергозберігаючих заходів, насамперед, на об'єктах житлово-комунальної та бюджетної сфери;
- підвищення якості надання послуг соціальних захисту населення, насамперед здійснення всебічної підтримки внутрішньо переміщених осіб, соціальної реабілітації осіб з інвалідністю, підтримки сім'ї та молоді, захисту прав дітей, створення умов для соціально-психологічної реабілітації звільнених у запас військовослужбовців Сил оборони України;
- забезпечення стабільного функціонування економіки шляхом сприяння ефективній роботі промислових та сільськогосподарських підприємств регіону, забезпечення ефективного використання суб'єктами малого та середнього бізнесу можливостей державної підтримки, полегшення їх доступу до фінансових ресурсів, стимулювання інвестиційної діяльності, у першу чергу, за рахунок розбудови інфраструктури індустріальних парків та промислових зон,

підтримки реалізації інвестиційних проєктів, що передбачають створення нових робочих місць;

- забезпечення цифровізації системи надання послуг та можливості звернення громадян за послугами через онлайн-сервіси;
- відтворення та збереження екосистем, поліпшення стану навколишнього природного середовища;
- забезпечення наповнюваності бюджетів усіх рівнів, підвищення фінансової спроможності місцевих бюджетів, раціонального використання бюджетних коштів.

2.1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист

З метою забезпечення підвищення загального рівня правопорядку і публічної безпеки в умовах дії воєнного стану та післявоєнний період, зменшення кількості правопорушень, смертності і травматизму, відновлення системи соціальної профілактики правопорушень, а також забезпечення захисту населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного, техногенного та природного характеру, небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки та об'єктів з масовим перебуванням людей та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки на 2024 рік заплановані наступні основні завдання та заходи:

- ❖ забезпечення реалізації заходів Обласної комплексної програми забезпечення правопорядку та публічної безпеки у Київській області на 2022-2024 роки «Безпечна Київщина» (затверджена рішенням Київської обласної ради від 12 травня 2022 року № 254-10-VIII);

- ❖ своєчасне забезпечення органів поліції достовірною аудіовізуальною інформацією, необхідною для виконання повсякденної діяльності;

- ❖ надання аудіовізуальної та аналітичної інформації суміжним автоматизованим інформаційним системам, які входять до складу інтегрованої інформаційно-пошукової підсистеми регіонального рівня;

- ❖ організація та проведення постійного моніторингу та оцінки загроз для населення в реальному часі за територіальним принципом, виявлення дестабілізуючих факторів стану безпеки, попередження можливих надзвичайних ситуацій, своєчасна їх локалізація і ліквідація наслідків;

- ❖ впровадження сучасних технічних засобів, які сприятимуть профілактиці та протидії злочинності (систем відеоспостереження, особливо на в'їзді-виїзді з населених пунктів, засобів екстреного виклику поліції тощо);

- ❖ організація та здійснення спільних з правоохоронними органами профілактичних заходів, спрямованих на запобігання окремих видів злочинів, використовуючи міжнародний досвід;

- ❖ продовження роботи щодо удосконалення системи управління силами та засобами територіальної (обласної) підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Київської області та її місцевих ланок;

- ❖ подальший розвиток обласних сил цивільного захисту, забезпечення їх належного матеріально-технічного забезпечення та оснащення сучасним обладнанням;
- ❖ проведення командно-штабних навчань та тренувань з органами управління та силами цивільного захисту ланок територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту Київської області щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у разі виникнення аварій на об'єктах підвищеної небезпеки, виконання завдань у складних умовах осінньо-зимового періоду відповідно до Плану основних заходів цивільного захисту Київської області на 2024 рік;
- ❖ створення регіонального та місцевих матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків;
- ❖ забезпечення оповіщення керівного складу територіальної підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту та її місцевих ланок, населення області про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного або воєнного (військового) характеру;
- ❖ забезпечення безпеки населення на водних об'єктах області;
- ❖ забезпечення захисту населення, навколишнього природного середовища і небезпечних об'єктів, об'єктів підвищеної небезпеки, об'єктів з масовим перебуванням людей та населених пунктів від пожеж, підвищення рівня протипожежного захисту та створення сприятливих умов для реалізації державної політики у сфері пожежної безпеки;
- ❖ реалізація заходів Обласної цільової програми, спрямованої на забезпечення здійснення оборони та підготовки населення до національного спротиву Київської області на 2024-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 770-22-VIII;
- ❖ реалізація заходів Обласної цільової програми оперативного та сталого забезпечення формувань, що забезпечують обороноздатність держави на території Київської області на 2023-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 25 серпня 2023 року № 619-20-VIII;
- ❖ реалізація заходів Обласної комплексної програми забезпечення безпеки населення і території Київської області від надзвичайних ситуацій на 2024-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 772-22-VIII;
- ❖ реалізація заходів Обласної цільової програми, спрямованої на забезпечення безпеки і стійкості об'єктів критичної інфраструктури Київської області на 2024-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 771-22-VIII.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ зменшення кількості правопорушень на 4 %;
- ✓ скорочення на 3 % кількості злочинів проти життя та здоров'я громадян;
- ✓ зменшення на 4 % кількості правопорушень серед неповнолітніх;

✓ накопичення матеріальних резервів обласного рівня до 65 %, місцевого – до 55 % від затвердженої номенклатури.

2.2. Відновлення інфраструктури та житлове будівництво

З метою відновлення мережі соціальної інфраструктури області шляхом будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів, які постраждали внаслідок збройної агресії від російської федерації, забезпечення житлом мешканців області у 2024 році передбачається реалізувати такі основні завдання та заходи:

- ❖ продовження реалізації заходів Програми будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 038-01-VIII;

- ❖ реалізація заходів з відновлення пошкоджених багатоквартирних житлових будинків за рахунок коштів «Фонду відновлення зруйнованого майна та інфраструктури», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 2022 року № 879 (United 24);

- ❖ реалізація заходів щодо пріоритетних об'єктів, що потребують відновлення, відповідно до Порядку використання коштів фонду ліквідації наслідків збройної агресії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 лютого 2023 року № 118;

- ❖ проведення роботи з відновлення пошкоджених об'єктів відповідно до Програми з відновлення України (кошти Європейського Інвестиційного Банку (ЄІБ));

- ❖ реалізація заходів обласних цільових програм, що передбачають будівництво (придбання житла), а саме:

- Програми відновлення приватних будинків, зруйнованих внаслідок бойових дій на території Київської області на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 258-11-VIII;

- Програми будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2024-2028 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 764-22-VIII;

- Програми відбудови багатоквартирних житлових будинків в Київській області на 2023-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 21 березня 2023 року № 536-16-VIII;

- Програми індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2028 року, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 763-22-VIII;

- Програми «Нова оселя» на 2022-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 259-11-VIII;

- ❖ залучення забудовників та створення сприятливих умов для інвестування у житлове будівництво з метою відновлення та подальшого збільшення житлового фонду області.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ відновлення 18 пошкоджених багатоквартирних житлових будинків за рахунок коштів «Фонду відновлення зруйнованого майна та інфраструктури»;
- ✓ відновлення 14 об'єктів відповідно до Програми з відновлення України за рахунок коштів Європейського Інвестиційного Банку;
- ✓ введення в експлуатацію за рахунок усіх джерел фінансування 1894,8 тис. кв. м загальної площі житла, що на 22,3 % більше, ніж очікується у 2023 році.

2.3. Розвиток дорожнього господарства

З метою відновлення зруйнованої та пошкодженої під час бойових дій дорожньої інфраструктури області, виконання запланованих обсягів робіт з будівництва, реконструкції та ремонту мережі автомобільних доріг області, удосконалення системи контролю експлуатаційного стану автодоріг та за параметрами безпеки на 2024 рік передбачені такі основні завдання та заходи:

- ❖ продовження реалізації заходів Програми розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2024 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 15 жовтня 2020 року № 908-36-VII;
- ❖ проведення необхідного обсягу робіт з відновлення пошкодженої дорожньої інфраструктури області, збільшення обсягів та підвищення якості робіт з будівництва, реконструкції та ремонту мережі автомобільних доріг області;
- ❖ продовження обстеження технічного стану, паспортизація автомобільних доріг місцевого значення загального користування, штучних споруд на них;
- ❖ здійснення капітальних ремонтів штучних споруд на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення, що пошкоджені внаслідок військової агресії російської федерації проти України;
- ❖ продовження робіт з будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах Київської області;
- ❖ забезпечення ефективного проведення габаритно-вагового контролю транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, які рухаються автомобільними дорогами загального значення шляхом влаштування місць для розташування пересувних пунктів габаритно-вагового контролю;
- ❖ продовження робіт з модернізації системи вуличного освітлення шляхом встановлення сонячних елементів живлення;
- ❖ ліквідація місць концентрації дорожньо-транспортних пригод та ліквідація ділянок з підвищеною аварійністю;
- ❖ встановлення дорожнього огороження та дорожніх знаків на автомобільних дорогах поза межами населених пунктів.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ зростання обсягів фінансування дорожніх робіт на дорогах загального користування області;
- ✓ підвищення рівня безпеки на автомобільних дорогах Київщини;
- ✓ будівництво, капітальний ремонт та реконструкція об'єктів дорожнього господарства.

2.4. Якісна освіта для всіх

З метою формування компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості, продовження створення єдиного інформаційного освітнього простору, приведення мережі закладів освіти у відповідність до потреб громад, забезпечення дітей з особливими потребами якісними освітніми послугами, розроблення та використання електронних засобів навчання для забезпечення організації змішаного, дистанційного та індивідуального навчання у 2024 році заплановано виконання таких **основних завдань та заходів:**

Забезпечення дітей дошкільного віку якісною дошкільною освітою відповідно до потреб шляхом:

- ❖ збереження мережі закладів освіти області;
- ❖ забезпечення доступності дошкільної освіти для всіх мешканців області, розвиток мережі закладів дошкільної освіти;
- ❖ розширення мережі інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти;
- ❖ створення сучасного, розвивального, безпечного, комфортного освітнього середовища, яке сприяє збереженню та зміцненню здоров'я і підвищенню рухової активності дітей та захисту їх від небезпек.

Формування оптимальної та спроможної мережі закладів загальної середньої освіти, підвищення якості освіти у сільській місцевості, надання учасникам освітнього процесу можливості користуватися сучасною матеріально-технічною базою для забезпечення здоров'я, рухової активності та створення безпечних умов у закладах освіти через:

- ❖ створення умов для забезпечення підвезення учнів та вчителів; оновлення парку шкільних автобусів;
- ❖ формування мережі ліцеїв в територіальних громадах Київської області;
- ❖ нарощування фонду об'єктів цивільного захисту в закладах освіти області;
- ❖ реалізацію в закладах освіти міжнародних програм, спрямованих на протидію проявам насильства і булінгу (цькування) та їх попередження;
- ❖ забезпечення дітей з особливими потребами якісними освітніми послугами та використання електронних засобів навчання, необхідних для

організації дистанційного та індивідуального навчання і педагогічного патронату;

- ❖ забезпечення дітям та підліткам вільного доступу до позашкільної освіти, особливо в сільській місцевості.

Продовження формування сучасного інформаційного освітнього простору у результаті:

- ❖ модернізації й адаптації технології навчання для здійснення навчання офлайн, онлайн і у змішаній формі, орієнтуючись на безпековий принцип для учасників освітнього процесу;

- ❖ реалізації заходів Програми розвитку системи освіти Київської області на 2022-2026 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 червня 2022 року № 260-11-VIII;

- ❖ удосконалення та зміцнення організаційного, навчально-методичного, інформаційно-телекомунікаційного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення системи освіти, розвиток дистанційної освіти;

- ❖ відкриття сучасних медіацентрів у закладах освіти, забезпечення їх необхідною технікою та обладнанням;

Розвиток системи професійної освіти, підготовка конкурентоспроможних робітничих кадрів для потреб регіону, підвищення престижності робітничих професій шляхом:

- ❖ відновлення закладів професійної освіти, оновлення навчально-матеріальної бази для підготовки робітничих кадрів та спеціалістів;

- ❖ модернізація мережі закладів професійної освіти, створення кваліфікаційних центрів для оцінювання і визнання результатів навчання, присвоєння та/або підтвердження відповідних професійних кваліфікацій;

- ❖ формування безпечного і комфортного освітнього середовища шляхом проведення ремонту укріплень;

- ❖ забезпечення регіонального ринку праці трудовими ресурсами; оновлення переліку професій та спеціальностей;

- ❖ забезпечення безбар'єрного доступу до якісної освіти, створення умов для професійного навчання осіб з інвалідністю;

- ❖ модернізація змісту професійної освіти на компетентнісних засадах шляхом упровадження нових Стандартів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, новітніх педагогічних та виробничих технологій;

- ❖ залучення грантів та спонсорської допомоги для розвитку системи професійної освіти.

Створення умов для здобуття освіти упродовж життя як необхідної умови підвищення рівня конкурентоспроможності особистості в сучасному світі через:

- ❖ забезпечення доступу до якісної професійної, вищої та післядипломної освіти всім категоріям населення/здобувачам освіти упродовж усього життя;

- ❖ оновлення змісту післядипломної освіти шляхом упровадження нових підходів у освіту дорослих;
- ❖ продовження процесу вдосконалення змісту освітніх програм, створення та впровадження в освіту дорослих дистанційних (онлайн) технологій і форм навчання;
- ❖ створення центрів освіти дорослих, запровадження формальної, неформальної та інформальної форм освіти.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ забезпечення надання якісних освітніх послуг;
- ✓ створення безпечного інклюзивного середовища та накопичення фонду споруд цивільного захисту в закладах освіти;
- ✓ збільшення кількості інклюзивних класів і груп у закладах освіти до 2%;
- ✓ забезпечення розвитку національно-патріотичного виховання;
- ✓ організація роботи, спрямованої на покращення ментального здоров'я учасників освітнього процесу;
- ✓ створення Центрів освіти дорослих у закладах освіти області.

2.5. Розвиток медичної галузі

З метою реалізації базових умов розвитку системи охорони здоров'я Київської області, що дозволить забезпечити її мешканцям доступність якісних медичних послуг, створення сприятливих умов для раціонального використання бюджетних коштів та умов праці для медичних працівників, продовження реформування сфери охорони здоров'я, спрямованого на створення системи, орієнтованої на пацієнта, здатної забезпечити медичне обслуговування для всіх громадян Київщини, визначено такі **основні завдання та заходи на 2024 рік:**

- ❖ реалізація пріоритетних в умовах воєнного стану заходів Київської обласної програми «Здоров'я Київщини» на 2024-2026 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 762-22-VIII;
- ❖ впровадження вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги» в частині забезпечення розвитку загальних, кластерних та надкластерних лікарень;
- ❖ забезпечення функціонування закладів охорони здоров'я на засадах економічної ефективності та фінансової стійкості;
- ❖ підвищення ефективності використання ресурсів, якості та доступності спеціалізованої медичної допомоги;
- ❖ забезпеченість закладів охорони здоров'я відповідним обладнанням;
- ❖ вдосконалення матеріально-технічної бази для розвитку екстреної медичної допомоги, зокрема, оновлення парку автомобілів Центру екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Київської області;

- ❖ розвиток системи реабілітаційної допомоги в Київській області.
- ❖ покращення надання медичної допомоги Ветеранам війни, а також членам їх сімей та сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, військовослужбовців, у тому числі психологічної та реабілітаційної допомоги в закладах охорони здоров'я Київської області, які уклали договір з Національною службою здоров'я України;
- ❖ розвиток логістичного супроводу в рамках «Єдиного вікна» для ветеранів війни, а також членів їх сімей та сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України в закладах охорони здоров'я Київської області.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- забезпечення безбар'єрного постійного та вчасного доступу до широкого спектру медичних послуг відповідно до потреб населення госпітального округу, що включають первинну, екстрену, спеціалізовану, паліативну та реабілітаційну медичну допомогу;
- підвищення якості медичних послуг, що надаються закладами охорони здоров'я у госпітальному окрузі, зокрема їх ефективності, безпечності та пацієнтоорієнтованості;
- створення сприятливих умов для розвитку людських ресурсів у сфері охорони здоров'я в госпітальному окрузі.

2.6. Соціальний захист населення

З метою забезпечення права кожного громадянина на отримання якісних соціальних послуг, максимального охоплення соціально вразливих верств населення області різними видами соціальних послуг, а також підняття рівня та розширення спектру надання соціальних послуг у територіальних громадах на фоні реформи децентралізації влади, у 2024 році заплановано реалізувати наступні основні завдання та заходи:

- ❖ реалізація заходів Київської обласної цільової Програми «Турбота» на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 040-01-VIII;
- ❖ реалізація заходів Київської обласної цільової програми «Підтримки внутрішньо переміщених осіб на 2023-2025 роки», затвердженої рішенням Київської обласної ради від 09 червня 2023 року № 553-18-VIII;
- ❖ реалізація Київської обласної цільової програми соціальної підтримки в Київській області Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, а також родин Героїв Небесної Сотні на 2024-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 761-22-VIII;
- ❖ реалізація державної програми щодо розподілу субвенції з державного бюджету, призначеної для виплати грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення у 2024 році, особам та членам їх сімей, визначених

постановами Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 року № 719, від 18 квітня 2018 року № 280 та від 23 березня 2018 року № 214;

- ❖ сприяння розвитку мережі установ в територіальних громадах, що здійснюють організацію комплексного соціального обслуговування за місцем проживання осіб похилого віку, з інвалідністю, дітей з інвалідністю;

- ❖ підвищення якості соціального обслуговування осіб похилого віку, з інвалідністю, дітей з інвалідністю територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та інтернатними установами, налагодження моніторингу діяльності надавачів соціальних послуг;

- ❖ організація та надання соціальних послуг пільговим категоріям громадян в територіальних громадах;

- ❖ надання всіх видів державної допомоги для сімей з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю за адресною спрямованістю;

- ❖ забезпечення обліку та надання грошової допомоги внутрішньо переміщеним особам, а також контроль за проведенням соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам за місцем їх фактичного проживання чи перебування;

- ❖ забезпечення соціального захисту учасників бойових дій та членів їх сімей, а також членів сімей осіб, смерть яких пов'язана з участю у масових акціях протесту, що відбулися у період з 21 листопада 2013 року по 21 лютого 2014 року;

- ❖ реалізація державної політики щодо соціального захисту населення, постраждалого внаслідок Чорнобильської катастрофи, та інших категорій громадян, зокрема:

- забезпечення обліку постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та інших категорій громадян, які проживають на території області;

- надання доступних та якісних адміністративних послуг – установа статусу, видача посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та іншим категоріям громадян;

- співпраця з громадськими організаціями щодо вирішення проблем соціального захисту постраждалих внаслідок катастрофи на ЧАЕС та постраждалих учасників АТО/ООС;

- посилення уваги до сімей та вдів ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС та учасників АТО/ООС;

- ❖ впровадження в експлуатацію Єдиної інформаційної системи соціальної сфери (ЄІССС) в органах виконавчої влади та органах місцевого самоврядування в Київській області у частині призначення, нарахування та виплати допомоги на проживання внутрішньо переміщених осіб (наказ Міністерства соціальної політики України від 29 серпня 2023 року № 305-Н).

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ охоплення соціальним обслуговуванням одиноких непрацевдатних громадян, осіб похилого віку, з інвалідністю, дітей з інвалідністю, які опинилися в складних життєвих обставинах, зважаючи на військовий стан в

країні та активне переміщення осіб з зони ведення бойових дій, надання їм екстрено кризової допомоги;

✓ надання державних соціальних допомог 334,1 тис. внутрішньо переміщених осіб;

✓ стовідсоткове забезпечення надання адміністративної послуги – установа статусу, видача посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та іншим категоріям громадян.

2.7. Підтримка дітей та сім'ї

Створення сприятливих умов для життя та розвитку дітей відповідно до мінімальних стандартів благополуччя та безпеки дитини; підтримка дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та дітей і сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, забезпечення належних умов для їх навчання, виховання та розвитку, реалізацію сімейної політики передбачається здійснити шляхом виконання у 2024 році наступних **основних завдань та заходів**:

❖ реалізація заходів Обласної комплексної програми підтримки сім'ї та дітей у Київській області до 2027 року, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 766-22-VIII;

❖ забезпечення захисту житлових та майнових прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування та осіб з їх числа;

❖ залучення громадських та інших організацій до діяльності з питань соціального захисту, соціальної підтримки та надання соціальних послуг дітям, зокрема, постраждалим внаслідок російської військової агресії, дітям-сиротам, дітям захисників України та внутрішньо переміщених осіб, забезпечення таких дітей оздоровленням та відпочинком;

❖ забезпечення реабілітацією в спеціалізованих службах первинного соціально-психологічного консультування (притулках, денних центрах тощо) осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, їх соціальна інтеграція, а також підвищення професійного рівня спеціалістів, які надають допомогу вказаним категоріям осіб;

❖ проведення інформаційно-просвітницьких заходів з питань протидії торгівлі людьми, зокрема, для внутрішньо переміщених осіб, а також осіб, які вимушено виїхали за кордон щодо роз'яснення можливих ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми та можливостей отримання постраждалими комплексної допомоги у державних інституціях;

❖ посилення співпраці служб у справах дітей та сім'ї, центрів соціальних служб та правоохоронних органів з питань протидії торгівлі людьми;

❖ удосконалення механізмів здійснення профілактики негативних проявів наркоманії, алкоголізму та правопорушень серед дітей та їхніх батьків;

❖ пропаганда сімейних цінностей, активізація участі батьків у семінарах, тренінгах, круглих столах, що сприяють підвищенню рівня культури сімейних стосунків і відповідальності батьків за виконанням своїх обов'язків.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ частка дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які виховуватимуться у сімейних формах, від загальної кількості дітей вказаної категорії, складе 91 %;
- ✓ відкриття 3 нових дитячих будинків сімейного типу та створення 3 прийомних сімей на Київщині;
- ✓ частка дітей, що потребують особливої соціальної уваги та підтримки, які будуть забезпечені оздоровленням та відпочинком, від загальної кількості дітей вказаної категорії становитиме 20 %.

2.8. Розвиток фізичної культури та спорту

З метою відновлення зруйнованої та пошкодженої внаслідок російської агресії спортивної інфраструктури, подальшого сприяння розвитку дитячо-юнацьких спортивних закладів та удосконалення системи підготовки спортивних резервів, пропагування серед широких верств населення здорового способу життя основними завданнями та заходами на 2024 рік є:

- ❖ забезпечення реалізації заходів Київської обласної програми розвитку фізичної культури та спорту «Київщина спортивна» на 2022-2025 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 211-09-VIII);
- ❖ виконання Плану заходів Київської області на 2024 рік щодо реалізації Національної стратегії з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», затвердженої Указом Президента України від 09 лютого 2016 року № 42/2016;
- ❖ створення умов для підвищення рівня фізичної підготовки молоді для проходження служби у збройних силах, інших військових формуваннях;
- ❖ запровадження оздоровчої рухової активності в повсякденному житті різних верств населення області шляхом проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи в усіх навчальних закладах, за місцем проживання, у виробничій сфері;
- ❖ продовження роботи щодо реформування організаційних основ фізкультурно-спортивного руху, стимулювання створення широкої мережі фізкультурно-спортивних клубів, особливо у сільській місцевості;
- ❖ забезпечення збереження діючої мережі дитячо-юнацьких спортивних шкіл та модернізації і зміцнення їхньої матеріально-технічної бази необхідним обладнанням та інвентарем;
- ❖ організація на базі оздоровчих дитячих таборів спеціалізованих змін для учнів дитячо-юнацьких спортивних шкіл з метою продовження навчально-тренувальної роботи під час літніх шкільних канікул;
- ❖ забезпечення діяльності, проведення поточного ремонту та забезпечення обладнанням спортивних споруд КЗ КОР КОШВСМ, КОЦОП, «КОСДЮСШОР «Промінь» з велосипедного спорту», КОКДЮСШ, КДЮСШ,

«Інваспорт», «Спорт для всіх», сприяти розвитку мережі центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх».

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ збільшення загальної кількості діючих спортивних споруд (усіх типів).

2.9. Розвиток культурного та духовного середовища, туристичного потенціалу

Для підвищення ролі культури в консолідації українського суспільства шляхом збереження мережі закладів культури та кадрового потенціалу, презентації творчих досягнень Київщини на всеукраїнському та міжнародному рівнях, модернізації культурної інфраструктури, підвищення ефективності використання туристичного потенціалу, його промоції на міжнародних та загальнонаціональних туристичних форумах і виставкових заходах, популяризації обласних туристичних маршрутів визначено такі **основні завдання та заходи на 2024 рік:**

- ❖ продовження реалізації заходів Програми підтримки і розвитку театрального та музичного мистецтва Київської області на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 208-09-VIII, Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023-2025 роки;
- ❖ реалізація Комплексної програми розвитку культури Київської області на 2024-2026 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 767-22-VIII, та Програми розвитку туризму Київської області на 2024-2026 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 765-22-VIII;
- ❖ відновлення та модернізація культурної інфраструктури, матеріально-технічної бази закладів культури, сприяння посиленню спроможності до міжсекторної взаємодії, оптимізації культурних просторів;
- ❖ здійснення заходів із охорони і збереження об'єктів культурної спадщини на території Київської області, в тому числі паспортизація та реставрація пам'яток культурної спадщини;
- ❖ створення умов для ефективного використання економічного потенціалу культурної спадщини;
- ❖ розвиток позитивного іміджу та популяризація регіону як культурної, туристичної дестинації на території України та за її межами;
- ❖ діджиталізація музейних закладів обласного підпорядкування та окремих унікальних експонатів з метою популяризації історично-культурного надбання для широкого кола громадськості;
- ❖ забезпечення сприятливих умов для функціонування та розвитку театрального і музичного мистецтва;
- ❖ створення умов для розвитку публічних бібліотек як соціокультурних та інформаційних центрів громад з якісно новим рівнем послуг;

- ❖ організація та проведення обласних культурно-мистецьких заходів та урочистих подій з нагоди відзначення державних та професійних свят;
- ❖ сприяння розвитку творчого потенціалу області, творчій діяльності професійних митців;
- ❖ виявлення, збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини, відродження та розвиток осередків народних художніх промислів;
- ❖ сприяння діяльності національних спільнот, гармонізації міжконфесійних та міжнаціональних відносин.
- ❖ розвиток воєнного туризму, ознайомлення з місцями пам'яті, фортифікаційними спорудами, місцями відомих битв, великих оборонних ліній, військовою технікою, місцями загиблих воїнів;
- ❖ забезпечення презентації туристичного потенціалу Київщини на провідних міжнародних та загальнонаціональних туристичних заходах;
- ❖ наповнення туристичного порталу Київської області.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ проведення капітального ремонту та реконструкції приміщень 6 закладів культури;
- ✓ збільшення на 3% кількості відвідувачів культурно-мистецьких та просвітницьких заходів.

2.10. Розвиток молодіжної інфраструктури, підтримка соціальних проєктів з розвитку молоді, її національно-патріотичного виховання

З метою створення умов для відновлення зруйнованих та пошкоджених об'єктів молодіжної інфраструктури, підвищення рівня готовності молоді до територіальної оборони та захисту Вітчизни у лавах Збройних Сил України, підтримки молодіжних ініціатив, що спрямовані на повноцінну самореалізацію молоді та її власного потенціалу в умовах війни та в післявоєнний період, зменшення негативних явищ у молодіжному середовищі, виховання почуття відданості своїй державі, у 2024 році передбачається вжити наступні основні завдання та заходи:

- ❖ забезпечення реалізації пріоритетних під час воєнного стану та післявоєнний період заходів Програми підтримки та розвитку молоді Київської області на 2022-2025 роки «Молодь Київщини» (затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 209-09-VIII) та Програми національно-патріотичного виховання в Київській області на 2022-2025 роки (затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 210-09-VIII);
- ❖ надання менторської підтримки інститутам громадянського суспільства спільно з Комунальним закладом Київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр» та КЗ КОР «Пластовий вишкільний центр» щодо впровадження грантових проєктів на розвиток молоді громад;

❖ надання консультативної підтримки та здійснення заходів, спрямованих на інформування молоді щодо наявних можливостей реалізації власного потенціалу для сприяння діяльності місцевих громадських організацій, які надають різноманітну допомогу Збройним Силам України, залучення молоді до волонтерської діяльності;

❖ реалізація заходів щодо підтримки та покращення ментального здоров'я молоді, надання психологічної допомоги постраждалому під час бойових дій населенню та внутрішньо переміщеним особам;

❖ проведення акцій, вишколів, наметових таборів, походів, зборів-походів, військово-спортивних ігор, змагань, семінарів, інших заходів, спрямованих на популяризацію строкової військової служби, військової служби за контрактом та вступу до вищих військових начальних закладів, підвищення рівня готовності молоді до територіальної оборони; навчання з першої домедичної допомоги та військово-тактичної медицини;

❖ створення якісних умов для доступу молоді до послуг, що сприяють її адаптації до нової структури та умов ринку праці, соціалізації та реалізації власного потенціалу в умовах війни та в післявоєнний період, зниженню рівня тривожності та психотравмуючих ситуацій, у тому числі спричинених внаслідок війни, розвитку громадянських та інших компетентностей, необхідних для молоді людини під час війни та в післявоєнний період, зокрема, навичок домедичної допомоги;

❖ висвітлення кращих практик участі молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства під час війни, сприяння відновленню діяльності та відкриттю молодіжних центрів (осередків молодіжної громадської активності на базі бібліотек, клубів, центрів, будинків культури просторів, хабів тощо) в територіальних громадах області із забезпеченням їх організаційної, методичної, інформаційної, ресурсної, матеріальної підтримки;

❖ забезпечення діяльності комунальних закладів Київської обласної ради «Київський обласний молодіжний центр» та «Пластовий вишкільний центр».

Очікувані індикатори у 2024 році:

✓ проведення 65 заходів з молодіжної політики та національно-патріотичного виховання; охоплення понад 90 тис. осіб заходами, спрямованими на підвищення рівня активності молоді та національно-патріотичного виховання;

✓ відновлення діяльності 4 об'єктів молодіжної інфраструктури регіону, проведення не менше 45 тренінгів, семінарів, воркшопів для підвищення якості неформальної освіти молоді та національно-патріотичного виховання.

2.11. Забезпечення населення якісними комунальними послугами та підвищення рівня енергоефективності

Для забезпечення реалізації на території Київської області державної політики у галузі житлово-комунального господарства та енергоенергозбереження з метою задоволення потреб населення і господарського комплексу в якісних комунальних послугах, підвищення енергоефективності об'єктів житлово-комунального господарства та закладів соціальної сфери, підтримки інноваційних розробок та впровадження новітніх технологій в бюджетній сфері та житлово-комунальному господарстві у 2024 році передбачено реалізацію таких основних завдань та заходів:

- ❖ реалізація заходів Регіональної програми розвитку житлово-комунального господарства, енергоефективної трансформації та енергобезпеки Київської області на 2023-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 09 червня 2023 року № 554-18-VIII;

- ❖ реалізація заходів Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та інших житлових багатоквартирних будинків, пошкоджених внаслідок бойових дій в Київській області з впровадженням енергоефективних заходів на 2023-2024 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 469-15-VIII;

- ❖ запровадження місцевих програм, спрямованих на модернізацію житлових будинків, зокрема фінансову підтримку (співфінансування) капітальних заходів щодо багатоквартирних житлових будинків;

- ❖ 100% оснащення багатоквартирних житлових будинків та будівель вузлами комерційного обліку теплової енергії та водопостачання;

- ❖ розвиток та реконструкція систем тепло-, водопостачання та водовідведення для забезпечення населення якісними послугами;

- ❖ постійне вжиття заходів з благоустрою населених пунктів регіону;

- ❖ забезпечення належної підготовки об'єктів життєзабезпечення населення та соціально-культурного призначення області до сталої роботи в опалювальному сезоні 2024/2025 років.

- ❖ забезпечення функціонування системи енергетичного менеджменту та моніторингу енергоспоживання за рахунок:

- здійснення контролю споживання енергетичних ресурсів у бюджетній сфері в Автоматизованій системі енергомоніторингу «Київщина енергоефективна» у щоденному режимі;

- визначення енергетичного балансу шляхом проведення енергетичних аудитів об'єктів, які визначають потенціал економії енергетичних ресурсів та забезпечать сприятливі умови для залучення фінансових ресурсів;

- забезпечення 100 % обліку паливно-енергетичних ресурсів у бюджетній сфері;

- ❖ зменшення енергоспоживання житлового фонду та об'єктів соціальної сфери шляхом:

- проведення заходів з термомодернізації та термореновації будівель;

- інтенсифікації розвитку та підтримки ОСББ і ЖБК через механізм фінансування проєктів з енергоефективності за рахунок програми «Енергодім» Фонду енергоефективності;

- реалізації заходів Національного плану дій з енергоефективності до 2030 року, Стратегії термомодернізації будівель у частині громадських будівель, Національного плану збільшення кількості будівель з близьким до нульового рівнем споживання енергії;
- приведення енергетичної ефективності будівель у відповідність до євроінтеграційних зобов'язань України відповідно до затверджених Урядом вимог;
- зменшення енергетичної залежності регіону від постачання газу через заміщення альтернативними видами палива;
- розвитку відновлювальної енергетики;
- проведення інформаційної кампанії для формування енергоефективної поведінки споживачів з метою формування ощадливого стилю життя – переходу на енергоощадні технології у будівлях, стимулювання населення до впровадження енергозберігаючих заходів;
- підтримки проєктів енергозбереження у бюджетних установах та на об'єктах комунальної власності на основі енергосервісних договорів.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ підвищення показника створення об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (утворення юридичної особи) до рівня 20 % від загальної кількості багатоповерхових будинків;
- ✓ проведення ремонту 220 км водопровідних та 120 км каналізаційних мереж;
- ✓ проведення капітального ремонту 47 котлів на комунальних котельнях для надійного теплозабезпечення усіх категорій споживачів;
- ✓ заміна 11,4 км теплових мереж комунальних котелень;
- ✓ збільшення частки сумарної потужності котелень, що працюють на альтернативних видах палива, від їх загальної кількості в області, на 0,2 відсотка;
- ✓ зменшення на 1% питомого енергоспоживання на опалення та гаряче водопостачання громадських будівель.

2.12. Надання якісних послуг з перевезення пасажирів

З метою вдосконалення механізмів надання транспортних послуг населенню та підвищення їх якості, безпеки автобусних перевезень на приміських та міжміських маршрутах, упровадження сучасних технічних засобів для контролю якості послуг пасажирських перевезень, удосконалення системи контролю експлуатаційного стану автодоріг та за параметрами безпеки на 2024 рік передбачені такі **основні завдання та заходи:**

- ❖ продовження оптимізації Реєстру міжміських та приміських

(внутрішньообласних) автобусних маршрутів загального користування, організатором яких є Київська обласна державна адміністрація, у тому числі таких, що проходять від населених пунктів Київської області до міста Києва;

- ❖ здійснення заходів з проведення виїзних перевірок щодо виконання умов договорів, укладених між Київською обласною державною адміністрацією з перевізниками, які здійснюють перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, що відносяться до компетенції Київської обласної державної адміністрації.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду - електронного квитка на автобусних маршрутах загального користування, що не виходять за межі територій районів і територіальних громад Київської області.

2.13. Цифрова трансформація

З метою розбудови інформаційного суспільства, створення умов для розвитку регіональної складової електронної інформаційної системи, сприяння соціально-економічному розвитку Київщини шляхом упровадження сучасних та перспективних інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності області, популяризації цифрової трансформації серед громад регіону та підвищення цифрових навичок населення, на 2024 рік заплановані наступні **основні завдання та заходи:**

- ❖ реалізація заходів Київської обласної цільової програми інформатизації «Цифрова Київщина» на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 15 листопада 2022 року № 419-14-VIII;

- ❖ продовження впровадження системи електронного документообігу та автоматизації бізнес-процесів «Megapolis.DocNet» у межах Київської області;

- ❖ переведення роботи структурних підрозділів Київської обласної державної адміністрації на систему Google Workspace, проведення роботи із перенесення застарілого поштового сервісу облдержадміністрації на платформу Google із збереженням доменного ім'я koda.gov.ua;

- ❖ розробка технічного завдання та проекту Комплексної системи захисту інформації (КСЗІ), введення КСЗІ в дію та оцінка захищеності інформації в інформаційно-комунікаційних системах, супроводження КСЗІ;

- ❖ розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема забезпечення покриття фіксованим широкосмуговим доступом до Інтернету сільських територій;

- ❖ стимулювання впровадження технології Дія.QR у всі сфери життя;

- ❖ сприяння у розробленні системи ведення реєстрів структурних підрозділів облдержадміністрації, органів місцевого самоврядування з їх подальшою інтеграцією до Єдиного державного вебпорталу відкритих даних;

- ❖ запровадження систем електронної освіти у закладах загальної середньої та вищої освіти Київської області;

- ❖ сприяння створенню ситуаційного центру Київської обласної державної адміністрації;
- ❖ сприяння міжнародній співпраці в галузі інформатизації, е-урядування та е-демократії;
- ❖ організація навчання фахівців органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з питань цифрових навичок та компетенцій, а також впровадження електронних сервісів.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ проведення регіонального форуму «Kyiv regional CDTO Camp», присвяченого питанням електронного врядування, електронної демократії та впровадження новітніх цифрових інструментів;
- ✓ забезпечення та покращення кіберзахисту інформаційно-комунікаційних системи Київської обласної державної адміністрації;
- ✓ забезпечення підвищення рівня цифрової грамотності населення області, зокрема через проекти «Цифрова Академія Київщини», «Дія. Цифрова освіта» та Дія.Центри;
- ✓ забезпечення покриття 100% сільських територій фіксованим доступом до Інтернету за умов наявності закладів соціальної інфраструктури.

2.14. Удосконалення системи надання адміністративних послуг

З метою забезпечення сталого розвитку сфери надання адміністративних послуг, у тому числі прискорення впровадження використання електронних сервісів, створення належних умов для максимального наближення державних послуг до кожного мешканця області, популяризації діяльності центрів надання адміністративних послуг на 2024 рік заплановані такі **основні завдання та заходи**:

- ❖ відпрацювання та впровадження дієвих механізмів надання якісних та доступних адміністративних послуг на території Київської області;
- ❖ організація територіальних підрозділів і віддалених робочих місць адміністраторів центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) у населених пунктах, що не є центрами громад;
- ❖ створення належних умов для безперешкодного доступу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень ЦНАПів;
- ❖ збільшення кількості ЦНАПів, які забезпечено спеціалізованими робочими станціями для оформлення та видачі паспортних документів, реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів і видачі (обміну) посвідчень водія;
- ❖ забезпечення загального методологічного супроводу та підтримки діяльності ЦНАПів області;
- ❖ активізація використання ЦНАПами Київської області Платформи Дія Центрів, реєстрація працівників у навчальному модулі Платформи Дія

Центрів;

- ❖ приєднання ЦНАПів Київської області до мережі Дія Центрів;
- ❖ запровадження нових підходів до сервісного обслуговування населення з надання адміністративних послуг на території області;
- ❖ забезпечення проведення навчальних заходів для персоналу ЦНАПів, у тому числі дистанційних, щодо практичних аспектів організаційно-технічного створення ЦНАПів, а також надання адміністративних послуг;
- ❖ збільшення кількості ЦНАПів, що запровадили надання необов'язкових для відповідного типу ЦНАПів послуг, у тому числі комплексних – за принципом «Життєва ситуація»;
- ❖ посилення ролі ЦНАПів у системі надання електронних послуг;
- ❖ проведення інформаційних кампаній для популяризації діяльності ЦНАПів та використання електронних сервісів серед населення.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ забезпечення 80% ЦНАПів надання всіх послуг, передбачених розпорядженням Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 року № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг» (у редакції розпорядження Кабінету Міністрів України від 18 серпня 2021 року № 969-р);
- ✓ приєднання 5 ЦНАПів до мережі Дія Центрів;
- ✓ розширення мережі ЦНАПів шляхом збільшення доступу до адмінпослуг до 240 точок;
- ✓ збільшення до 30 кількості ЦНАПів, що запровадили послуги з оформлення й видачі паспортних документів;
- ✓ забезпечення належного рівня фізичної безбар'єрності у ЦНАПах;
- ✓ запровадження 100% ЦНАПів надання комплексної послуги «єМалятко»;
- ✓ збільшення кількості громадян, які скористалися доступом до сучасних електронних сервісів та послуг.

2.15. Розвиток ринку праці для підвищення рівня зайнятості населення

З метою підвищення рівня зайнятості працездатного населення, конкурентоспроможності та ефективності використання робочої сили з урахуванням суттєвих змін у функціонуванні вітчизняного ринку праці у воєнний час, а також для стабілізації доходів мешканців Київщини у 2024 році заплановано реалізувати наступні **основні завдання та заходи:**

- ❖ посилення мотивації населення до зайняття підприємництвом та створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу, зокрема шляхом стимулювання активними програмами підтримки бізнесу в умовах воєнного стану, а саме:

- надання роботодавцям компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 331;

- відшкодування суб'єктам господарювання, які є застрахованими особами, допомоги по частковому безробіттю у разі втрати ними частини доходу через зупинку (скорочення) виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 702;

- компенсація роботодавцям витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування зареєстрованих безробітних осіб на новостворені робочі місця, передбачена постановою Кабінету Міністрів України від 15 квітня 2013 року № 347;

- стимулювання підприємницької діяльності та створення нових робочих місць шляхом реалізації урядової програми надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу згідно постанови Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 738;

❖ забезпечення належного професійно-кваліфікаційного рівня шукачів роботи вимогам роботодавців шляхом організації професійного навчання безробітних;

❖ сприяння поверненню безробітних осіб до продуктивної зайнятості, збереженню мотивації до праці шляхом залучення до громадських та інших робіт тимчасового характеру;

❖ організація професійної та соціальної адаптації осіб, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії росії;

❖ вдосконалення процесів професійної орієнтації населення, особливо внутрішньо переміщених осіб, демобілізованих учасників АТО/ООС, осіб з інвалідністю, молоді у віці до 35 років, щодо актуальних професій з метою їх самореалізації;

❖ здійснення заходів щодо популяризації робітничих професій та боротьби із стереотипами, у тому числі гендерними, щодо вибору професій;

❖ зменшення негативних наслідків збройної агресії на економіку та підвищення мотивації до зайнятості в реальному секторі економіки;

❖ удосконалення форм і методів взаємодії між органами виконавчої влади, місцевого самоврядування та бізнесом на засадах соціального партнерства шляхом налагодження дієвої співпраці;

❖ скорочення сфери тіньової зайнятості та підвищення мотивації до офіційного працевлаштування в усіх сферах підприємницької діяльності, насамперед, у сфері малого бізнесу;

❖ посилення контролю за додержанням суб'єктами господарювання відповідних державних гарантій оплати праці, легалізації заробітної плати та зайнятості, недопущення виплати заробітної плати нижче законодавчо встановленого мінімуму за умови повної зайнятості працівників;

- ❖ включення до колективних договорів установ і підприємств положення про забезпечення рівних можливостей жінок і чоловіків, зокрема здійснення рівної оплати праці жінок і чоловіків при однаковій кваліфікації та однакових умовах праці;
- ❖ активізація роботи тимчасової комісії облдержадміністрації, відповідних районних комісій та комісій при міських радах з питань погашення заборгованості із заробітної плати (грошового забезпечення), пенсій, стипендій та інших соціальних виплат.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ збільшення кількості працевлаштованих незайнятих осіб, які скористалися послугами центрів зайнятості, порівняно з 2023 роком на 2,7 %;
- ✓ збільшення чисельності працевлаштованих осіб за направленням центрів зайнятості чи самостійно на 3,7 %.

2.16. Розвиток промислового потенціалу та інноваційно-орієнтованих галузей економіки

З метою сприяння розвитку переробних галузей промисловості та підвищення рівня їх інноваційності, технологічної модернізації діючих підприємств, що виробляють продукцію з високою доданою вартістю та імпортозамінні товари, сприяння пошуку ринків збуту продукції для експортоорієнтованих підприємств, сприяння розбудові інфраструктури індустріальних парків та промислових зон, підтримки кластерних ініціатив на 2024 рік передбачені такі **основні завдання та заходи:**

- ❖ сприяння відновленню зруйнованих та пошкоджених підприємств;
- ❖ сприяння впровадженню в регіональну економіку підходів циркулярної економіки;
- ❖ розвиток інноваційної екосистеми області з метою створення умов для прискореного розвитку регіональної економіки;
- ❖ сприяння реалізації проєктів регіонального розвитку з розбудови індустріальних парків та промислових зон з урахуванням пріоритету екологічної безпеки, збереження та розвитку природоохоронних територій та об'єктів, затвердження на законодавчому рівні моделі еко-індустріального парку, державного стимулювання розвитку еко-індустріальних парків і трансформації індустріальних парків в еко-індустріальні парки;
- ❖ проведення та участь у заходах з промоції індустріальних парків на місцевому, регіональному, національному та міжнародному рівнях;
- ❖ підтримка кластерів та кластерного руху;
- ❖ продовження проведення підприємницького відкриття у потенційних сферах смарт-спеціалізації з метою визначення смарт-спеціалізації Київської області;
- ❖ промоція підприємств та кластерів, що входять до сфер смарт-спеціалізації Київської області, зокрема на платформі S3, та залучення їх до міжнародної співпраці;
- ❖ сприяння цифровій трансформації виробничих процесів та підтримка впровадження технології Індустрії 4.0;

- ❖ сприяння інноваційній діяльності підприємств та організацій;
- ❖ сприяння комерціалізації результатів наукових досліджень;
- ❖ участь у заходах, спрямованих на розширення співробітництва між наукою, бізнесом, владою та бізнес-асоціаціями;
- ❖ організація та проведення заходів (вебінарів, круглих столів, форумів, конференцій тощо) за участю представників промислових підприємств, науковців, галузевих асоціацій з обговорення та впровадження інноваційних технологій у виробництво, а також участь у партнерських заходах та виставках;
- ❖ популяризація продукції регіональних виробників шляхом сприяння участі підприємств у виставково-ярмаркових заходах, конкурсах, форумах, презентаціях регіонального, національного та міжнародного рівня;
- ❖ сприяння інтернаціоналізації діяльності підприємств, організацій, кластерів та кластерних ініціатив;
- ❖ сприяння підвищенню професійних компетенцій кадрів суб'єктів підприємництва, зокрема в питаннях циркулярної економіки, шерінгової економіки, проектного менеджменту, цифровізації, кластеризації.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ досягнення позитивного індексу промислового виробництва на рівні не менше 104,3%;
- ✓ зростання на 15,2 % обсягу реалізованої промислової продукції у порівнянні з її очікуваним обсягом за 2023 рік;
- ✓ участь щонайменше в одному довгостроковому проекті ЄС;
- ✓ підтримка партнерських проектів регіональних стейкхолдерів – щонайменше 2.

2.17. Розвиток високотехнологічного сільськогосподарського виробництва

З метою сприяння організації виробництва високоякісної, корисної та безпечної для життя і здоров'я споживача сільськогосподарської продукції, розвитку високотехнологічного ресурсозберігаючого сільськогосподарського виробництва, створення сприятливих соціальних умов для життя сільських жителів на 2024 рік заплановані наступні **основні завдання та заходи:**

- ❖ реалізація заходів Комплексної програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2024-2027 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 07 грудня 2023 року № 768-22-VIII;
- ❖ впровадження екоінноваційних проектів в агросекторі, а саме біогазових технологій, за допомогою яких залишки та відходи сільськогосподарського виробництва можна трансформувати в електричну і теплову енергію;
- ❖ широке інформування сільгоспвиробників щодо законодавства у сфері забезпечення прав власників та орендарів земельних паїв/ділянок, охорони та використання земель сільськогосподарського призначення;

❖ задоволення потреб населення в якісних і доступних продуктах харчування шляхом збільшення обсягів виробництва тих видів сільськогосподарської продукції, що не забезпечують норми споживання населення;

❖ покращення рівня фінансового забезпечення сільськогосподарського виробництва шляхом залучення державних фінансових ресурсів, у тому числі для здешевлення кредитів банків, запровадження іпотечних механізмів кредитування сільськогосподарського виробництва, надання бюджетної дотації секторам з високою доданою вартістю, а також фермерським господарствам;

❖ організація системи навчання, інформування та консультування малих і середніх виробників, фермерів, сільського населення;

❖ технічне переоснащення сільськогосподарського виробництва через механізм часткової компенсації сільгосптоваровиробникам вартості сільськогосподарської техніки та обладнання;

❖ посилення організаційно-економічної допомоги в створенні та функціонуванні фермерських господарств сімейного типу з подальшим їх об'єднанням у сільськогосподарські кооперативи, кластери;

❖ відновлення деградованих земель, що потерпають від опустелювання, засух і повеней, та вжиття заходів, щоб стан земель не погіршувався;

❖ упорядкування орних земель шляхом виведення з їх складу схилів, земель водоохоронних зон, ерозійно небезпечних та інших непридатних для розорювання угідь;

❖ створення і відновлення сіножатей та пасовищ;

❖ впровадження у виробництво нових високопродуктивних сортів та гібридів сільськогосподарських культур і садивного матеріалу;

❖ підвищення рівня самозайнятості сільського населення, перш за все молоді, яка проживає на сільських територіях, шляхом підтримки проєктів розвитку ринкової інфраструктури, зокрема обслуговуючих кооперативів;

❖ запровадження на постійній основі проведення тренінгів, семінарів та курсів для фермерів, сільського населення для підвищення їх кваліфікаційних знань про розвиток органічного виробництва, сільськогосподарську кооперацію, механізми державної підтримки тощо;

❖ продовження реалізації інвестиційних проєктів у галузі тваринництва.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ збільшення валового збору технічних культур на 5,5 %;
- ✓ зростання виробництва м'яса (реалізації на забій сільськогосподарських тварин у живій масі) на 0,3 %;
- ✓ зростання виробництва молока на 0,5 %;
- ✓ зростання виробництва яєць на 0,1 %.

2.18. Створення умов для розвитку малого та середнього підприємництва та збільшення інвестицій в економіку області

З метою сприяння розвитку малого та середнього бізнесу в умовах воєнного стану та післявоєнний період, забезпечення сприятливого бізнес-клімату Київської області для відновлення його ділової активності, формування реальних механізмів підтримки малого та середнього підприємництва, стимулювання інвестиційної діяльності в області, зростання інвестиційної активності підприємств, ділових та фінансових структур, залучення прямих інвестицій як внутрішніх, так і іноземних для підвищення конкурентоспроможності регіону, створення нових робочих місць для мешканців Київщини у 2024 році передбачається вжити такі **основні завдання та заходи**:

- ❖ продовження реалізації заходів, передбачених Комплексною програмою «Конкурентоспроможна Київщина» на 2022-2024 роки, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 213-09-VIII;
- ❖ продовження роботи з організації та проведення заходів Урядової програми переміщення підприємств з територій, що наближені або знаходяться у зоні бойових дій, на територію Київської області;
- ❖ проведення тематичних засідань координаційної ради з питань розвитку підприємництва та ради жінок-підприємниць при Київській облдержадміністрації;
- ❖ інформування підприємців про діяльність міжнародних організацій бізнес-асоціацій, спрямовану на розвиток та підвищення конкурентоспроможності малого та середнього бізнесу;
- ❖ забезпечення підвищення рівня обізнаності суб'єктів підприємницької діяльності, у т.ч. через використання вебресурсів (вебсайту, фейсбук сторінки, e-mail, дайджестів тощо), організацію опитувань, публікації статей тощо для розширення співпраці регіональних підприємств з потенційними діловими партнерами;
- ❖ дерегуляція бізнес процесів, проведення навчальних семінарів, тематичних зустрічей для розробників проектів регуляторних актів з питань реалізації державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності;
- ❖ сприяння розвитку інфраструктури підтримки розвитку малого та середнього підприємництва;
- ❖ запровадження постійних консультацій з потенційними інвесторами з метою виявлення та вирішення проблем, які створюють перешкоди у процесі інвестування;
- ❖ формування бази даних потенційних інвесторів, виходячи із наявних ресурсів, пріоритетних сфер для інвестування та потреб регіону, налагодження з ними ефективної комунікації з метою підписання меморандумів про співпрацю, стимулювання до здійснення інвестицій;
- ❖ проведення спеціалізованих тематичних публічних заходів, у т.ч. в онлайн-форматі (засідань за «круглим столом», «бізнес зустрічів» тощо), за участю представників влади, бізнесу, науковців тощо;
- ❖ популяризація інтерактивного порталу інвестиційних можливостей Київської області;

- ❖ інформаційна підтримка інвестиційної діяльності (промоція інвестиційного потенціалу області, створення контенту для соціальних мереж та веб-сайту, сприяння в просуванні регіональних підприємств на внутрішньому та зовнішньому ринках, забезпечення повноцінного функціонування та наповнення інформаційних ресурсів);

- ❖ підвищення ефективності роботи Агенції регіонального розвитку Київської області з метою сприяння комунікаціям із зовнішніми партнерами, які готові інвестувати в економіку регіону;

- ❖ сприяння розробці та реалізації ряду проєктів для будівництва заводів з виробництва біогазу на базі підприємств тваринництва, птахівництва та сільськогосподарської продукції із залученням фінансування від міжнародних фінансових інституцій з метою підвищення енергетичної незалежності регіону та зменшення споживання енергії зі вмістом вуглеводнів;

- ❖ сприяння створенню елементів інституційного середовища (індустріальних, наукових, технологічних парків, кластерів тощо) як платформи для зростання інвестиційних потоків, розвитку інновацій та передових технологій.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ зростання кількості зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності на 1,0%, яка у 2024 році становитиме 203,6 тис. од.;

- ✓ загальна сума податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів від діяльності малого і середнього підприємництва досягне 36,6 млрд грн;

- ✓ частка податкових надходжень від діяльності малого і середнього підприємництва до бюджетів усіх рівнів у 2024 році становитиме 74,1 %;

- ✓ освоєння за рахунок усіх джерел фінансування майже 40,9 млрд грн капітальних інвестицій, індекс капітальних інвестицій (у порівняних цінах) передбачається на рівні 112,5 %.

2.19. Надходження до бюджетів усіх рівнів

В умовах воєнного стану надзвичайно важливим є забезпечення оперативного, належного та безперервного виконання місцевих бюджетів. З метою поліпшення ситуації з виконання місцевих бюджетів, вишукування додаткових ресурсів для їх наповнення у 2024 році буде продовжено вжиття заходів щодо впровадження загальнодержавних реформ у Київській області. Зокрема, формування взаємовідносин між державним бюджетом та місцевими бюджетами Київської області на 2024 рік здійснюватиметься з урахуванням змін в адміністративно-територіальному устрої України.

У 2024 році у розвитку бюджетної сфери визначено такі **основні завдання та заходи**:

❖ розвиток власних ресурсних баз органами місцевого самоврядування шляхом:

- розширення дохідних джерел (податків і зборів) місцевих бюджетів;
- залучення до оподаткування підприємств, які зареєстровані в інших областях, проте здійснюють свою господарську діяльність на території області;
- залучення інвесторів в область;

❖ підвищення ефективності використання бюджетних коштів за рахунок:

• оптимізації мережі та чисельності працівників бюджетних установ, які утримуються за кошти місцевих бюджетів області у межах затверджених асигнувань на оплату праці;

• недопущення виникнення простроченої кредиторської заборгованості по захищених статтях видатків у бюджетній сфері;

• вжиття заходів щодо погашення дебіторської та кредиторської заборгованості та неутворення відповідної простроченої заборгованості;

• інвентаризації програм, затверджених місцевими радами, та визначення їх пріоритетності щодо фінансування;

• забезпечення оптимізації витрат головних розпорядників коштів місцевих бюджетів шляхом виключення неперіоритетних та неефективних витрат, насамперед тих, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань відповідного головного розпорядника;

• вжиття дієвих заходів щодо трансформування мережі бюджетних установ в установи нового типу, які спроможні надавати якісні послуги на рівні європейських стандартів;

• недопущення розміщення коштів на депозитних (вкладних) рахунках в установах банків у разі незабезпеченості видатків на виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ;

• впровадження та застосування гендерного орієнтовного підходу в бюджетному процесі;

• здійснення аналізу ефективності використання власних бюджетних коштів по непершочергових статтях та напрямках, зокрема і на проведення виплат стимулюючого характеру, та вишукування додаткових джерел для покриття дефіциту коштів на виплату заробітної плати тощо;

❖ підвищення ефективності бюджетного процесу та фінансової дисципліни через:

• запровадження середньострокового бюджетного планування місцевих бюджетів;

• здійснення подальших кроків у напрямі впровадження реформи місцевого самоврядування, децентралізації управління бюджетними коштами та підвищення рівня самостійності органів місцевого самоврядування;

• затвердження бюджетного регламенту органами місцевого самоврядування;

• з метою підвищення рівня автоматизації процесів у сфері управління державними фінансами на місцевому рівні продовження впровадження

«Інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA».

Очікувані індикатори у 2024 році

✓ досягнення обсягу доходів місцевих бюджетів (без трансфертів з державного бюджету) у сумі 28 017,7 млн грн, що порівняно з очікуваним показником 2023 року більше на 6,6 %;

✓ збільшення на 6,6 % надходжень до державного бюджету від області, загальна сума яких становитиме 22 527,7 млн грн, у тому числі від Головного управління Державної податкової служби у Київській області – 20 417,9 млн грн.

2.20. Розвиток міжнародного співробітництва

З метою використання можливостей міжнародного та міжрегіонального співробітництва, європейської інтеграції для реалізації проєктів з відбудови Київщини, підвищення якості життя населення області, поглиблення партнерських зв'язків із столичними регіонами іноземних держав, сприяння зростанню привабливості Київщини серед гостей краю, забезпечення становлення області як регіону з динамічною економікою та сучасною індустрією гостинності та відпочинку, на 2024 рік визначено такі **основні завдання та заходи**:

❖ продовження реалізації заходів Програми розвитку міжнародного співробітництва Київської області на 2022-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 470-15-VIII;

❖ активізація взаємодії з діючими регіонами-партнерами Київської області та започаткування співпраці з адміністративними утвореннями іноземних держав на основі нових двосторонніх документів; встановлення та налагодження партнерських зв'язків з метою поглиблення взаємодії з іншими країнами в галузі економіки, торгівлі, культури, туризму, екологічної безпеки, охорони здоров'я, науки й освіти, інших сфер суспільного життя; розширення географії міжнародних зв'язків для підвищення конкурентоспроможності підприємств Київщини та підвищення соціального розвитку її населення шляхом:

- проведення зустрічей керівництва області з представниками іноземних держав та організацій, а також протокольного супроводу делегацій іноземних держав та організацій згідно з програмами таких візитів;

- організації візитів делегацій Київської області до іноземних держав у рамках реалізації чинних і планованих дво- та багатосторонніх документів;

- забезпечення участі представників Київщини в засіданнях двосторонніх міжурядових комісій, у ділових радах для обговорення питань міжрегіонального співробітництва;

- проведення спільних міжрегіональних заходів та посилення інституційної спроможності територіальних громад та місцевих органів виконавчої влади у сфері міжрегіонального співробітництва;

❖ залучення міжнародної технічної допомоги та супровід проєктів міжнародної технічної допомоги, а саме: організація співпраці з наявними та потенційними реципієнтами міжнародної технічної допомоги Київщини (органи місцевого самоврядування, громадські об'єднання, структурні підрозділи Київської обласної державної (військової) адміністрації, державні та комунальні установи), співпраця з організаціями, що надають міжнародну технічну допомогу, для розбудови дорожньої інфраструктури, створення нових робочих місць, підвищення якості надання медичних послуг та безпеки життєдіяльності, покращення екології, збереження та популяризації культурної спадщини, а також розвитку туризму в Київській області;

❖ промоція та зміцнення позитивного міжнародного іміджу Київщини за рахунок реалізації двосторонніх медійних проєктів з регіонами-партнерами Київської області, організації виготовлення та поширення через дипломатичні установи України за кордоном промоційних відео про регіон, промотурів для делегацій з іноземних держав і акредитованого в Україні дипломатичного корпусу.

Очікувані індикатори у 2024 році:

✓ зростання загального обсягу експорту товарів до 2 056,7 млн дол. США (на 12,7 % більше порівняно з очікуваним показником 2023 року);

✓ збільшення обсягу імпорту товарів на 58,7 %, який становитиме 4 887,8 млн дол. США.

2.21. Містобудівна діяльність

З метою ефективного і раціонального планування територій, розвитку інженерної та соціальної інфраструктури, сталого та гармонійного розвитку місцевих громад на 2024 рік заплановані такі **основні завдання та заходи**:

❖ забезпечення розроблення та затвердження містобудівної документації регіонального і місцевого рівня – схем планування територій районів Київської області, комплексних планів просторового розвитку території територіальних громад та генеральних планів населених пунктів;

❖ продовження роботи щодо розроблення містобудівної документації (детальних планів територій) для реалізації пріоритетних для області інвестиційних проєктів;

❖ виконання завдань, передбачених Програмою комплексного відновлення та розвитку території Київської області на 2023-2027 роки, затвердженої рішення Київської обласної ради від 17 жовтня 2023 року № 726-21-VIII;

❖ передбачення у проєктах містобудівної документації відповідного рівня промислових зон та територій, на яких передбачається розміщення інноваційної інфраструктури, індустріальних парків, з урахуванням їх спеціалізації та транспортної доступності;

❖ забезпечення проведення інвентаризації земель та розроблення технічної документації для здійснення нормативної грошової оцінки землі відповідно до

завдань Програми проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель державної власності на 2022-2024 роки, яка затверджена рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 212-09-VIII;

❖ виконання Плану заходів з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Київській області на 2023-2024 роки, затвердженого розпорядженням Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 01 травня 2023 року № 328;

❖ продовження роботи з перегляду проєктно-кошторисної документації на об'єкти будівництва на предмет їх безбар'єрності для забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури.

Очікувані індикатори у 2024 році:

✓ розроблення 2 проєктів комплексних планів просторового розвитку територій громад;

✓ розроблення 12 проєктів генеральних планів населених пунктів та 6 проєктів планів зонування населених пунктів Київської області;

✓ розроблення 5 технічних документацій із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель;

✓ підготовка технічної документації щодо проведення нормативної грошової оцінки землі.

2.22. Екологічна безпека, удосконалення системи поводження з твердими побутовими відходами

З метою ведення моніторингу атмосферного повітря, відновлення та покращення екологічного стану водних об'єктів, створення нових та розширення існуючих територій і об'єктів природно-заповідного фонду, розвитку екологічної освіти та виховання визначені наступні **основні завдання та заходи** на 2024 рік:

❖ реалізація заходів обласних природоохоронних програм:

- Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 16 лютого 2022 року № 214-09-VIII;

- Програми охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 23 грудня 2022 року № 472-15-VIII;

- Обласної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022-2029 роки, затвердженої рішенням Київської обласної ради від 22 вересня 2022 року № 324-13-VIII;

❖ збільшення площі природно-заповідного фонду;

- ❖ виготовлення планово-картографічних матеріалів проєктованих до заповідання територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення на території області;
- ❖ розроблення проєктів землеустрою з організації та встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення на території області;
- ❖ формування екологічної культури населення;
- ❖ здійснення оцінки ризиків та вразливості населених пунктів до зміни клімату;
- ❖ поліпшення екологічного та санітарного стану водойм;
- ❖ відновлення працездатності руслових шлюзів-регуляторів на р. Трубіж зруйнованих внаслідок агресії російської федерації;
- ❖ обслуговування стаціонарних постів автоматизованої системи моніторингу атмосферного повітря у Київській області;
- ❖ розроблення Регіонального плану управління відходами у Київській області;
- ❖ проведення робіт з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ;
- ❖ придбання контейнерів з роздільного збору побутових відходів для населених пунктів області;
- ❖ будівництво об'єкта поводження з відходами;
- ❖ придбання машини для збору та транспортування відходів;
- ❖ проведення робіт з екологічно безпечного очищення області від непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин;
- ❖ здійснення заходів збирання, перевезення, зберігання, оброблення і утилізації відходів руйнації;
- ❖ проведення в області екологічних заходів з пропаганди охорони навколишнього природного середовища (Акція «Посади дерево», День довкілля);
- ❖ відтворення лісів, створення нових та реконструкція існуючих полезахисних лісових смуг та інших захисних насаджень;
- ❖ відновлення торфовищ, лучних, водно-болотних та інших антропогенно змінених екосистем;
- ❖ відновлення пошкоджених внаслідок збройної агресії російської федерації існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також територій Смарагдової мережі;
- ❖ формування екомережі.

Очікувані індикатори у 2024 році:

- ✓ створення 15 нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду;
- ✓ збільшення площі земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду на 187 га;
- ✓ відновлення працездатності 3 руслових шлюзів-регуляторів на р. Трубіж;
- ✓ придбання 100 контейнерів з роздільного збору побутових відходів;

- ✓ придбання 2 машин для збору та транспортування відходів.

3. Джерела фінансування заходів з економічного та соціального розвитку області на 2024 рік

Реалізацію заходів Програми соціально-економічного та культурного розвитку Київської області на 2024 рік передбачається здійснювати за рахунок коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам, обласного і місцевих бюджетів (за узгодженням) в межах видатків, що передбачені для головних розпорядників бюджетних коштів, відповідальних за їх виконання, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

Передбачається, що у 2024 році в Київській області здійснюватиметься реалізація 40 обласних комплексних та цільових програм (включаючи проекти нових програм), розробниками, відповідальними виконавцями та головними розпорядниками бюджетних коштів яких є 18 структурних підрозділів обласної державної адміністрації (обласної військової адміністрації) та апарат Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) (спільно з Київською обласною радою).

Відповідно до прогнозних розрахункових обсягів міжбюджетних трансфертів на 2024 рік, доведених Міністерством фінансів України, місцевим бюджетам Київської області планується виділити базову дотацію у сумі 227,4 млн грн.

Додаток 1 до Програми

**Основні показники економічного і соціального
розвитку Київської області на 2024 рік**

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік (очік.)	2024 рік (прогноз)	2024 рік до 2023 року	
						+ / -	%
1.	Індекс промислового виробництва, у порівнянних цінах	%	70,8	102,2	104,3	x	x
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств	млн грн	127888,5	171242,5	197365,0	26122,5	115,2
3.	Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності	од.	195107	201641	203691	2050	101,0
	з них:						
3.1.	- кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців	од.	112677	118002	119202	1200	101,0
3.2.	- кількість зареєстрованих юридичних осіб-підприємців	од.	82430	83639	84489	850	101,0
4.	Загальна сума надходжень до бюджетів усіх рівнів, одержаних від діяльності малого та середнього підприємництва	млн грн	27591,8	26601,6	36602,0	10000,4	137,5
5.	Частка податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів від діяльності малого та середнього підприємництва	%	75,7	76,1	76,2	x	x

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік (очік.)	2024 рік (прогноз)	2024 рік до 2023 року	
						+ / -	%
6.	Валовий збір сільськогосподарських культур:						
6.1.	- зернових та зернобобових культур	тис. т	2978,2	2990,0	2850,0	-140	95,3
6.2.	- технічних культур	тис. т	829,9	900,0	950,0	50	105,5
7.	Виробництво: продукції тваринництва:						
7.1.	- реалізовано на забій сільськогосподарських тварин у живій масі	тис. т	187,2	188,5	189,0	0,5	100,3
7.2.	- молока	тис. т	319,4	320,0	321,5	1,5	100,5
7.3.	- яєць	млн шт	2560,3	2561,3	2562,5	1,2	100,1
8.	Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування	млн грн	31168,6*	36342,6	40884,5	4541,9	112,5*
9.	Обсяг експорту товарів	млн дол. США	2098,8	1824,8	2056,7	231,9	112,7
10.	Обсяг імпорту товарів	млн дол. США	3620,7	4887,8	5046,5	158,7	103,2
11.	Кількість закладів загальної середньої освіти	од.	638	627	627	0	100,0
11.1.	- у них учнів	тис. осіб	241,0	244,0	244,0	0	100,0
11.2.	з них: опорних закладів	од.	89	90	90	0	100,0
11.3.	- у них учнів	тис. осіб	46,2	47,0	47,0	0	100,0
12.	Кількість закладів дошкільної освіти	од.	824	824	813	-11	98,7
12.1	- у них дітей	тис. осіб	64,4	58,8	58,8	0	100,0
13.	Кількість класів та груп з інклюзивним навчанням в закладах загальної середньої та дошкільної освіти	од.	648	648	650	2	0,3

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік (очік.)	2024 рік (прогноз)	2024 рік до 2023 року	
						+ / -	%
13.1.	- у них дітей з особливими освітніми потребами	тис. осіб	3,1	3,3	3,4	0,1	3,0
14.	Кількість лікарняних закладів	од.	48	48	48	0	100,0
15.	Кількість лікарняних ліжок	ліжок	9475	9288	9288	0	100,0
15.1.	- у тому числі кількість ліжок на 10 тис. населення	ліжок	53,2	51,91	51,91	0	100,0
16.	Кількість новостворених територій та об'єктів природно-заповідного фонду	од.	33	22	15	-7	68,2
17.	Площа територій екологічної мережі	тис. га	1296,826	1296,826	1296,826	0	100,0
18.	Площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	тис. га / %	293,055/ 10,42	293,713/ 10,44	293,900/ 10,45	0,187/ 0,01	0,06
19.	Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування	тис. кв м	1457,0	1548,3	1894,8	346,5	122,3
20.	Середньорічна чисельність наявного населення	тис. осіб	1935,6***	1940,5	1943,2	2,7	100,1
21.	Кількість безробітного населення працездатного віку, зареєстрованого у державній службі зайнятості	тис. осіб	55,5	43,7	44,6	0,9	102,1

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2022 рік	2023 рік (очік.)	2024 рік (прогноз)	2024 рік до 2023 року	
						+ / -	%
22.	Кількість працевлаштованих незайнятих громадян, які скористалися послугами державної служби зайнятості	тис. осіб	15,3	11,2	11,5	0,3	102,7
23.	Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника	грн	14550***	18142	21930	3788	120,8
24.	Індекс реальної заробітної плати	%	92,4***	98,4	106,2	x	x
25.	Доходи до бюджетів усіх рівнів	млн грн	47890,5	61499,2	61531,7	32,5	100,1
26.	Надходження до державного бюджету	млн грн	17379,1	21133,0	22527,7	1394,7	106,6
27.	Доходи місцевих бюджетів	млн грн	30511,4	40366,2	39004,0	-1362,2	96,6
	з них:						
27.1.	- Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів з держбюджету)	млн грн	23626,0	30001,8	28017,7	-1984,1	93,4
27.2.	- Міжбюджетні трансферти з державного бюджету	млн грн	6885,4	10364,4	10986,3	621,9	106,0
28.	Видатки місцевих бюджетів, всього	млн грн	27257,0	40855,0	39004,0	-1851,0	95,5

* - за даними щоквартальної статистичної звітності

** - у порівнянних цінах

*** - розрахункові дані

Примітка. Фактичні дані показників за 2022 рік вказані за даними Головного управління статистики у Київській області та структурних підрозділів Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації)

**ПРОГНОЗНІ ПОКАЗНИКИ
економічного і соціального розвитку Київської області
на 2024-2026 роки**

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2024 рік	2025 рік	2026 рік
1	2	3	4	5	6
1.	Індекс промислового виробництва, у порівнянних цінах	%	104,3	106,2	104,8
2.	Обсяг реалізованої промислової продукції у відпускних цінах підприємств	млн грн	197365,0	231438,0	265834,0
3.	Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності	од.	203691	204691	205691
	з них:				
3.1	фізичних осіб-підприємців	од.	119202	119802	120402
3.2	юридичних осіб-підприємців	од.	84489	84889	85289
4.	Загальна сума надходжень до бюджетів усіх рівнів, одержаних від діяльності малого та середнього підприємництва	млн грн	36602,0	37102,0	37802,0
5.	Валовий збір зернових та зернобобових культур	тис. т	2850,0	2870,0	2875,0
6.	Реалізовано на забій сільськогосподарських тварин у живій масі	тис. т	189,0	189,5	190,0
7.	Обсяг капітальних інвестицій	млн грн	40884,5	46262,0	53184,0
8.	Обсяг експорту товарів	млн дол. США	2056,7	2118,0	2198,5
9.	Обсяг імпорту товарів	млн дол. США	5046,5	5232,5	5384,6
10.	Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування	тис. кв м	1894,8	2152,4	2210,0

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	2024 рік	2025 рік	2026 рік
1	2	3	4	5	6
11.	Середньомісячна номінальна заробітна плата одного штатного працівника	грн	21930	24600	29810
12.	Індекс реальної заробітної плати	%	106,2	112,4	114,2
13.	Кількість безробітного населення працездатного вік, зареєстрованого у державній службі зайнятості	тис. осіб	44,6	45,4	46,2
14.	Кількість працевлаштованих незайнятих громадян, які скористалися послугами державної служби зайнятості	тис. осіб	11,5	11,9	12,5
15.	Кількість новостворених територій та об'єктів природно-заповідного фонду	од.	15	10	10
16.	Площа земель територій та об'єктів природно-заповідного фонду та їх частка у загальній площі території	тис. га / %	293,900/ 10,45	294,100/ 10,46	294,400/ 10,47

Додаток 3 до Програми

Перелік обласних цільових програм Київської області,
які передбачається фінансувати у 2024 році

№ з/п	Назва програми	Назва документа, яким затверджена програма	Термін дії (роки)
1.	Комплексна програма розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2024-2027 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 768-22-VIII	2024-2027 роки
2.	Регіональна програма розвитку житлово-комунального господарства, енергоефективної трансформації та енергобезпеки Київської області на 2023-2027 роки	Рішення Київської обласної ради від 09.06.2023 № 554-18-VIII	2023-2027 роки
3.	Програма підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та інших житлових багатоквартирних будинків, пошкоджених внаслідок бойових дій в Київській області з впровадженням енергоефективних заходів на 2023-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.12.2022 № 469-15-VIII	2023-2024 роки
4.	Програма будівництва, реконструкції та ремонту об'єктів інфраструктури Київської області на 2021-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 24.12.2020 № 038-01-VIII	2021-2025 роки
5.	Програма розвитку автомобільних доріг у Київській області на 2020-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 15.10.2020 № 908-36-VII	2022-2024 роки
6.	Програма індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» до 2028 року	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 763-22-VIII	до 2028 року
7.	Програма будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2024-2028 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 764-22-VIII	2024-2028 роки
8.	Програма відновлення приватних будинків, зруйнованих внаслідок бойових дій на території Київської області на 2022-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.06.2022 № 258-11-VIII	2022-2024 роки
9.	Програма розвитку системи освіти Київської області на 2022-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.06.2022 № 260-11-VIII	2022-2026 роки

10.	Київська обласна програма «Здоров'я Київщини» на 2024-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 762-22-VIII	2024-2026 роки
11.	Київська обласна цільова Програма «Турбота» на 2021-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 24.12.2020 № 040-01-VIII	2021-2025 роки
12.	Київська обласна цільова програма «Підтримка внутрішньо переміщених осіб на 2023-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 09.06.2023 № 553-18-VIII	2023-2025 роки
13.	Київська обласна цільова програма соціальної підтримки в Київській області Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, а також родин Героїв Небесної Сотні на 2024-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 761-22-VIII	2024-2025 роки
14.	Програма державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря зони «Київська» на 2021-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 214-09-VIII	2021-2025 роки
15.	Програма охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів Київської області на 2023-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.12.2022 № 472-15-VIII	2023-2026 роки
16.	Обласна цільова програма розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на 2022-2029 роки	Рішення Київської обласної ради від 22.09.2022 № 324-13-VIII	2022-2029 роки
17.	Програма національно-патріотичного виховання в Київській області на 2022-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 210-09-VIII	2022-2025 роки
18.	Програма підтримки та розвитку молоді Київської області на 2022-2025 роки «Молодь Київщини»	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 209-09-VIII	2022-2025 роки
19.	Київська обласна програма розвитку фізичної культури та спорту «Київщина спортивна» на 2022-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 211-09-VIII	2022-2025 роки
20.	Комплексна програма «Конкурентоспроможна Київщина» на 2022-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 213-09-VIII	2022-2024 роки

21.	Київська обласна програма «Регіональний кадровий резерв» на 2023-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 21.03.2023 № 534-16-VIII	2023-2025 роки
22.	Київська обласна цільова програма інформатизації «Цифрова Київщина» на 2022-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 15.11.2022 № 419-14-VIII	2022-2024 роки
23.	Комплексна програма розвитку культури Київської області на 2024-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 767-22-VIII	2024-2026 роки
24.	Програма підтримки і розвитку театрального та музичного мистецтва Київської області на 2022-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022 № 208-09-VIII	2022-2024 роки
25.	Програма розвитку туризму Київської області на 2024-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 765-22-VIII	2024-2026 роки
26.	Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Київській області на 2023-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 21.03.2023 № 533-16-VIII	2023-2025 роки
27.	Обласна цільова програма, спрямована на забезпечення здійснення оборони та підготовки населення до національного спротиву Київської області на 2024-2027 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 770-22-VIII	2024-2027 роки
28.	Обласна комплексна програма забезпечення безпеки населення і території Київської області від надзвичайних ситуацій на 2024-2027 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 772-22-VIII	2024-2027 роки
29.	Обласна комплексна програма забезпечення правопорядку та публічної безпеки у Київській області на 2022-2024 роки «Безпечна Київщина»	Рішення Київської обласної ради від 12.05.2022 № 254-10-VIII	2022-2024 роки
30.	Обласна цільова програма оперативного та сталого забезпечення формувань, що забезпечують обороноздатність держави на території Київської області на 2023-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 25.08.2023 № 619-20-VIII	2023-2025 роки
31.	Обласна цільова програма, спрямована на забезпечення безпеки і стійкості об'єктів критичної інфраструктури Київської області на 2024-2027 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 771-22-VIII	2024-2027 роки
32.	Програма проведення інвентаризації та нормативної грошової оцінки земель державної власності на 2022-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 16.02.2022	2022-2024 роки

		№ 212-09-VIII	
33.	Програма «Нова оселя» на 2022-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.06.2022 № 259-11-VIII	2022-2025 роки
34.	Програма відбудови багатоквартирних житлових будинків в Київській області на 2023-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 21.03.2023 № 536-16-VIII	2023-2025 роки
35.	Програма інформаційного забезпечення жителів Київської області у період безпекових криз (в тому числі небезпек, що виникають внаслідок воєнних дій, тривалої відсутності електро-, водо-, теплопостачання, відсутності зв'язку та інтернету), забезпечення інформаційної безпеки та протидії ворожій дезінформації «Цивільний фронт Київщини» на 2021-2024 роки»	Рішення Київської обласної ради від 24.12.2020 № 045-01-VIII	2021-2024 роки
36.	Обласна комплексна програма підтримки сім'ї та дітей у Київській області до 2027 року	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 766-22-VIII	до 2027 року
37.	Програма розвитку міжнародного співробітництва Київської області на 2022-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 23.12.2022 № 470-15-VIII	2022-2025 роки
38.	Комплексна програма забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду в Державному архіві Київської області на 2024-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 07.12.2023 № 769-22-VIII	2024-2026 роки
39.	Програма нагородження відзнаками Київської області на 2021-2025 роки	Рішення Київської обласної ради від 24.12.2020 № 046-01-VIII	2021-2025 роки
40.	Програма забезпечення виконання Київською обласною державною адміністрацією повноважень, делегованих Київською обласною радою, на 2021-2024 роки	Рішення Київської обласної ради від 10.06.2021 № 065-04-VIII	2021-2024 роки
41.	Програма сприяння реалізації державної регіональної політики органами виконавчої влади у Київській області на 2024-2026 роки	Рішення Київської обласної ради від 29.02.2024 № 864-25-VIII	2024-2026 роки

Додаток 4 до Програми

**Перелік інвестиційних проєктів (об'єктів будівництва),
які планується реалізувати у 2024 році**

№ з/п	Перелік об'єктів
За рахунок коштів Фонду ліквідації наслідків збройної агресії	
Будівництво, реконструкція та ремонт закладів освіти	
1.	Нове будівництво Бишівського закладу дошкільної освіти (ясла-садок) «Каштан» Бишівської сільської ради Фастівського району Київської області за адресою: вул. Захисників України, буд. 7 в с. Бишів Фастівського району Київської області
2.	Будівництво Ворзельської початкової школи з дошкільним підрозділом по вул. Курортна 37, в селищі Ворзель, Бучанського району, Київської області
3.	Капітальний ремонт закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Веселка» Гостомельської селищної ради Бучанського району Київської області за адресою: вул. Рекунова, 3-б, сел. Гостомель, Бучанський район, Київська область
4.	Реконструкція дошкільного навчального закладу №2 "Веснянка" (ясла-садок) Ірпінської міської ради Київської області за адресою: вул. Полтавська, 5, м. Ірпінь, Київської області (усунення аварій, що виникли внаслідок воєнних (бойових) дій) (коригування)
5.	Капітальний ремонт Макарівського закладу дошкільної освіти (центр розвитку дитини) «Пролісок» Макарівської селищної ради з облаштуванням укриття та благоустроєм прибудинкової території за адресою: селище міського типу Макарів, вулиця Проектна, 5, Бучанський район, Київська область - заходи з усунення аварій в закладі освіти
6.	Капітальний ремонт Васильківського закладу дошкільної освіти №12 «Дюймовочка» за адресою: вул. Коцюбинського, 15А, м. Васильків, Київська область
7.	Реконструкція (для ліквідації наслідків надзвичайної ситуації) закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу «Джерельце» Броварської міської ради Броварського району Київської області за адресою: Київська область, м. Бровари, вул. Петлюри Симона, 13-б
8.	Капітальний ремонт протирадіаційного укриття за адресою: м.Боярка, вул. Є.Коновальця, 27А, ЗДО «Джерельце»
9.	Капітальний ремонт будівлі загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів по вул. Київська 2 в с.Плоске Броварського району Київської області, яка була пошкоджена внаслідок військової агресії РФ проти України
10.	Капітальний ремонт будівлі Олізарівського ліцею Іванківської селищної ради, розташованого за адресою: Київська обл., Вишгородський район, с. Олізарівка, пров. Шевченка, буд. 12
11.	Капітальний ремонт громадської будівлі Бузівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів, за адресою: вул. Центральна (вул.Леніна), буд. 19, с. Бузова, Бучанський район, Київська область (Коригування)
12.	Капітальний ремонт щодо покращення енергозбереження будівлі комунального закладу «Бабинський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №13» за адресою: Київська область, Бучанський район, с. Бабинці, вул. Травнева, 70а

	(утеплення фасадів) – відновлювальні роботи та заходи з усунення аварій
Будівництво, реконструкція та ремонт закладів охорони здоров'я	
1.	Реконструкція будівлі амбулаторії загальної практики сімейної медицини з облаштуванням службових приміщень для проживання медичних працівників зі статусом ВПО (реконструкція), за адресою: Україна, Київська область, Фастівський район, Боярська територіальна громада, с. Жорнівка, пров. Озерний, 4
2.	Капітальний ремонт частини елементів покрівлі лікувального корпусу комунального некомерційного підприємства Київської обласної ради «Київська обласна дитяча лікарня» за адресою: Київська обл., Києво-Святошинський р-н, м. Боярка, вул. Хрещатик, 83 (коригування)
Будівництво, реконструкція та ремонт закладів спорту	
1.	Капітальний ремонт Дитячо-юнацької спортивної школи на вул. Троїцькій 40 в м. Ірпені Бучанського району Київської області
Будівництво, реконструкція та ремонт споруд цивільного захисту	
1.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту на території парку культури та відпочинку по вул. Київський Шлях, 69-а у м. Бориспіль Київської області
2.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту (протирадіаційне укриття) на території Переяславської гімназії № 5, Переяславської міської ради по вул. Космонавтів, 22, у м. Переяслав Бориспільського району Київської області
3.	Нове будівництво окремо розташованої захисної споруди (тимчасового сховища) на території Закладу дошкільної освіти (ясла-садок) №8 «Теремок» - центру Софії Русової Славутицької міської ради Вишгородського району Київської області за адресою: Київська область, Вишгородський район, м. Славутич, Добринінський квартал, буд.2
4.	Нове будівництво споруди цивільного захисту (укриття) в опорному закладі освіти «Ржищівська гімназія «Гармонія» Ржищівської міської ради Київської області за адресою: вул. Адмірала Петренка, 2, м. Ржищів, Обухівський район, Київська обл.
5.	Нове будівництво протирадіаційного укриття цивільного захисту на територіях ЗДО «Ромашка» та ЗДО «Золоті зернята» по вул. Вокзальна в смт Глеваха
6.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту на території Іванківського ліцею по вул. Центральна, 2 в с. Іванків Бориспільського району Київської області
7.	Нове будівництво захисної споруди цивільного захисту на території Бориспільського ліцею «Патріот» по вул. Глибочка, 122 в м. Бориспіль Київської області
8.	Будівництво захисної споруди цивільного захисту (споруда подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття) Узинського ліцею «Обдарованість» Узинської міської ради Київської області по вул. Незалежності, 29, м. Узин, Білоцерківський район, Київська область
9.	Будівництво захисної споруди цивільного захисту (споруда подвійного призначення із захисними властивостями протирадіаційного укриття) Узинського ліцею «Успіх» Узинської міської ради Київської області по вул. Лесі Українки, 64а, м. Узин, Білоцерківський район, Київська область
10.	Будівництво захисної споруди цивільного захисту Фурсівського ліцею-гімназії по вул. Шкільна, 26, с. Фурси Білоцерківського району Київської області
11.	Будівництво протирадіаційного укриття цивільного захисту на території Мархалівської гімназії Глевахівської селищної ради Фастівського району Київської області по вул. Шкільна, 3, в с. Мархалівка
Будівництво, реконструкція та ремонт об'єктів житлового фонду	
1.	Капітальний ремонт з підсиленням несучих конструкцій багатоквартирного житлового будинку по вул. Києво-Мироцька, 104 Б м. Буча, Бучанського району, Київської області. Заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді

2.	Нове будівництво багатоквартирного житлового будинку за адресою: вул. Центральна, 17 Є с. Бузова Бучанського району Київської області
3.	Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку по Гостомельському шосе, 24/1 в м. Ірпінь Бучанського району Київської області (з метою усунення аварій, що виникли внаслідок воєнних (бойових) дій)
4.	Капітальний ремонт з підсиленням несучих конструкцій багатоквартирного житлового будинку по вул. Нове Шосе, 5 м. Буча, Бучанського району, Київської області. Заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді
5.	Капітальний ремонт з підсиленням несучих конструкцій багатоквартирного житлового будинку по вул. Нове Шосе, 11 м. Буча, Бучанського району, Київської області. Заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді
6.	Капітальний ремонт з підсиленням несучих конструкцій багатоквартирного житлового будинку по вул. Вокзальна, 101 у м. Буча, Бучанського району, Київської області – заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді
7.	Капітальний ремонт фасаду багатоквартирного житлового будинку по вул. Енергетиків, 2 у м. Буча, Бучанського району, Київської області – заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді
8.	Капітальний ремонт на відновлення пошкоджень будівельних конструкцій житлового будинку, які виникли внаслідок надзвичайної ситуації військового характеру, спричинені збройною агресією російської федерації на за адресою: вул. Декабристів, 46, м. Васильків, Київської області
9.	Капітальний ремонт пошкоджених будівельних конструкцій житлового будинку, які виникли внаслідок надзвичайної ситуації військового характеру, спричинені збройною агресією російської федерації за адресою: вул. Декабристів, 52, м. Васильків, Київської області
10.	Капітальний ремонт житлового будинку за адресою: вул. Свято Покровська, буд. 73-Е, селище Гостомель, Бучанського району, Київської області
11.	Капітальний ремонт житлового будинку, що виник у зв'язку з бойовими діями внаслідок військової агресії російської федерації проти України, по вул. Київська, 51 в м. Ірпінь, Бучанського району, Київської області
12.	Капітальний ремонт (відновлення) багатоквартирного будинку, пошкодженого внаслідок військової агресії російської федерації, за адресою: Київська обл., Бучанський район, смт Макарів, вул. Садова, 1
13.	Капітальний ремонт (відновлення) багатоквартирного будинку, пошкодженого внаслідок військової агресії російської федерації, за адресою: Київська обл., Бучанський район, смт Макарів, вул. Садова, 1а
14.	Відновлювальні роботи реконструкція пошкодженого майна багатоквартирного житлового будинку за адресою: вул. Комарова, 38 с. Мила Бучанського району, Київської області
15.	Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку по вул. Бориса Гмирі, 2 у м. Буча, Бучанського району, Київської області» - заходи з усунення аварій в багатоквартирному житловому фонді
16.	Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку за адресою: вул. Декабристів, 10, смт. Ворзель, Бучанського району, Київської області
17.	Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку в м. Ірпінь, Бучанський район, Київської області по вул. Котляревського, 52а, який постраждав в наслідок військової агресії російської федерації проти України (в т.ч. проектування)
18.	Капітальний ремонт багатоквартирного житлового будинку в м. Ірпінь, Київської області по вул. Ярославська, 14, який постраждав в наслідок військової агресії російської федерації проти України (в т.ч. проектування)
19.	Капітальний ремонт житлового будинку за адресою: Київська обл., Бучанський район,

	сел. Гостомель, пров. Мальовничий 3
20.	Капітальний ремонт житлового будинку за адресою: Київська обл., Бучанський район, сел. Гостомель, пров. Мальовничий 5
21.	Капітальний ремонт в житловому будинку за адресою: вул. Остромирська, будинок 67, селище Гостомель, Бучанського району, Київської області
22.	Капітальний ремонт (відновлення) багатоквартирного житлового будинку, пошкодженого внаслідок військової агресії російської федерації, за адресою: Київська обл., Бучанського район, смт Макарів, вул. Довженка Олександра, 34
23.	Капітальний ремонт житлового будинку у зв'язку з бойовими діями внаслідок військової агресії російської федерації проти України, за адресою: Київська область, Бучанський район, місто Ірпінь, вул. Університетська, 2к
Бюджетна Програма з відновлення України (ЄІБ)	
1.	Будівництво адміністративної будівлі за адресою: вул. Київська, 48, с. Бишів, Фастівський район, Київська область
2.	Капітальний ремонт будівлі загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів по вул. Богдана Хмельницького 148 в с. Богданівка Броварського району Київської області, яка була пошкоджена внаслідок військової агресії рф проти України
3.	Капітальний ремонт будівлі Початкової школи № 1 Гостомельської селищної ради за адресою: смт Гостомель, вул. Молодіжна, буд 9 Бучанського району Київської області
4.	Будівництво гімназії №3 на 240 місць по вулиці Остромирській, 37-а в селищі Гостомель Київської області
5.	Будівництво дитячого садка на 140 місць по вулиці Остромирській. 37 а в селищі Гостомель Київської області (коригування)
6.	Капітальний ремонт будівлі Мокрецького ліцею Калитянської селищної ради Броварського району Київської області, що розташований по вул. Нова, 2 в с. Мокрець Броварського району Київської області
7.	Капітальний ремонт Макарівського ліцею №1 Макарівської селищної ради Бучанського району Київської області по вул. Освіти, 5 в смт Макарів
8.	Капітальний ремонт Мотижинського ліцею Макарівської селищної ради Бучанського району по вул. В. Довгича, 2-А в с. Мотижин, Київської області
9.	Капітальний ремонт будівлі Копилівського ліцею Макарівської селищної ради Бучанського району Київської області за адресою: вул. Жовтнева, 84, с.Копилів Бучанського району Київської області
10.	Реконструкція будівлі Київського обласного центру соціально-психологічної реабілітації дітей с.Копилів, вул. Макарівська, 31-а
11.	Проект капітального ремонту хірургічного корпусу КНП КОР «Київський обласний онкологічний диспансер» за адресою: вул. Багговутівська, 1, м. Київ» (коригування проекту)